

mi mladi

List III. gimnazije

Zagreb | veljača 2022.
godina LXIV. | broj 113

S

V

E

M

I

R

U NAMIA

SAADRŽAJJ

Događajnica

Proslavljen 99. rođendan	4
Profesor Baltazar nagradio	
D. Prosnik i prof. V. Bilić	6
Ivan Džankić srebrni u završnici	
HIPPO natjecanja	7
Nagrađeni trojac	8
Marko Višić - „Nikola Tesla – genij za budućnost“	10
Erasmus projekt o mentalnom zdravlju učenika	12
Božić u Trećoj	14

Školska scena

Marta o Mari	60
Priprema, pozor... kazalište u knjižnici	60
Nacionalni literarni natječaj „Trenutak uspomene“	61
Beskrajna priča Srebreнке Peregrin	61
Dorotea Prosnik – mlada glazbena diva	62
Razgovor s Rosie Kugli	64
Čitanje je zabava, odmor i opuštanje – I. Delač	65
Noć knjige s Marijom Ott Franolić	66
Chiara Pumper – nagrada SFeraKona	67

Tema broja

Tražimo svoje mjesto pod suncem	17
Anketa: Jesmo li frustrirano društvo?	18
Razgovor s psihologinjom Natašom Jokić-Begić	21
Drugačiji, unikatni, svoji	24
Dosta smo veliki da ne budemo mali	26
Galaktika zvana Mladi	28
Intervju s Patrikom Šestakom	30
Trebamo li svi biti gaseri ili možda gameri?	32

Posjetili smo

31. Nacionalno zasjedanje EPM Hrvatske	68
Putevima hrvatskih blaženika	70
Promil ludila Darka Cvijetića	71
Transformers 2 u Zagrebačkom plesnom centru	72
Dvije-tri o feminizmu ili obrana Nives Celzijus	73
Gavellin „dramski koncert“ Zagreb 2020	74
Razgovor s M. Devald Roksandić o baletu	76
Obavezan smjer	78

Vremeplov

Na hodnicima Treće s maturantima iz 1954.	35
Kratka povijest školskog lista „Mi mladi“	39
Jeste li znali?	43
Kad čujem Treća, sjetim se...	44

Sport

Futsal djevojke	79
Punom snagom naprijed	79
Nika Čerba na Svjetskom prvenstvu u Rusiji	80
A. Varović i V. Jurković – sportovi na vrhunskoj razini	81

Sa školskih hodnika

Drugo lice - Što se krije iza stroge maske profesorice J. Sabolek?	46
Državno natjecanje iz logike	48
Sve četiri godine na državnoj smotri Lidrano	49
Lektira nije nužno dosadna	50
Fašnik u Trećoj	52
Novopridošlice, a već odlaze	54

Preporučujemo

82

Skitnje

Važno je penjati se	55
Maturalac – od Hvara do raftinga na Cetini	56
Maturalac na Visu iznad svih očekivanja	58

Razbibriga

Križaljka	84
Strip	85
Horoskop	86

List III. gimnazije

Zagreb | veljača 2022.
godina LXIV. | broj 113

Nakladnik:
III. gimnazija, Kušlanova 52

Web:
www.gimnazija-treca-zg.skole.hr

E-mail škole:
treca.zg@3gimnazija.hr

E-mail novinarske grupe:
novinarska.treca@gmail.com

Za nakladnika:
Darka Sudarević, dipl. ing.

Voditeljica novinarske skupine i lektorica:
Maja Ilić, prof.

Glavni urednici:
Josip Đurinić i Maja Kožić

Novinari:
Antonija Alilović, Stjepan Bogovac,
Dora Boroša, Vida Čurčić, Lucija
Dubravac, Katja Hunjadi, Marta
Jelinek, Lara Marić, Tia Nekoksa,
Patricia Pavleković, Patrik Raguž,
Janko Sić, Tia Tkalec, Tena Triska,
Erika Valešić, Matija Špoljarić

Fotografije:
Nensi Adili, Maja Kožić, Mia
Maurović, Patrik Raguž i ostali
članovi novinarske skupine

Naslovnica:
Mia Maurović

Dizajn i priprema za tisak:
KOFEIN, Zagreb

Tisak:
Printera grupa, Sv. Nedelja

Naklada:
1000 primjeraka

ISSN 1331-8357

UVODNIK

Naslikala Josipa Rendulić

Svemir u nama!

Kako veliko, snažno i moćno ova rečenica izgleda na prvu, a u stvari se može svesti na izrazito malu supstancu. Svatko od nas u sebi krije jedan mali svijet iz kojeg promatra svoju okolinu na specifičan način. U ovom izrazito neobičnom i neizvjesnom vremenu u kojem živimo te su se razlike između pojedinaca još više iskristalizirale, ponekad u pozitivnom, a ponekad u negativnom smislu.

Upravo zato u ovogodišnjem smo se izdanju pokušali približiti različitim dobnim skupinama te malo „pročačkati“ što se to krije u nama, kako razmišljamo o pomalo neobičnoj sadašnjici, a kako zamišljamo budućnost, što nas nadahnjuje, a što sputava, za čime težimo, a od čega bježimo. Imat ćete priliku pročitati što o svemu tome misle naši učenici, ali i učenici iz drugih europskih država, a nikako nemojte preskočiti intervju s psihologinjom Natašom Jokić-Begić nakon kojega ćete postati još svjesniji koliko je važno pitati „Kako si?“

Jedna od neizostavnih tema svakako je 100. rođendan naše gimnazije, stoga smo otvorili novu rubriku i nazvali je Vremeplov. U njoj možete saznati mnoge zanimljivosti o prošlosti škole, otkriti tko je sve sjedio u vašim klupama, a tom smo se temom bavili i u rubrici Razbibriga u nešto ležernijem tonu. Osvrnuli smo se zatim na različita zbivanja, u školi i izvan nje, kojih je u ovoj godini bilo ipak više nego prošle godine. Dovoljno je reći da su ovogodišnji maturanti uspjeli realizirati svoj dugoočekivani maturationalac pa pročitajte koliko im je izvrsno bilo iako suostali u Hrvatskoj. I za kraj, ako se ikada osjetite kao Camusjev Meursault ili Marinkovićev Melkior, sjetite se kako u ovom listu uvijek možete pronaći nešto što će vas ispuniti toplinom i radošću te pružiti korisne savjete. Cijela novinarska želi vam veselo i ispunjeno krstarenje ovim brižno ispisanim stranicama!

Josip Đurinić, IV. f

Sviraj mi jednu ljubavnu

Dan škole – odličan spoj zabave i učenja

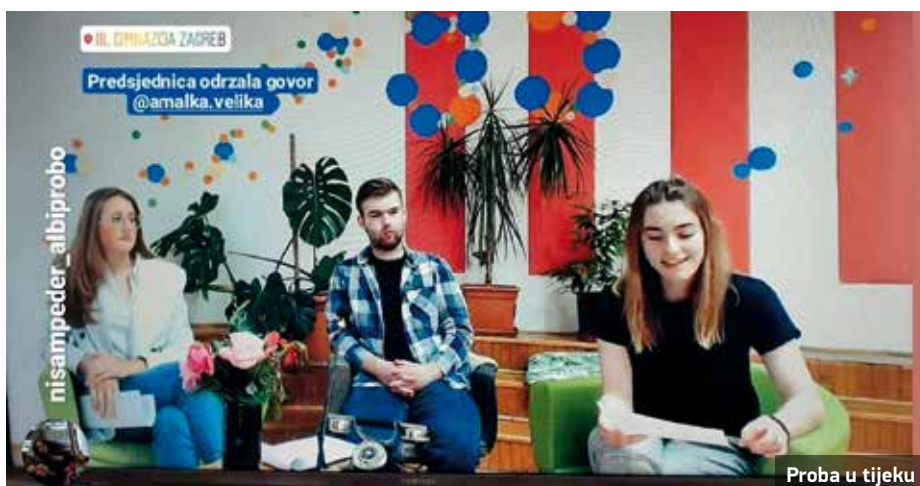
Proslavljen 99. rođendan

Maja Kožić, III. f i Josip Đurinić, IV. f

U sklopu obilježavanja Dana škole (31. svibnja 2021.) održane su brojne zanimljive radionice, neke uživo, neke *online*, tako da je svatko od učenika i profesora mogao pronaći nešto za sebe. Dok su neki uživali u sportskim aktivnostima na školskim

terenima, drugi se nadmetali na turniru u kompjutorskim igricama, dio je učenika debatirao ili se opuštao duhom i tijelom na različitim radionicama. Budući da središnjju svečanost zbog epidemioloških mjera nije bilo moguće pratiti uživo, na YouTube

kanalu škole izravno su se prenosili nastupi iz svečane dvorane. Iako je gledatelja bilo malo, u odnosu na prijašnje godine, atmosfera u dvorani bila je fantastična za što su zaslužni svi izvođači i voditelji programa. Ako ste kojim slučajem propustili pogledati prijenos, još uvijek možete potražiti snimku na školskim stranicama.

Literarno i filmsko stvaralaštvo

Online radionicu pisanja kratkih priča vodila je profesorica Ivana Delač, i sama spisateljica spekulativne fikcije. Zainteresirani učenici mogli su doznati što je sve potrebno za dobru i zanimljivu priču, razgovarati o izvorima motivacije za pisanje, a na kraju i napisati svoju priču. Kakve su priče tada nastale, pogledajte na školskim stranicama.

Istoga je dana održana i 2. Smotra školskog filma III. gimnazije na kojoj su prikazani raznovrsni filmovi nastali tijekom godine.

Natjecateljski program odvijao se u dvjema kategorijama: namjenski i dokumentarni film, a žiri su činili profesori Ilija Barišić (ujedno i selektor Smotre) i profesorica Margareta Oršolić. Nagradu žirija za najbolji namjenski film dobio je film *Licitarska srca* Zrinke Galović i Lee Končevski, a nagradu publike film *Zagorski štrukli* Lucije Matković i Tee Čorak. U kategoriji dokumentarnog filma nagrada žirija i publike dodijeljena je filmu *Mara* Marte Vlajčić i Vlatke Korbar.

Let's get quizzical

Kviz općeg znanja privukao je 59 učenika koji su odlučili provjeriti svoje znanje i usput osvojiti svoju nagradu. Organizirale su ga profesorice Katarina Essert, Ivana Delač i Nada Žalac preko popularne stranice *Kahoot*, a sastojao se od 50 pitanja koja su obuhvaćala znanje iz književnosti, kulture, prirodoslovnih znanosti, javnog života, umjetnosti, povijesti itd.

Bilo je neizvjesno do samog kraja, a pojedinci su visoko podigli ljestvicu. Prvo mjesto osvojio je Jan Stanko, drugoplasirana bila je Lea Tonč, a treće mjesto pripalo je Luki Zadriću. Njima su naknadno uručene i simbolične nagrade za postignuti uspjeh, a mi im preporučujemo da se prijave na „Milijunaša“ ili „Potjeru“.

Kviz je zaista bio zanimljiv jer je obuhvatio skoro sva polja znanja koja nas okružuju u školskom, privatnom i kulturnom životu. Bilo je dosta teško znati odgovor na svako pitanje, no svi su se sudionici zabavili i nakratko obnovili svoje znanje ili naučili nešto novo.

Mindfulness radionica

Učenici koji su odabrali ovu radionicu stekli su nova znanja koja im pomažu u kontroli vlastitog uma. Prisustvovala su 54 zainteresirana učenika te nekoliko njihovih razrednika i zainteresiranih nastavnika. Radionicu je vodila Lana Kovač, donedavna profesorica engleskog i španjolskog jezika u I. gimnaziji u Zagrebu. Na samom početku imali smo priliku poslušati nešto o našem umu te općenito o izazovnom razdoblju života u kojemu se nalazimo. Nakon toga uslijedila je „praktična“ vježba *mindfulnessa*: sudionici su trebali uspravno sjediti i mirno disati te se usredotočiti na vlastito tijelo. Cilj ove vježbe, kao i *mindfulnessa* općenito, jest učvršćivanje vještine fokusiranja i usredotočenja pažnje, što su zapravo vještine koje nam u svakodnevnom životu mogu biti od izrazite velike koristi.

Sto godina Treće gimnazije

Što se priprema?

Cijelu ćemo godinu obilježavati stogodišnjicu nizom manjih događanja.

Dora Boroša, II. a

Blagonaklono lice drage ravnateljice

Budući da ove godine obilježavamo stoti rođendan naše škole, utemeljene davne 1922. godine, nakratko smo zaustavili ravnateljicu Darku Sudarević kako bismo saznali sprema li se veća proslava. Naime, epidemiološka situacija još uvijek je loša, a velika okupljanja u zatvorenim prostorima nisu poželjna, pa se pitamo kakvu bismo proslavu uopće mogli organizirati.

Znamo da je situacija još uvijek nepredvidljiva. Ipak, imate li planova za obilježavanje 100 godina škole?

Imamo, naravno! Zapravo, imamo planove da cijelu godinu obilježavamo stogodišnjicu kroz manja događanja koja ćemo prenositi na našem YouTube kanalu, kao što smo već počeli u prvom polugodištu. Drugo, pripremamo jednu publikaciju, zasad ćemo je tako nazvati, u kojoj će se naši bivši učenici na neki način sjetiti III. gimnazije i događaja vezanih za svoje školovanje. Planiramo i proslavu za javnost, ali još ne znamo točno kada će biti. Naravno, kanimo obilježiti i za Dan škole, ali samo za nas.

Stota godišnjica dobar je trenutak i za pogled unaprijed. Imate li nekih konkretnijih planova za budućnost III. gimnazije? Na primjer vezanih za

renovaciju škole, preseljenje osnovne škole ili nekih novih projekata.

Što se tiče renovacije, to je nešto što se stalno mora raditi. Što se tiče osnovne škole, nadamo se da će dobiti svoje zgradu u nekom realnom vremenu. Već imamo projekte kao što je Erasmus, grupe učenika i profesora ići će izvan Hrvatske kako bi vidjeli kakve se stvari rade u drugim školama, ali to će biti ostvarivo tek kada budemo mogli putovati. Imamo puno planova, samo nas još koči epidemiološka situacija.

S kakvim se sve problemima susrećete kao ravnateljica?

Svim mogućim. Od održavanja zgrade od raznih problema s učenicima, s roditeljima, provođenjem epidemioloških mjera, raznih novih kurikuluma. Nema čime se ne bavim zadnjih nekoliko godina.

Iako je korona sve zasjenila, možete li izdvojiti neke najljepše trenutke u školi posljednjih godina?

Mogu. Na primjer, kada smo se odlučili da ćemo biti eksperimentalna škola za Školu za život, kad smo prvi put dobili novac za Erasmus projekt koji prije nismo imali, kad smo ostvarili suradnju s mari-borskom III. gimnazijom i još mnogi drugi.

Profesor Baltazar nagradio Doroteu Prosnik i profesoricu Valeriju Bilić

Apsolutna dominacija Dorotee Prosnik

Hrvatski jezik i lingvistiku zavoľjela je zahvaljujući pjevanju.

Maja Kožić, III. f

Pohvalnica do pohvalnice

I ove je godine dodijeljena nagrada Profesor Baltazar kojom se za izvrsnost i uspješnost nagrađuju zagrebački učenici i njihovi mentori za osvojena prva, druga i treća mjesta na državnim natjecanjima. Na ovogodišnjoj (trećoj) dodjeli nagradu Profesora Baltazara primila je i naša učenica Dorotea Prosnik, koja je na Državnom natjecanju iz hrvatskog jezika osvojila treće mjesto. Nagradu je dobila i Doroteina mentorica, profesorica Valerija Bilić.

Krenimo od početka

Nakon stopostotno riješenoga testa na školskoj razini, Dorotea je sigurno i hrabro krenula na županijsku razinu, a rezultati su bili i više nego izvrsni. Od ukupnih 90 bodova osvojila je čak 85 te je s takvim rezultatom bila prva u Zagrebu. Takav visok broj bodova donio joj je plasman na državno

natjecanje, što je bio i osobni zgoditak jer joj je do sada (a natječe se već četiri godine) uvijek nedostajalo svega nekoliko bodova. „Malo mi je ovo sve nestvarno jer nisam očekivala da ću biti prva. Vježbala sam i očekivala dobar rezultat, a ovakvo što me ugodno iznenadilo“, rekla nam je Dorotea.

Posljednja i, dakako, najteža stepenica bila je državna razina za koju su, kako kaže, i ona i profesorica Bilić bile maksimalno motivirane i spremne. Motiviranost, trud i rad isplatili su se jer je Dorotea završila na trećem mjestu što joj je na koncu osiguralo nagradu Profesora Baltazara. „Znala sam da najboljih troje dobivaju nagradu Baltazar tako da mi je ta nagrada bila još jedan dodatan vjetar u leđa za postizanje što boljeg rezultata. Kada su izašli rezultati državnog natjecanja, nabavila sam prof. Bilić i sebi privjesak s likom Baltazara kako bismo se uvijek sjećale nagrade.“

Trud, rad i prstohvat sreće

Dok većini učenika hrvatski jezik zadaje lagane glavobolje, Doroteu su hrvatski jezik i lingvistika privukli zahvaljujući pjevanju (da, pjevanju). Naime, Dorotea se od svoje treće godine bavi pjevanjem u zboru na kojem su uvijek morali naučiti mnogo novih pjesama i tekstova zbog kojih je brzo naučila čitati i pisati. Mnogo je čitala pa su joj neke riječi i načini na koji se te riječi pišu ostajali u glavi, ali trud i rad bili su ipak najzaslužniji u postizanju odličnih rezultata, s čime se slaže i profesorica V. Bilić. „Za postizanje ovakvih rezultata s kojima možemo stajati rame uz rame s najjačim i najboljim srednjim školama na ovom području, potrebno je, dakako, znanje i sreća, ali prvenstveno upornost, rad i volja. Imati kvalitetne učenike zlata je vrijedno, a Dorotea je zasigurno jedna od njih“, zaključila je ponosna profesorica.

Dorotea i prof. Bilić

Mali božićni koncert

Patricia Pavleковиć, IV. b

Epidemiološke su mjere ograničavajuće pa smo zakinuti za tradicionalna božićna zbivanja koja su boravak u školi u predblagdansko vrijeme činila ugodnim i čarobnim. Ipak, da ne ostanemo baš bez svega, i ove su se godine pobrinuli naši talentirani i kreativni učenici, među kojima su i ljubitelji glazbe te sami mladi glazbenici. Tako je u prosincu upriličen mali božićni koncert, kojem su uživo nazočili tek odabrani, ali se prenosio i na YouTube kanalu škole. Uz predivne melodije klavira i violine, koje su izvele učenice Nikolina Šoljić, Katarina Vuzem i Patricia Žižak, te glasove Nike Pastuović i Dorotee Prosnik, učenici su mogli uživati u božićnim pjesama. Djevojke su nas tako podsjetile kako nas i male stvari, kao što je jedna pjesma, mogu oraspoložiti i razveseliti. Nije li to i sama bit Božića?

Nastup Dorotee Prosnik

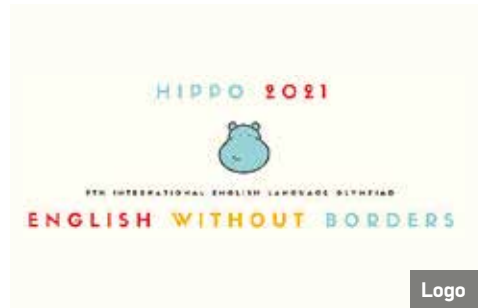
Ivan Džankić srebrni u završnici HIPPO natjecanja

Izravno u finale

Hrvatska je, uz Ivanovu srebrnu medalju, osvojila još dvije medalje, čime je postala najuspješnija zemlja u ovom natjecanju.

Tena Triska, III. d

Ni prošle školske godine naši učenici nisu propustili natjecanje „Hippo English Language Olympiad“. U polufinale se plasiralo čak devetero naših učenika, a to su Ema Antolić, Ana Babić, Maja Ivanović, Bruno Markić, Lovro Markotić, Pia Petroci, Patrik Raguž i Ivan Džankić. Iako su svi postigli odličan rezultat već i samim sudjelovanjem u polufinalu, Ivan Džankić, učenik 4. b razreda, našao se među top tri natjecatelja i tako izravno završio u finalu koje se održavalo od 19. do 21. rujna 2021. u gradiću Lido di Jesolo pokraj Venecije. Tijekom dvaju dana natjecanja finalisti (njih 186 u pet različitih kategorija) pokazali su svoje znanje engleskog jezika u svim jezičnim djelatnostima (govor, pisanje, čitanje i slušanje) te u uporabi jezika. Ivan je u završnici ostvario fantastičan rezultat te završio na impresivnom

drugom mjestu čime je sebi, svojoj mentori Marijani Ivica, našoj školi, ali i Hrvatskoj, donio srebro. U izrazito velikoj konkurenciji, Hrvatska je, uz Ivanovu srebrnu medalju, osvojila još dvije medalje, čime je postala najuspješnija zemlja u ovom natjecanju.

„Prije finala nisam imao nikakva očekivanja jer je sam ulazak u finale bio zaista velik uspjeh. Najviše sam se radovao upoznavanju drugih učenika iz drugih zemalja, s kojima sam tijekom finala dakako provodio i puno vremena. Zajedno smo se družili i zabavljali. Pohvalio bih i organizaciju koja je bila razlog dobroj atmosferi na kampusu u kojem smo odsjeli. Sve je ovo nezaboravno iskustvo“, rekao nam je Ivan. Osim druženja i natjecanja bilo je vremena i za razgledavanje, pa je tako Ivan uspio posjetiti i Veneciju.

FER nagrađuje najbolje

Osvoji FER!

Ako planirate upisati FER, potrudite se postići što bolje rezultate na maturi jer biste mogli i zaraditi.

Josip Đurinić, IV. f

Na Fakultetu elektrotehnike i računarstva (FER) održana je, 17.

studentoga 2021., svečana dodjela nagrada – tzv. Zlatne diplome bivšim studentima, nagrade i pohvale sadašnjim te dodjela zahvalnica svim školama čiji bivši učenici sada pohađaju FER, a koji su postigli zapaženi rezultat prilikom upisa fakulteta. Tako je i III. gimnazija dobila zahvalnicu za istaknuti doprinos u srednjoškolskom obrazovanju studenata FER-a koji tijekom svojeg studiranja postižu izvrsne rezultate. Potrebno je napomenuti kako je na temelju tih rezultata FER dodijelio jednu nagradu budućem najbolje rangiranom kandidatu iz III. gimnazije u sljedećem upisnom roku. Upitavši ravnateljicu za dodatno pojašnjenje, saznali smo kako „sadašnji maturanti koji namjeravaju upisati FER imaju jednu malu dodatnu motivaciju da na državnoj maturi postignu što bolje rezultate jer će najbolji od njih dobiti simboličnu novčanu nagradu od FER-a kad se ujesen 2022. godine upiše na taj fakultet.“

Nagrađeni trojac A. Gojević, I. Cvijović Javorina i I. Barišić

Uvijek spremni na promjene

Žao mi je što se prilikom dodjeljivanja ove nagrade ne vrši uvid u neposredni odgojno-obrazovni rad s učenicima, tj. u samu nastavu.

Josip Đurinić, IV. f

I ove se školske godine na Svjetski dan učitelja (5. listopada) organizirala dodjela nagrade za nastavnike koji su se posebno istaknuli. U našoj su školi ponovno nagrađena čak tri odgojno-obrazovna djelatnika, a to su: Anđela Gojević, profesorica fizike, Ivana Cvijović Javorina, profesorica njemačkog jezika i Ilija Barišić, profesor hrvatskog jezika. Izrazito smo ponosni što možemo istaknuti činjenicu da je profesorica Anđela Gojević već treću godinu zaredom dobila ovu nagradu Ministarstva znanosti i obrazovanja zahvaljujući kontinuiranom napredovanju i stalnom angažmanu u različitim obrazovnim aktivnostima. Kako smo već prošle dvije godine s profesoricom Gojević razgovarali o nagradi i njezinim dojmovima, ove nam je godine rekla da nema što posebno dodati (naravno da je sretna i ponosna), stoga smo razgovor usmjerili na dvoje novonagrađenih profesora.

Kako ste se osjećali kada ste saznali kako ćete biti nagrađeni?

Prof. Barišić: Bilo mi je drago. Iza bodova koji su mi donijeli nagradu stoji puno truda i drago mi je da se to na neki način isplatilo.

Prof. Cvijović: Kad sam saznala da se moje ime našlo na popisu petstotinjak nagrađenih odgojno-obrazovnih djelatnika, bila sam – naravno – ponosna i sretna. Iako se nagrada dodjeljuje za ostvarene rezultate u jednoj godini, doživjela sam je i kao priznanje za svoj dosadašnji nastavnički rad.

Što Vam je najveća motivacija za stalni rad i usavršavanje?

Prof. Barišić: Ne osjećam se najbolje kada ne radim i kada se ne usavršavam, kada ne napredujem u nekom smislu.

Mislim da za ljude općenito nije dobro kada se ukopaju u neku polulijenu rutinu, u neku svoju zonu komfora u kojoj se ništa ne mijenja. Pogoni me prije svega osjećaj zadovoljstva koji dobijem nakon dobro obavljenog posla.

Prof. Cvijović: Nastavnički je posao vrlo kreativan, ali postoji opasnost od upadanja u rutinu. Kako bi se izbjegla monotonija, koja može imati negativan učinak i na nastavnika i na učenike, važno je stalno razrađivati nove ideje i pronalaziti nove teme i načine poučavanja.

Koje bi odlike trebao imati jedan uspješan nastavnik u današnje vrijeme?

Prof. Barišić: Za uspješnost nastavnika u svim vremenima presudna je etičnost. Ona se ogleda kako u odnosu prema neposrednom radu, nastavi i pripremama, tako i u odnosu prema učenicima i drugim kolegama.

Uspješni su svi profesori koji puno rade, trude se, pametni su, znaju s ljudima i znaju svoj predmet i metodiku. To su ključne odlike uspješnih nastavnika, bili oni nagrađivani ili ne.

Prof. Cvijović: Najvažnije je znati se prilagoditi trenutnoj situaciji, odnosno biti spreman na promjene. To se pokazalo posebno važnim u proteklom dvjema „pandemijskim“ školskim godinama.

Je li konkurencija među nastavnicima velika u ovakvim oblicima nagrađivanja?

Prof. Barišić: Svakako jest. Jako se puno nastavnika jako puno trudi. A nagrađenih na kraju bude jako malo, manje od 1% od ukupnog broja nastavnika.

Prof. Cvijović: Kako vrijeme odmiče, konkurencija je svake godine sve veća, što je svakako dobrodošla dodatna motivacija i dodatni poticaj za daljnje usavršavanje i daljnji angažman.

Koliko ste zadovoljni s organizacijom ovakvih oblika nagrađivanja?

Prof. Barišić: Uopće ne sumnjam da se organizatori trude maksimalno pravedno procijeniti pristigle prijave prema kriterijima koji su zadani, ali sam sustav i pravilnik prema kojemu se nagrađuje nije najbolji. U njemu ima dosta nedorečenosti, dosta kategorija i načina bodovanja koje bi možda trebalo drugačije raspodijeliti. Osim toga, ne procjenjuje se ni kvaliteta rada koja stoji iza pojedinih bodova, a ni ono najvažnije – neposredan rad u razredu. Pitanje je može li se to dvoje uopće objektivno vrednovati. No sigurno se ovaj oblik nagrađivanja može učiniti transparentnijim i boljim u nekim kategorijama.

Prof. Cvijović: Žao mi je što se prilikom dodjeljivanja ove nagrade ne vrši uvid u neposredni odgojno-obrazovni rad s učenicima, tj. u samu nastavu. Nadam se i da će se u budućnosti prilikom dodjele ove nagrade u obzir uzeti i neki drugi kriteriji jer postoji velik broj pojedinaca koji rade na unapređenju odgojno-obrazovnog procesa i ostvaruju odlične rezultate u radu s učenicima, ali njihove aktivnosti ne mogu biti vrednovane prema aktualnom pravilniku o nagrađivanju. No, sve u svemu, treba pohvaliti svaki pokušaj da se učiteljima i nastavnicima oda javno priznanje za njihov dodatni trud, a ova je nagrada bila jedan od prvih koraka na tom putu.

Preventivni projekt Centra BEA

Dozvola za nesavršenost

Lara Marić, II. a

Nakon dulje stanke uvjetovane epidemiološkom situacijom, u našoj se školi ponovno provodi projekt „Dozvola za nesavršenost“. Pedagoginja Nada Žalac objašnjava: „Radi se o preventivnom projektu namijenjenom učenicama drugih razreda srednjih škola, u organizaciji Centra za poremećaje hranjenja BEA. Projekt je osmišljen za provedbu u obliku jednokratnih interaktivnih radionica u trajanju od dva školska sata.“ Cilj je projekta izgradnja pozitivne slike o sebi, rad na sebi, jačanje samopouzdanja i emocionalnog zdravlja mladih djevojaka te razvoj medijske kritičnosti.

Psihoedukacijske radionice održale su volonterke centra BEA koje su nizom vježbi, igara i aktivnosti potaknule učenice da usmjere ostale aspekte svog identiteta umjesto pretjerane usredotočenosti na fizički izgled. Učenicama se demonstrirala snaga utjecaja medija na sliku o nama uz promicanje fokusa na zadovoljstvo nama samima. „Ono treba proizaći iznutra (jačanje emocionalnog zdravlja, razvoj pozitivne slike o sebi), umjesto fokusiranja isključivo na vanjski izgled (izgradnja kritičkog stava prema utjecaju medija)“, poručile su volonterke našim drugašicama, ali i svima drugima koji se boje biti nesavršeni.

THE Talk projekt

Onaj razgovor

Učenici su „obavili“ razgovor koji sigurno nikad ne bi sa svojim roditeljima, osim ako ne žive u obitelji iz serije „Seks education“.

Marta Jelinek, II. a

Tijekom listopada, studenog i prosinca 2021. godine, organizacija „Hrvatska udruga studenata medicine – CroMSIC“ provela je projekt pod nazivom „THE Talk“ s ciljem promicanja i naglašavanja važnosti brige o reproduktivnom zdravlju kod srednjoškolaraca. Projekt je bio podijeljen u dvije grupe i dvije prezentacije: u prvim i trećim razredima razgovaralo se o spolno prenosivim bolestima – kako ih izbjeći i zaštititi sebe i partnera/partnericu, dok su drugi i četvrti razredi pratili izlaganje na temu reproduktivnog zdravlja - razvoj čovjeka, vrsta i uloga kontracepcija te HPV. Na satu razrednika dvije su mlade studentice medicine, na opušten i zanimljiv način, održale predavanje na spomenute teme. Jedan od ciljeva projekta bio je ponajprije potaknuti mlade srednjoškolce na razgovor o svima poznatim, ali ujedno i tabu-temama, zbog čega su nakon predavanja učenici imali priliku anonimno, putem posebno kreirane

stranice, postaviti pitanja koja ih zanimaju ili muče. Edukatorice su se sjajno snašle u razredima punim tinejdžera, podijelile su neka osobna iskustva te na sva pitanja odgovarale iskreno, otvoreno i dobronamjerno. Učenici su, slušajući i sudjelujući u predavanju, „obavili“ razgovor koji sigurno

nikad ne bi sa svojim roditeljima (osim ako ne žive u obitelji iz serije „Seks education“) te probili led ka slobodnijem govoru o spolnom i reproduktivnom zdravlju. Nikad se ne zna, možda za nekoliko godina ovo više ne bude tabu-tema i postane svakodnevan predmet u školama.

Marko Višić nominiran za godišnju nagradu „Nikola Tesla – genij za budućnost“

Mogu se vidjeti kao profesora fizike

Srednju školu ipak ću pamtiti po životnim lekcijama, a ne po ocjenama.

Amalija Danjek

Marko Višić, već bivši kušlanovac, budući je fizičar sa zanimljivim pogledom na svijet. Osim ljubavi prema znanosti posjeduje i iskričav smisao za humor koji često oblikuje u zanimljive i duhovite stripove, horoskope, crteže... Igre s loptom nisu mu jača strana, ali zato „rastura“ geografiju i fiziku. Zanimanje za geografiju u 2. razredu gimnazije odvelo ga je na državno natjecanje pod mentorstvom prof. Mile Bartulović Bednjanec, a prof. Valentina Novak prepoznala je Markov smisao za fiziku i sklonost prirodnim znanostima. To je prepoznavanje Marka odvelo na natjecanje u organizaciji Udruge „Nikola Tesla – genij za budućnost“ koja je povodom 165. rođendana nacionalnog velikana održala dva kruga natjecanja u znanju iz fizike. Marko je nominiran za godišnju nagradu „Nikola Tesla – genij za budućnost“ u kategoriji „Kviz znanja iz fizike i

općeg znanja o Nikoli Tesli“, a dodjela nagrada održana je 10. srpnja 2021. u zagrebačkom hotelu Esplanade. Večer u Esplanadi ostala je Marku u lijepom sjećanju iako nije dobio glavnu nagradu. Duhovito je primijetio da se „koračajući tapeciranim hodnicima Esplanade prema luksuznom toaletu, osjećao kao gospodin Glembay“.

Kako si saznao za Kviz udruge Nikola Tesla – genij za budućnost? Kako si se pripremao?

Kod profesorice Valentine Novak raspitivao sam se za natjecanja iz fizike kao dodatne vježbe za maturu. Spomenula mi je kviz udruge „Nikola Tesla – genij za budućnost“ i uputila na internetske stranice udruge gdje sam se informirao o natjecanju i odlučio sudjelovati. Iako nisam u potpunosti „na ti“ sa štrebanjem povijesnih činjenica, nisam imao puno problema

s proučavanjem života Nikole Tesle jer je čovjek doista bio fascinant. Prvi je krug natjecanja uz teoriju sadržavao i zadatke, a drugi krug isključivo pitanja o Tesli. Koristio sam se literaturom navedenom na popisu, a profesorica me dodatno opremila opsežnom enciklopedijom o Tesli.

Pretpostavljam da ćeš se sada natjecati na kvizu sve dok ne pobijediš, odnosno osvojiš glavnu nagradu.

Definitivno hoću, iako nisam jedan od onih „frikova“ kojima je cilj nagrada. Tesla je čovjek koji je funkcionirao na drugačiji način. Proučavanje njegova izvanrednog života nikada nije bilo zamorno. Naprotiv, bilo je vrlo inspirativno. Teslu i druga područja koja me zanimaju mogu proučavati kao hobi koji će mi odlično doći kao predah od siline brojeva na faksu. Tako sam ovo ljeto počeo proučavati grčku mitologiju posudivši *Teogoniju* iz 7./8. stoljeća. Primijetio sam da mi zbog zanimljivog sadržaja forma heksametara uopće ne smeta!

Koji ti je najdraži Teslin izum?

Oduševio me bežični prijenos signala koji je Tesla u javnosti prvi put demonstrirao brodićem na daljinsko upravljanje zapanjujući publiku tog vremena. Ipak, glas dajem izmjeničnoj struji. Izmjenična struja bila je poznata i prije Nikole Tesle, ali ju je on usavršio. Mislim da se svi slažu da upravo ona ima najveću primjenu u svakodnevnom životu.

Izvrсни temelji

Što si naučio u Trećoj gimnaziji i kako te pripremila za život?

Najprije bih zahvalio profesorima koji su nas pratili u srednjoškolskom razdoblju. Svi su bili susretljivi, a skoro kod svih smo dobili izvrsne temelje za daljnje obrazovanje. Uvijek smo se mogli raspitati za dodatne materijale koji su nas zanimali. Srednju

Marko i profesorica Novak

Osjećao sam se nagrađeno pojavom najbolje cure s maturalne

školu ipak ću pamtiiti po životnim lekcijama, a ne po ocjenama. Mislim da se skoro svaki maturant na kraju školske godine jednom osvrnuo, vidio sebe od prije četiri godine i shvatio kako je ovo kratko razdoblje imalo ogroman utjecaj na njega. Iako bih ponekad volio zaboraviti neke svoje glupe momente i postupke, ipak sam zahvalan što su se dogodili jer sam naučio nešto o sebi, curama i životu... Siguran sam da svi imamo takva iskustva.

Kakvi su ti planovi za budućnost?

Još ne znam što želim raditi u životu, no znam što želim studirati pa sam upisao istraživački smjer fizike na PMF-u. Mogu se vidjeti kao profesor fizike. Poznanici mi znaju reći da me definitivno vide u toj ulozi. Ne bih predavao u osnovnoj školi jer si tamo više odgojitelj, a količina gradiva je premala da bih uživao u poslu... Volio bih biti profesor jednoj generaciji srednjoškolaca.

Imaš li ti neku ideju koja bi mogla promijeniti svijet i život kakav danas poznajemo?

Hahaha... nešto konkretno ne, ali sam se prilikom selidbe u novi stan barem petnaest puta susreo s ljudskom površnošću i (ne)kvalitetom rada i proizvoda. Mislim da bi prvo trebalo krenuti od ljudi. Temeljnost u poslu sigurno bi proizvela dobre ideje!

Misliš li da će svijet težiti kvalitetnijem ili lakšem životu? Na primjer, hoće li biti bitnije spriječiti velike katastrofe, poput pandemija i poplava, izbjeci podizanje razine mora i potrese, na neki način ohladiti zemlju ili ćemo imati leteće automobile i sustav za teleportaciju?

Pa lagodniji i kvalitetniji život cilj je današnjeg društva, no ironija je u tome da s tehnologijom koja nam stvara više vremena, imamo manje vremena. Ne razumijem se u procese proizvodnje, ali ne vidim logiku u tome da pravimo mobitele većih dimenzija i razvijamo turistička putovanja u svemir. Istraživanje svemira je bitno, ali ipak treba povući granicu. Imamo mnogo problema ovdje na Zemlji, a ako ih ne riješimo, neće biti nikoga da proučava svemir. Čemu razvijati svemirski turizam kada nismo riješili svjetsko siromaštvo i klimatske promjene uzrokovane čovjekom? Neki problemi su već mogli biti riješeni, no velikim silama ne bi donijeli kapital oko kojeg se sve vrti.

Smatraš li da je ljudska vrsta inteligentna? Sada smo na prekretnici i trebali bismo se dokazati, krenuti naprijed, ali činimo li mi to?

Huh... to je superpozicija – Schrödingerova mačka. Kao vrsta jesmo inteligentni. Osvrnimo se na sve što su ljudi kroz povijest

stvorili i do kojih su spoznaja došli, no smatram da nas moderna tehnologija čini ljepšom i zaglupljuje. Na društvenim mrežama vladaju iskrivljene vrijednosti koje polako prelaze u stvarnost... Ljudi su danas dosta površni. Ne negiram da je toga bilo i prije, no uz današnje uvjete, neke su stvari puno više izražene. Profesor Skukan je dobro objasnio što je stres pokazujući nadrealne fotografije bombardiranih njemačkih gradova tijekom Drugog svjetskog rata. Stvarno je upitno što se neke stvari danas promoviraju kao stres! Kao što rekoh, smatram da možemo rješavati velike svjetske probleme i danas imamo genijalne ideje, ali sve ovisi o silama koje upravljaju svjetskom ekonomijom.

Možeš li čitateljima preporučiti neku knjigu, glazbeni album ili film koji te se u zadnje vrijeme dojmio?

Ako tražite nešto napeto, od knjiga preporučam *Anđele i demone* Dana Browna. Znam da nije knjiga, ali uvijek preporučujem strip *Locke & Key* (strip je stoput bolji od serije), a albume ne slušam, već izdvojene pjesme koje volim. Od filmova sam nedavno gledao *Inception (Početak)* i oduševio me zbog kinematografije, priče i kvalitetnih likova i što zahtijeva više gledanja da bi se shvatilo. Kada sam pogledao *Dark*, tri sam dana skicirao i iz papira rezao obiteljsko stablo koje sam na kraju zalijepio na zid.

Pored Tesle

Erasmus projekt o mentalnom zdravlju učenika

Posjet s dalekoga sjevera

Šveđani se ne razlikuju od nas samo po obrazovnom sustavu, oni su potpuno drukčijeg mentaliteta. Kod njih varanja na ispitima gotovo i nema. Ne zbog strogih kazni, nego zato što znaju da je to krivo.

Matija Špoljarić, III. f

Znate li koja je država treća po veličini u Europskoj uniji, ustavna je monarhija, broji oko 9,4 milijuna stanovnika i ima površinu od 450.295 km²? Ako ste pravi znalac geografije (ili ste uspjeli dokučiti iz naslova članka), tako je, riječ je o – Švedskoj! Spominjemo ju jer su baš iz nje krajem studenoga (30. 11. – 1. 12.) u posjet našoj školi došle tri profesorice u sklopu Erasmus projekta o mentalnom zdravlju učenika, a na poziv naše profesorice psihologije Ivane Delač. Učenici Erasmus kluba razgovarali su s profesoricama, a snimku njihova susreta, ako niste, i dalje možete pogledati na YouTube kanalu škole. Naravno, ni mi iz novinarske nismo mogli ne utažiti žeđ za jedim malim razgovorom s njima.

Profesorice iz Gimnazije Ystad, Elizabeth, Krista i Helle, u projekt su se uputile 2019. godine, na edukacije u Barceloni. Dolaskom

korone, svjetskog „celebrity-virusa“ koji je obilježio posljednje dvije godine, projekt su morali zaustaviti, no u 2021. ponovo je pokrenut te su s edukacija u sunčanoj Firenci došle posjetiti našu gimnaziju, kako bi vidjele kojim se metodama i projektima naša škola bavi vezano za mentalno zdravlje učenika.

Nakon uvida u obrazovni plan naše škole i projekte kojima se bavimo, profesorice su ostale zadivljene. Čak i planiraju implementirati neke stvari koje su im se svidjele u nastavni plan svoje škole. Na tu rečenicu mnogima su pale vilice i podigle se obrve: „Šveđani su došli učiti od nas... Hrvata?!“ Vjerujte da niste jedini kojima je to šok, ali koliko god se to činilo nereálnim, ipak je moguće da velika i sofisticirana država, kao što je Švedska, nauči ponešto od jedne male države, kao što smo mi, i to bi trebao biti razlog za veselje!

Manje predmeta, a duži školski sat

No, u implementaciji postoje prepreke zbog razlika u našim školama i obrazovnim sustavima. Prvo, Gimnazija Ystad mnogo je veća od naše, ona ima preko 1700 učenika i 300 članova zaposlenog osoblja te se proteže na čak pet katova. Također, švedski sustav ocjenjivanja bitno se razlikuje od našega. Dok se mi koristimo sustavom ocjena od 1 do 5 te se po dobivenima računa prosjek, Šveđani se koriste sustavom ocjena od A (koja je najviša moguća) do F (koja je najniža moguća, „fail“) te za svaku ocjenu postoje određeni kriteriji koje učenik mora ispuniti kako bi je dobio. Više naginju američkom načinu ocjenjivanja nego našem, numeričkom. Ni sama nam nastava nije slična. Za razliku od nas koji imamo 16 obaveznih školskih predmeta godišnje, oni

Erasmus - spaja ljude

Profesorice iz Švedske

imaju svega 7 do 8! Zamislite, manje od deset predmeta za koje morate učiti, nije li to melem za uši. A da situacija bude još bolja, od tih osam, samo je pet obaveznih, ostala tri predmeta učenici biraju sami, ovisno o njihovom obrazovnom programu. Ali, iako imaju manje predmeta, švedski školarci u školi ostaju duže nego mi, od 8.00 do 16.00, a prosječan školski sat traje oko 90 minuta. Profesorice su nam objasnile kako takav spoj manjeg broja predmeta i dužih sati manje opterećuje mozak i omogućava da se učenici bolje koncentriraju na predmete koje imaju, što na kraju rezultira efektivnijim učenjem te sami učenici svladaju mnogo više gradiva, dok se naši mozgovi, opterećeni sa 16 predmeta tjedno, društvenim mrežama i ostalim izvanškolskim aktivnostima, prekuhaju. Jasno, za neke to vrijedi više nego za druge.

Naravno, učenici u Švedskoj ne sjede kao biljke u teglama osam sati dnevno, imaju odmore kao i mi, pojedine satove preskaču ako nisu na njihovoj izbornoj listi te imaju pauzu za ručak u trajanju od 40 minuta, kad mogu otići do školske kantine i družiti se sa svojim prijateljima. Naspram njihove kantine, naša izgleda tek kao mali kiosk, ovdje razgovaramo o pravoj, fakultetskoj kantini, koja svaki dan nudi širok izbor hrane za svoje učenike i više različitih menija, uključujući i vegetarijanski. Možda bismo mogli ravnateljici preporučiti da se i u našu školu uvede nešto slično.

Švedski model ponašanja

Ma koliko naši obrazovni sustavi bili različiti, ipak smo jednako postupili uvodeći *online* nastavu na početku pandemije koja je mnogim učenicima i odgovarala jer nisu morali ujutro sjedati na autobuse i vlakove kako bi došli do škole, s čime bi se mogli poistovjetiti brojni drugi učenici. I, ako ste se pitali, ne moraju nositi uniforme.

Šveđani se ne razlikuju od nas samo po obrazovnom sustavu, oni su potpuno drukčijeg mentaliteta od nas Hrvata. Jedan očiti primjer varanje je na ispitima. Za razliku od nas, kod njih varanja gotovo da i nema. Ne zbog strogih kazni, nego zato što znaju da je to krivo. Poštenje i osjećaj odgovornosti kakav posjeduju daleko nadilazi obrazovni sustav te je vidljiv i na razini cijele države. Na početku pandemije cijelo vrijeme su kružile priče o takozvanom „švedskom modelu“ jer nisu uvodili stroge mjere izolacije, ali se narod s odgovornošću držao svih manjih uvedenih mjera i preporuka. Takav pristup bilo bi teško primijeniti na našem samodestruktivnom mentalitetu. No, kao nagradu za svoje ponašanje, Švedska ima izrazito male stope zaraze i smrtnosti od korone te nije obavezno

nošenje masaka. Kažu da su se sada malo opustili te da se zaraza opet povećava, no ne može se cijelo vrijeme živjeti u grču. Da ne bismo odlutali s teme, pitali smo ih kako se oni u Švedskoj nose s mentalnim zdravljem svojih učenika. Odgovorile su nam kako u školi pružaju podršku svojim učenicima, ako imaju potrebu razgovarati s nekime, na raspolaganju su im školski psiholozi, ali i sami profesori koji promoviraju otvorenost prema problemima svojih učenika. Ulažu velike napore u edukaciju profesora o nošenju s mentalnim zdravljem učenika te imaju školske predmete posvećene toj dobrobiti. Tako jedna od profesorica, Krista, u školi drži satove joge i meditacije. Pred kraj je razgovor krenulo u smjeru ugodnoga čavrljanja gdje smo otkrili mnoge zanimljivosti o našim gošćama, uključujući i njihove horoskopske znakove! I, naravno, Zagreb im se svidio, kao i naša škola. Sad je na redu posjet profesorice Delač njihovoj školi u sklopu istoga projekta, a i mi smo iskazali želju za konkretnijom suradnjom s njihovom medijskom grupom.

Dvije strane svijeta

Svi glasovi kao jedan

Božićna akademija u novom svjetlu

Prijenos uživo

Matija Špoljarić, III. f

Naširoko je poznato da svake godine, kako bi se obilježio Božić, naša škola održava božićnu akademiju na kojoj zbor zapjeva zvonkim glasovima nekoliko pjesama, *dramci* zatresu pozornicu svojom zabavnom i kreativnom božićnom predstavom i sve se začini brojnim drugim scenskim nastupima. To, nažalost, nije bio slučaj prošle godine zbog strožih

epidemioloških mjera kada je dramska u zamjenu za nastup napravila kratku i simpatičnu božićnu čestitku. No, ove smo se godine odlučili odvažiti i ponovno održati *akademiju*, ali u novom svjetlu jer je mjera zabrane okupljanja još uvijek na snazi. Tako ste prijenos uživo božićne akademije mogli pratiti 22. prosinca od 12.45, a ako niste, još uvijek možete potražiti snimku

na našem YouTube kanalu. U sklopu programa akademije nastupio je zbor izvodeći četiri pjesme. Izdajamo Niku Pastuović koja je svojim predivnim glasom rastopila srca publike pjesmom *Have Yourself a Merry Little Christmas* u klavirskoj pratnji Patricije Žižak, a dramska je svojom kratkom predstavom pokušala pokazati pravu bit Božića.

Nesebični duh III. gimnazije ponovno u akciji

Adventski kalendar darivanja

Janko Sić, I. d

Svoju sklonost pomaganju onima u potrebi iskazali su učenici i djelatnici naše škole u sklopu akcije Hrvatskog Crvenog križa koja je trajala od 29. studenoga do 22. prosinca 2021. godine. Za razliku od prošlih godina kada se donirao novac, ove su se godine donirale prehrambene i higijenske potrepštine kako bi se popunile police socijalnog dućana grada Zagreba. „Akcija je bila uspješnija nego prijašnjih godina“, rekla je profesorica Ozana Radovniković. Možda je to bio božićni duh ili adventski kalendar solidarnosti koji je odredio proizvod

za doniranje svakog dana, ali se dobra volja učenika i djelatnika ne može osporiti. Već spomenuti adventski kalendar solidarnosti zanimljiv je zbog toga što na njemu, umjesto da piše što se dobiva svaki dan, piše što se daruje svaki dan. Iz kojeg god razloga bilo, „doniranje je nešto što ne zahtijeva veliki trud ili odricanje“, a to će se moći dokazati već sljedeće godine

jer se suradnja s Hrvatskim Crvenim križem planira nastaviti.

Božić u Trećoj

Blagdanska atmosfera tijekom cijeloga adventa

Tena Triska, III. d

Za razliku od prošle, ove smo godine mogli osjetiti božićni duh u hodnicima naše gimnazije, a pripreme za Božić počele se rano. Naime, prvi ukrasi počeli su se stavljati već 1. prosinca kada je svaki razred predao svoju čestitku. Čestitke su bile odličan pokazatelj umjetničkih vještina i kreativnosti naših učenika, a kako su krasile stubište, mogli smo u njima svakodnevno uživati. Osim toga, i drugi su ukrasi, poput bora na drugom katu ili kamina od kolaža na prvome, stvarali božićnu atmosferu. I ekipa iz Erasmus + projekta također se pobrinula da svoj kutak ukrasi u božićnom duhu, a gotovo svaka učionica imala je ukras, neki su bili skromni, ali pojedini su razredi dopustili da ih božićni duh potpuno obuzme.

Škola puna anđela

Čini se da smo ove godine bili dobri pa je i sveti Nikola ponovno prošetao našim hodnicima 6. prosinca, a ako ste bili dovoljno dobri, posjetio je i vaš razred. Veliko srce naših učenika moglo se vidjeti i u sudjelovanju u humanitarnoj akciji „Adventski kalendar solidarnosti“ kojom su se prikupljala sredstva za Crveni križ. Osim toga, nastavljena je tradicija Anđela čuvara na satovima vjeronauka. Za one koji nisu upoznati s konceptom: svaki učenik izvuče osobu i postaje njezin anđeo. Dužnosti anđela čuvara jednostavne su, on svaki dan ostavi poruku za osobu koju čuva, a na zadnjem satu donese neki mali, simbolični poklon koji ne košta više od dvadeset kuna. Iščekivanje iznenađenja i prijateljske poruke uljepšavale su nam prosinac i donekle ublažile žalost što ni ove godine nije održan božićni sajam. A nije održana ni božićna akademija uživo nego online što, naravno, nije isto jer bez publike je teško i glumiti i pjevati. Ipak, polugodište smo završili prigodno, terenskom nastavom, pa je Zagreb, od Maksimira do centra, bio pun kušlanovaca koji su se družili na otvorenom i uživali u blagdanskom ozračju.

Sveti Niko Trećom šeta...

Šaljivi kamin

Učionica 1. f i 2. f

Razredne čestitke

Učionica 1.a i 4. d

U zdravom tijelu, zdrav duh

Tjedan zdravlja

Cilj je bio pokazati kako svatko može učiniti nešto dobro za sebe i svijet oko sebe.

Katja Hunjadi, III. f

Ptičicaa1

U tjednu od 29. ožujka do 4. travnja u našoj je školi obilježen Tjedan zdravlja. Naime, cijeli smo tjedan posvetili temama tjelesnog i mentalnog zdravlja, zaštiti okoliša te pravilnoj i uravnoteženoj prehrani. Učenici su svoje učionice ukrasili i uredili interaktivnim ukrasima s temom zdravlja, a školski hodnici bili su prepuni plakata o zaštiti okoliša i načinima kako mi, obični ljudi, možemo zaštititi svijet oko sebe. Sredinom tjedna održane su i radionice o pravilnoj prehrani za učenike prvih razreda koje su pripremili njihovi stariji kolege, učenici

trećih razreda. Kao šlag na tortu, svaki je razred prvi dan travnja proveo na terenskoj nastavi u prirodi (ne, ne, nije bio Prvi april). Naravno, u prirodu se nije išlo kako bi se bralo cvijeće ili hvatalo leptire, već kako bi se osvijestila važnost hodanja i boravka u prirodi.

Svaki je razred odabrao svoju destinaciju te je s pomoću aplikacije mjerio broj koraka, a cilj je bio napraviti minimalno 10 000 koraka. Tako smo, šecući, zbrajajući korake i zabavljajući se na žarkom suncu, uspjeti propješačiti put dug. Prvi razredi

obišli su park Maksimir i sve njegove zanimljivosti – od prekrasnih jezera, Mogile, do Vidikovca i Švicarske kuće. Drugašići su se pak „raspršili“ po cijelome Zagrebu. Oni nadobudniji pješačili su do Goršćice i do Dotrščine, a maturanti su, kao što se i očekivalo od najstarijih predstavnika III. gimnazije, pokušali „osvojiti“ najviši zagrebački vrh, Sljeme. Misija je bila uspješna, a učenici i profesori odlično su se zabavili te dobroano iscrpili. Sve u svemu, taj je sunčani dan bio iskorišten na najbolji i najzdraviji mogući način.

Mladi stari(ji)ma

Tražimo svoje mjesto pod suncem

Više nego prethodne generacije svjesni smo da sve što smo poznavali, već sutra može nestati.

Antonija Alilović, II. f

Novi dan, stari mi!

„Današnji mladi previše vremena provode na mobitelima“, rekao je, ne samo jednom, netko od naših roditelja. Starije generacije vide nas kao glave koje su zadubljene u ekrane i ne obaziru se na okolinu. Mnogi od naših roditelja, baka i djedova smatraju da mlade generacije društveno propadaju zbog novih tehnologija. Ali nije tako!

Baš kao i prijašnje generacije, volimo provoditi vrijeme u društvu prijatelja i knjiga, volimo dobru zabavu i zafrkanciju.

Pojedinci vole pisati pjesme i priče u kojima stvaraju svoju stvarnost u koju mogu pobjeći, neki vole kuhati kada su sami u kuhinji, neki se bave sportom ili vole svoje vrijeme provoditi u prirodi koja liječi. Voljeli bismo i izlaziti u klubove i plesati, ići na koncerte i putovati, no našoj generaciji to je oduzela korona. Korona – omražena riječ koju slušamo već dvije godine, a koja nam je oduzela mogućnosti koje su prijašnjim generacijama bile nadohvat ruke. Istovremeno, ona je kriva i za vrijeme koje provodimo za mobitelima i računalima koji su postali naš prozor prema stvarima koje ne možemo imati uživo.

(Po)slušajte nas!

Osim korone, muče nas i odrasli koji se prema nama odnose kao prema djetetu koje nije sposobno samostalno odlučivati. Mnogi od nas vjerojatno bi najradije vrisnuli: „Slušajte i mene, i ja imam svoje mišljenje, imam svoj glas i ja želim ‘pokoriti’, svijet i darovati mu mir!“ Zbog takvih ograničenja volimo svoje stavove izražavati s pomoću odjeće ili glazbe koju slušamo.

Otvoreni smo prema svakome i grabimo svaku novu priliku da isprobamo i naučimo nešto novo jer smo možda i više nego prethodne generacije svjesni da sve što smo poznavali, već sutra može nestati. Zato se brinemo o svojim prijateljima, obitelji, štitim slabije, štitim i Zemlju koja se ne može štititi sama. A nije nam lako, svjesni smo tereta koji ostaje na nama, a toliko

malo utjecaja trenutačno imamo. Pokušavamo naći svoj put i svoje mjesto pod suncem, ali zato nam dajte priliku, vjerujte nam, dajte nam i da padnemo jer sigurno ćemo se dignuti. Pružite nam priliku da učimo na vlastitim pogreškama jer ih nećemo ponoviti – taj film smo već previše puta gledali. A starije generacije? Sjednite, gledajte, uživajte i pustite nas da dođemo do izražaja – jer mi smo ti koji mogu stvoriti bolji svijet za sebe i za generacije koje dolaze.

Pogled u budućnost

Spremi se svijete, dolazimo

Anketa o životnim ciljevima, vrijednostima i vjeri u budućnost

Jesmo li frustrirano društvo?

Čak 60% ispitanih hrvatskih tinejdžera nezadovoljno je svijetom u kojem žive, ali misle da ne mogu ništa učiniti da bi se to promijenilo.

Patrik Raguž, II. f

Svaka se generacija voli razbacivati pričom o najboljoj generaciji, zlatnome dobu i vremenima kada je sve bilo ili kada će sve biti bolje. Nešto starije generacije govore kako je među novim generacijama srednjoškolaca nestalo odlučnosti za promjenom nabolje, dok mlađe generacije krive one najstarije što su, između ostaloga, uništile svijet u kojem živimo. Zanimalo nas je jesu li generacije uistinu toliko različite ili su mladi samo premladi da shvate, a stariji prestari da se sjete kako je biti u svijetu mladosti. Stoga smo različitim dobnim skupinama (uglavnom mladih) postavili pitanja o svijetu u kojemu žive, o vrijednostima do kojih drže, o budućnosti koju očekuju. U anketi je sudjelovalo 150 ispitanika kroz 4 različite dobne skupine.

Najnezadovoljniji tinejdžeri

Najmlađa dobna skupina (7 – 12 godina) u potpunosti je zadovoljna svijetom u kojemu živi. Svima se sviđa boravak u školi i život koji trenutačno vode. No, već je sljedeća dobna skupina (13 – 17 godina) znatno pesimističnija u svojim odgovorima. Čak je 60% ispitanika nezadovoljno svijetom u kojemu žive, a samo je 18% zadovoljnih. „Ako se ne prilagodimo svijetu, hoćemo li ikada biti zadovoljni njime”, jedna je od izjava s kojom se brojni drugi odgovori poklapaju. Ni sljedeća dobna skupina (18 – 24 godine) nije optimistična jer čak 62% ispitanih nisu zadovoljni svijetom, ali je nešto veći postotak zadovoljnih (25%). Najstarija dobna

Raši ruke i prigrlj svijet

skupina (25+) ipak je nešto optimističnija pa je „samo” 50% ispitanih nezadovoljno svijetom, 25% zadovoljno, a ostalih 25% tek dijelom (ne)zadovoljno. Najstarija ispitanica dobna skupina također najviše ističe da je sve bilo bolje prije pandemije, a gotovo svi za trenutačno stanje okrivljaju vladajuću strukturu koja nimalo ne pridonosi poboljšanju uvjeta za život.

Najmlađa dobna skupina najoptimističnija je u pogledu na budućnost pa smatra da je sada mnogo bolje nego u doba kada su njihovi roditelji bili djeca. Zanimljivo je da su svi ispitanici tako odgovorili na pitanje. Srednje dvije dobne skupine (13 – 24) ovdje su sličnih, ali opet puno manje optimističnih stavova. Najveća je skupina koja kaže da svijet ne ide nabolje, naprotiv, tvrde da propada (čak 57% u objema skupinama), a čak ni ostatak ne misli da se svijet mijenja nabolje (gdje 28% tvrdi da se svijet mijenja tek malo (i nedovoljnom brzinom)). Svi se odgovori mogu svesti na izjavu jedne od anketiranih: „Svijet se ne mijenja nabolje, samo se mijenja.”.

Znatno je pesimističnija dobna skupina 25+ jer čak 80% ispitanika smatra da se svijet pogoršava, dok samo 5% govori da se svijet mijenja nabolje prolaskom generacija.

Žudnja za promjenom

Prvo pitanje koje je podijelilo najmlađu dobnu skupinu bilo je o tome ograničava li nas okolina u izražavanju i življenju. Naime, 86% ispitanika kaže da ih ne ograničava

dok 14% tvrdi da ograničenja ima (i pritom mrko gledaju učiteljicu).

S druge strane, čak 80% druge dobne skupine (13 – 17) smatra da ih sustav ograničava, a ostalih 20% većinom ističe da, iako oni sami nisu ograničeni, još uvijek ima ljudi koji jesu. U malo starijoj skupini (18 – 24) također visok postotak (71%) ispitanika smatra da ih okolina ograničava dok se 21% ne slaže s tvrdnjom. Zanimljivo, najstarija dobna skupina ovdje je najviše podijeljena te ih 45% smatra da ih ograničava sustav, a 40% smatra da ih ne ograničava. Znači li to da ih se dio već pomirio sa situacijom kakva jest i izgubio ideale ili su postali realističniji?!

Možda odgovor na to pitanje dijelom pruža sljedeća analiza.

Naime, svim smo dobnim skupinama postavili pitanje o tome koju bi promjenu željeli vidjeti u svijetu. Odgovori su stvarno raznoliki. Najmlađa anketirana skupina isticala je uklanjanje svjetske gladi, neimaštine, smanjenje zagađenja te zaustavljanje korone kao goruće probleme. U drugoj dobnoj skupini najbrojniji odgovori vezani su za veću međusobnu brigu te briga za prirodu, dok su u trećoj skupini najčešće odgovarali da bi se riješili kapitalizma, htjeli vidjeti više jednakosti te da bi se riješili sebičnih ljudi u društvu i na vladajućim pozicijama. Odrasli su na ovo pitanje dali najviše različitih odgovora, a najbrojniji su im odgovori da bi željeli manje mržnje, a više ljubavi te veću ekološku osviještenost.

Mijenjam (se)

U odgovorima na konkretno pitanje: „Što biste vi učinili za promjenu svijeta?“ najmlađa skupina pokazuje najveći optimizam jer nudi odgovore kao što su ispomoć potrebitima, životinjama i prirodi. Svi se odgovori temelje na međusobnom pomaganju i suradnji. „Petra, hoćeš li mi pomoći oko izbacivanja plastike iz mora?“ samo je jedan konkretan primjer. Nažalost, nagli pad optimizma vidimo već u tinejdžerskoj skupini, jer najviše ispitanika govori da ne mogu ništa napraviti i nešto manje njih da ne mogu ništa napraviti sami. Utješno je što ima onih koji tvrde da mogu promijeniti samo sebe (a i to je već mnogo). Čak je starija skupina optimističnija pa je najčešći odgovor „Sve što mi je u moći“, ali nažalost, ostaje nejasno kolika je ta moć.

Naravno, najmlađa skupina uglavnom vjeruje da može promijeniti svijet, uz nekoliko skeptičnijih koji tvrde: „Ne cijeli, ali... veći dio ako se potrudim.“ Nakon toga, postotak optimizma i samouvjerenosti opada pa tek 28% tinejdžera misli da mogu donijeti promjenu, a slični su odgovori i u sljedećim dvjema skupinama. U najstarijoj dobnoj skupini tek 10% ispitanika smatra da mogu promijeniti svijet samo dijelom pa izgledan da nitko više ne vjeruje u izreku „kad se male ruke slože“. Jedan od odgovora to i objašnjava: „Postali smo izrazito razjedinjeni u tome da zajedno promijenimo svijet. Koliko god da je zastrašujuće, promjena stvarno počinje od tebe i SAMO tebe!“

Novac i ocjene – životne vrijednosti

„Da budu dobri prema meni“, najčešći je odgovor prve dobne skupine na pitanje o životnim vrijednostima. Takva nježnost gubi se u tinejdžerskom razdoblju kad 'novac' kao vrijednost sjeda na tron. Iza njega slijedi 'iskrenost' i 'zabava' dok su odgovori poput zdravlja, slobode i znanja u potpunosti zanemareni. U najstarijoj dobnoj skupini 'iskrenost' je najčešći odgovor, a slijede ga poštenje i poštovanje te odanost.

Zabrinjavajući su i odgovori vezani za motivaciju jer je najčešći odgovor već u najmlađoj skupini bio 'ocjena'. Ne znanje, ne uspjeh, nego ocjena! Vjerojatno je još gora situacija u tinejdžerskoj skupini jer su najčešće odgovarali da ih ne motivira ništa ili tek strah i novac. Je li utješno što odrasli potpuno mijenjaju fokus pa govore da su im bližnji najveća motivacija?! Možda tek donekle, jer je i kod njih sljedeći najzastupljeniji odgovor novac.

Ta žudnja i motivacija lako se povezuju i s odgovorima na pitanje o najsretnijem razdoblju života. Naime, jedino djeca misle da su upravo sada sretna (i vjerojatno najsretnija), dok 70% tinejdžera misli da je najsretnije doba svojega života već proživjelo kao dijete. Samo 22% ispitanika drži da su tinejdžerske godine najsretnije, dok ih 8% najsretnije doba tek očekuje na studiju, u penziji ili u grobu. Odraslima je najsretnije doba označio fakultet i srednja škola, ali dobar broj tvrdi da im je trenutačno najsretnije doba života.

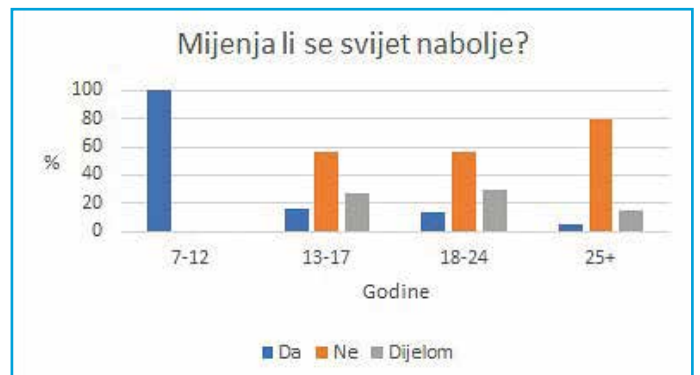
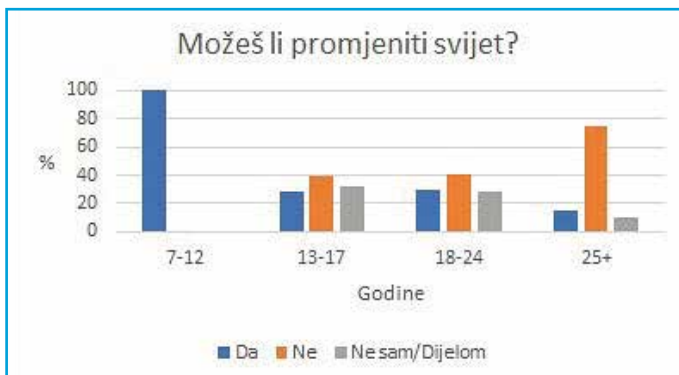
Gdje je nestao heroj ulice?

Dio odgovora, kao što su optimizam najmlađih i gubitak ideala kod najstarijih, očigledan je, ali anketa otvara pitanje što se dogodilo mladim generacijama. Nema više heroja ulice, niti se itko pretjerano trga da to bude. Naime, većina mladih tvrdi da u svijetu vlada neravnopravnost, ali da oni ne mogu ništa u vezi toga učiniti. Dapače, ispitanike dobni skupina od 13. do 24. godine nimalo ne oduševljava to što je njihov red da se pobrinu za svijet. „Možda čak svijet ide nabolje, ali je već u toliko lošem stanju da ne znam koliko se može promijeniti“, skeptično odgovara jedan ispitanik.

No, je li svugdje tako? Zar svijet zaista ostaje u rukama generacije koja se već pomirila s tim da neće i ne može biti bolje?! Kako bismo saznali odgovor na ovo pitanje, preko Erasmus grupe postavili smo ista pitanja našim vršnjacima u nekim europskim zemljama. Zahvaljujući prof. Ivici, anketu smo poslali partnerskim školama i dobili odgovore iz Portugala, Finske i Slovačke u dobnoj skupini od 13 do 17 godina.

Finci, Slovaci i Portugalci optimističniji od nas

Odgovori naših europskih kolega bili su prilično drugačiji od naših, a učenici svih triju škola daleko su optimističniji u pogledu u budućnost. Iako ni oni nisu zadovoljni svijetom koji im je ostavljen (većina svijetom nije zadovoljna, smatra da se svijet ne

Svemir u nama – zezancija u odgovorima

Patrik Raguž, II. f

Postoji cijena izrade anonimne anke- te, ljudi odjednom postaju komičari, a ovo je *best of* odgovora. Svjetlo ne dolazi bez tame, sreća bez žalosti tako ni ozbiljni od- govori bez lokalnih šaljivdžija kojima je link za anketu poslao prijatelj bratičeva frizera.

Koliko si zadovoljan svijetom?

- „Mrzim ova pitanja. trebalo bi biti la- gano odgovarati na njih, ali opet želim preskočiti svako. Jesam li zadovoljna svijetom? Nemam pojma. Mislim da je to jedno od onih pitanja na koja ne po- stoji točan odgovor čak ni za pojedinca, tj. odgovor se mijenja iz dana u dan. a i pitanje se može shvatiti na više nači- na. sviđa mi se raspored kontinenata, aliiiiii mi se ne sviđa pozicija skandinav- skog poluotoka. Previše je na sjeveru. uvjerena sam da to nije poanta pitanja tho. danas mi se svijet sviđa. Ako se ne prilagodimo svijetu, hoćemo li ika- da biti zadovoljni njime iiiiii ako se pre- više prilagođavamo svijetu, hoćemo li biti zadovoljni sobom? Nemam odgovor. Jednako sam zadovoljna i nezadovoljna svijetom. NeUtRalNa sam.“
- „Sve je ok dok ne počnem o tom raz- mišljat’.”
- „Lol 1/10”
- „S ovim svijetom nisam zadovoljan, ali s drugim svjetovima jesam.”

Koju bi promjenu želio/la vidjeti u svijetu?

- „Da Zagreb postane Toronto.”
- „Iskreno, ne znam u potpunosti zašto, ali htjela bih vidjeti kakav bi svijet bio kada bi ljudi umjesto današnjih *basic* auta vozili one aute od mjehurića iz Spužva Boba. (Nisam znala koji od oz- biljnijih odgovora mi se dovoljno sviđa pa sam napisala prvu stvar koja mi je pala na pamet.)”
- „Ukidanje gimnazija!”
- „Mene!”
- „Neradni vikend, za početak.”
- „Jednoroge!” (Ne, ovo nije napisalo di- jete.)
- „Da bogati više nisu gladni.”

Što bi ti učinio/la za promjenu svijeta?

- „Pravila žurke.”
- „Spojila bih sve države svijeta u jednu i ja bih bila predsjednik te bih uvela ra- zne dobre promjene u društvo kako bi se ono moglo razvijati.”
- „Ubio se.”
- „Reciklirala?”
- „Nemam taj platni razred.”
- „Ovisi što bi me sve čekalo na novom svijetu. Ako je tamo med i mlijeko, onda bih učinio puno toga.”
- „Ispunjavati ovakve ankete”

Misliš li da bi mogao/la promijeni- ti svijet?

- „Kao žena, uvijek...”
- „Kad bih imao para, da.”
- „Jedino svojim odlaskom s njega.”
- „Mislim da ne bih. Najbliži nastanji- vi planet je udaljen nekoliko milijardi svjetlosnih godina.”

Kakve životne vrijednosti tražiš?

- „One koje još nisam našla.”
- „Pozitivne?”
- „Ne znam u potpunosti zašto, ali jedini odgovor koji mi pada na pamet je: želim ne pjevati ‘I can’t wait to go home’ svake tri sekunde u glavi čak i kada sam doma. Možda je jednostavnije reći da bih više voljela sebe vidjeti u pje- smi ‘Home’ nego ‘You Only Die Once’. Je li to uopće životna vrijednost? Imam *feeling* da je ovo jedno od onih pitanja za koje jedva postoje krivi odgovori, ali sam ja ipak pogodila tu malu skupinu opcija. *Whatever tho.*”
- „Ne tražim ja njih, oni mene traže.”
- „Neke”

Što te motivira?

- „*idk but tell me if u find out.* Šalim se na- ravno. Nemam pojma. Sve i ništa. Po- prilično glup odgovor, ali i najtočniji koji mogu dati tako da ostajem uz sve i ništa.”
- „Žene.”
- „Petak.”
- „To da ću umrijeti jednog dana.”
- „Hrpa glupana”

Isti svijet, drugi ja

mijenja na bolje te misle da ih okolina ograničava), spremni su svijet oblikovati sebi po volji. Više ih ima izražene ciljeve koje žele postići u životu te ih je više sretno trenu- tačnim životom. Motivira ih želja za boljom budućnošću, što je bio jedan od najslabije zastupljenih odgovora kod naših učenika. Iskrenost i dobre namjere vodeće su i naj- značajnije vrednote koje traže naši vršnjaci u Europi, a povezuje nas želja da ljudi budu iskreniji i dobrohotniji.

Ova je anketa pokazala koliko okruženje utječe na pojedinca. Naime, mediji, roditelji i općenito društvo djeci pune glavu o „pro- padajućem“ hrvatskom društvu, a još od rane adolescentske dobi počinje razmišlja- nje o studiranju i poslu u inozemstvu. Svaki pobjednički mentalitet ubija se, a stvara se konformistički i konzumeristički pogled na svijet kojem se kasnije sve teže oduprijeti. Što se to dogodi pri prijelazu iz dječje dobi u tinejdžersku da se iz odgovora iščitava tolika promjena? Odraste se? S trinaest godina?! Onda djeca odrastaju prerano ili barem misle da odrastaju. Ipak, čini se da je sve ono što rade tek preslikavanje rodi- teljskih i širih društvenih frustracija iako ih u najvećem dijelu ni sami ne razumiju.

Svemir u nama beskrajno je prostran- stvo, a mi od šume ne vidimo stablo.

Razgovor s psihologinjom Natašom Jokić-Begić

Ponekad je dovoljno pitati: „Kako si?“

Pandemija je mladima napravila jednu od najružnijih stvari – zatvorila im je pogled u budućnost. Gurnula ih je u nedoumicu u kojoj oni ne znaju i ne mogu planirati ništa.

Maja Kožić, III. f

Mladi su uvijek bili buntovni, neshvaćeni i nezadovoljni društvom i sustavom vrijednosti, stoga je biti mlad sinonim za promjene, napredak i budućnost. Biti mlad znači biti pokretačka snaga društva. To se očekuje. No, što se događa kada je generacija na kojoj svijet ostaje pogođena posljedicama pandemije? Što se događa kada se mlade ograniči, oduzme im se sloboda i sve ono što tinejdžerski život čini uzbuđljivim?

Odgovore na ta i mnoga druga pitanja potražili smo u razgovoru s gospođom Natašom Jokić-Begić, kliničkom psihologinjom, koja predaje psihologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, a u privatnoj praksi, u svojoj udruzi „Kako si?“, pruža psihološku pomoć ljudima svih dobnih skupina, pogotovo mladima. S njom smo razgovarali i o rezultatima ankete koju smo proveli među mladima iz Hrvatske i nekih europskih

zemalja da bismo ispitali kako se nose s aktualnim problemima i je li se sustav vrijednosti promijenio.

Razgovor u tijeku

Ugodna atmosfera tjera sve probleme

Anketa koju smo proveli među našim i stranim učenicima pokazala je zanimljive rezultate. Jesu li Vas odgovori iznenadili?

Poprilično. Za neke odgovore sam pretpostavljala da će biti većinski zastupljeni, ali recimo izjave da mladi ne misle da mogu nešto promijeniti u svijetu i stav da nikad nisu bili sretni i da misle da neće biti sretni zaista me zatekao. Isto tako, iznenadili su me odgovori stranaca koji su očito optimističniji od nas.

Je li kontradiktoran općeprihvaćenoj definiciji tinejdžera kao mladih bunтовnika i anarhista rezultat koji je pokazao da manje od 5% ispitanih ističe slobodu kao bitnu životnu vrijednost?

Da, to je zaista zanimljiv rezultat. Nekako uvijek mislimo da je tinejdžerima potrebno što više slobode i neovisnosti, ali s obzirom na ovakve odgovore, očito je ovih godina među mladima pala „zainteresiranost“ za slobodu, a povećala se potreba za novcem i nekim materijalnim vrijednostima. Takvu čežnju za materijalnim možemo povezati s brigom za buduću egzistenciju.

Bez pogleda u budućnost

Ipak, primijetili smo razlike u odgovorima naših i stranih učenika. Koliko mjesto življenja i mentalitet utječu na razmišljanje mladih?

Mi psiholozi od početka ističemo da smo mi zemlja koja je prošla rat, dok Portugal, Slovačka ili Švedska nisu. Nakon takve katastrofe potrebno je vrijeme da se društvo i zajednica vrate natrag i da se ponovno uspostave vrijednosti kao što su ljubav, sloboda i empatija, a ne da novac bude glavna i jedina vrijednost. Zašto je novac glavna vrijednost kod nas? Zato što smo mi i nakon rata prošli kroz tranzicije i krize. Dakle, mi praktički nismo imali dovoljno dug period da se naše društvo oporavi.

Znači da su očekivani odgovori na pitanje: *Mislite li da vas sustav i okolišna ograničavaju?*

Jesu, sustavi su vas zaista ograničili jer su vam odredili mjere kojih se morate pridržavati i uz to su vam „oduzeli“ maturalce, izlaske u klubove, okupljanja i slično.

Sjećate se onih okupljanja mladih ispred HNK? E pa, onda je sustav na njih i na vas sve nalijepio etiketu i prozvao vas bioteroristima koji namjerno žele zaraziti svoje bake i djedove. To je strašno!

A što biste Vi rekli, jesmo li mi bioteroristi, anarhisti ili žrtve pandemije?

Ma, ja bih rekla da su mladi divna bića koja nikako nisu ni bioteroristi ni anarhisti. Pandemija ih jest možda najteže pogodila i možda im je zatvorila pogled na svijet, ali ne smijemo zaboraviti da, kad smo mladi, imamo najviše elana, najviše energije i najviše volje za postizanje nečeg dobrog i vrijednog.

Odgovaraju li fraze „prije je bilo bolje“ i „na mladima svijet ostaje“ i današnjim mladima?

Rečenica „Na mladima svijet ostaje“ nije fraza već istina. To je sasvim sigurno istina, a fraza „prije je svijet bio bolji“ poistovjećuje se s još jednim pojmom iz psihologije koji se naziva optimizam pamćenja. Znači, mi ćemo uvijek misliti da je nešto prije

bilo bolje nego što je to danas, bile to neke određene stvari, način života ili neka dobna skupina. E sad, jesu li mladi prije bili bolji, to je stvarno subjektivno viđenje, ali ja bih rekla da svaka nova generacija mladih sa sobom nosi neke kvalitete i novitete koje društvo čini boljim.

Možda da ovako postavim pitanje: Jesu li mladi prije pandemije bili bolji, sretniji i ispunjeniji?

Mislim da je pandemija mladima napravila jednu od najružnijih stvari – zatvorila im je pogled u budućnost. Gurnula ih je u nedoumicu u kojoj oni ne znaju i ne mogu planirati ništa i ne mogu biti sigurni kada će sve ovo završiti pa zbog toga misle da ne mogu biti sretni i ispunjeni kao generacije mladih prije. Inače je u ljudskoj prirodi vjerovati da nas čeka svijetla budućnost, no kad nam se to oduzme, onda teško možemo biti optimistični, pogotovo mladi koje je ova situacija posebno teško pogodila i na neki način ograničila da se iskažu.

Pokretanje udruge „Kako si?“

Je li to utjecalo na pokretanje udruge? Kada ste je i zašto osnovali?

Jooj, to ti je super priča. U trećem mjesecu 2020. imala sam jedan kolegij u kojem sam sa studentima obilazila psihijatrijske ustanove po Hrvatskoj. No, onda se dogodio *lockdown* pa potres i mi smo se pitali kako ćemo i što ćemo raditi. Uveli smo *online* učionicu i sjećam se da je moje prvo pitanje na prvom sastanku bilo: „Kako ste?“ Tada smo shvatili da će i drugima biti potreban netko tko će ih pitati kako su, tko će ih oraspoložiti, pričati s njima itd. Zato smo odlučili napraviti platformu, nazvati je *Kako si?* i na njoj objavljivati tekstove koji bi ljudima mogli pomoći da se lakše nose s novonastalom situacijom. S vremenom smo, nakon što je kolegij službeno završio, odlučili osnovati udruhu pa smo otvorili i savjetodavnište koje je bilo uživo, licem u lice, u kojem smo ja i moji studenti pružali psihološku i savjetodavnu pomoć svakomu tko se osjećao nelagodno i ugroženo. To je bila i super praksa mojim studentima tako da smo u principu spojili ugodno s korisnim.

Da, zaista jako lijepa priča.

Jel' da, baš lijepa priča! Kako iz nelagode i tragedije nastane nešto korisno i dobro.

A kakve sve vrste savjetovanja pružate?

Nudimo e-savjetovanje preko platforme i uživo savjetovanje.

Nudite li pomoć za sve vrste problema?

U pravilu pomažemo oko mladenačkih problema. Tu ima svačega. Zapravo, sve što današnji mladi smatraju problemima, od toga da boluju od anksioznosti, straha od ljudi pa sve do onih klasičnih, slatkih muka – ljubavnih problema i slično.

Ipak, jesu li se problemi koji muče mlade promijenili?

Jesu, jesu. Promijenili su se najviše u intenzitetu, ali i dalje postoje problemi koji striktno muče cure i problemi koji uglavnom muče dečke. Kod cura su to uglavnom problemi koji se tiču depresivnog i anksio-

Jednaki, ali ne isti

znog ponašanja, znači emocionalne tegobe, a kod mladića su to problemi koji se tiču raznih ovisnosti o alkoholu, cigaretama pa i o igricama. Mi već imamo nekoliko teških ovisnika o igricama koji se uopće ne mogu „odlijepiti od igrica“, čemu je pandemija itekako pogodovala.

Introvertiranost nije loša osobina

S obzirom na Vaše iskustvo u razgovoru s mladima, jeste li primijetili da su mladi počeli otvorenije govoriti o svojim problemima ili su i dalje zatvoreni i nepovjerljivi prema jednom psihologu?

Kod psihologa su jako iskreni i otvoreno govore o problemima jer su zbog toga i došli na razgovor. Mladi koje ja viđam i s kojima ja komuniciram mladi su koji su prepoznali da imaju problem ili je njihov problem prepoznala okolina. Međutim, brinem se da ima jako puno mladih koje nitko ne prepoznaje. Oni možda nisu svjesni svog problema, roditelji to ne prepoznaju, profesori ih

samo pritišću testovima i gradivom zbog čega mladi ostanu na neki način zaboravljeni. Ponekad je dovoljno pitati samo *kako si* ili *kako ide* jer te dvije riječi mogu zaista nekoga potaknuti da počne pričati o sebi i svojim problemima. Kad bi svaki školski dan započinjao time da profesor pita svoje učenike kako su, djeci bi postalo jasno koliko je važno kako su i koliko je važno reći kako si.

Ipak, nekima je teško odgovoriti i na to pitanje. Čini li nas možda ova situacija s koronom introvertima?

Ja ne bih rekla da korona od mladih radi introverte jer introverzija i ekstroverzija su osobine ličnosti koje dolaze s temperamentalom. Ono što nas psihologija uči jest da su to urođene osobine koje nosiš sa sobom. Introvert uopće nije loša osobina. Introverti su ljudi koji pomiču svijet svojim idejama.

Ali nekako su nas uvijek učili da budemo društveni, da se družimo jer ćemo u suprotnom biti proglašeni čudacima. Društvo bi nas, ako smo sramežljivi, nazivalo depresivnima i slično.

Da, takvo je današnje vrijeme, što je loše. Takve poruke koje društvo odašilje loše su. Svima nama su potrebni i introverti i ekstroverti, introverti koji će donositi nove ideje i biti kreativni, a ekstroverti koji će donijeti veselje i živost društvu. Najgore je zapravo kada natjerate introverte da se druže, da rade ono što im nije ugodno. Isto tako, loše je kada mi kao okolina kažemo da je netko tko je sramežljiv čudan. Trebali bismo reći kako je on takav i da je u redu biti takav. Zato, ne radi pandemija striktno od mladih introverte, nego bih prije rekla da od njih radi socijalno anksiozne osobe i potiče tjeskobu oko života općenito.

Imaju li danas tinejdžeri više problema s depresivnim ponašanjem ili s agresivnim ponašanjem?

Kod ovih dviju vrsta ponašanja opet postoji razlika između cura i dečki. Cure češće imaju depresiju, a dečki češće probleme u ponašanju, ali tu ne trebamo zanemariti činjenicu da su agresivni dječaci najčešće i jako depresivne osobe. Muška depresija izražava se kao agresija, ali takvim mladima nitko ne pristupa kao depresivnim osobama već ih se naziva zlostavljačima. No, svi ti problemi često proizlaze ili iz mladenačke tuge ili iz bahatosti, tj. narcizma i inferiornosti.

Oni sjede s vama u razredu, a vi ni ne znate da su...

Drugačiji, unikatni, svoji

Zadovoljstvo, mogućnost osobnog rasta, motivirajuće okruženje i dobro iskorišteno slobodno vrijeme dovoljni su razlozi da i dalje ustraju u svojim aktivnostima.

Patricia Pavleković, IV. b

Često čujemo kako je danas teško biti i ostati svoj, bilo u poslu, hobiju ili izražavanju svoga talenta. Mnogo mladih, kreativnih duša posustane i odustane od svojih talenata i zanimanja jer izgube interes, nitko ih ne podržava ili im je teško „probiti se na scenu“ pored mnogo „snažnijih“ i „važnijih“ pojedinaca. Moramo priznati kako smo i mi, vaš školski list, više puta zanemarili pojedince koji imaju neobične i rijetke talente ili se bave neuobičajenim aktivnostima. Zbog toga smo se u ovom broju odlučili okrenuti učenicima čiji su talenti ostali dosad neprimijećeni. Zavirili smo u njihov tajanstveni svemir i saznali kako vide svijet oko sebe. Dakle, predstavljamo vam Luciju Blažević i Mateu

Kršak, učenice 4. b razreda te Bornu Bujanica i Stjepana Kota, učenike 4. e razreda.

Čini mi se najbolje da vi sami objasnite čime se bavite, odnosno koji su vaši talenti.

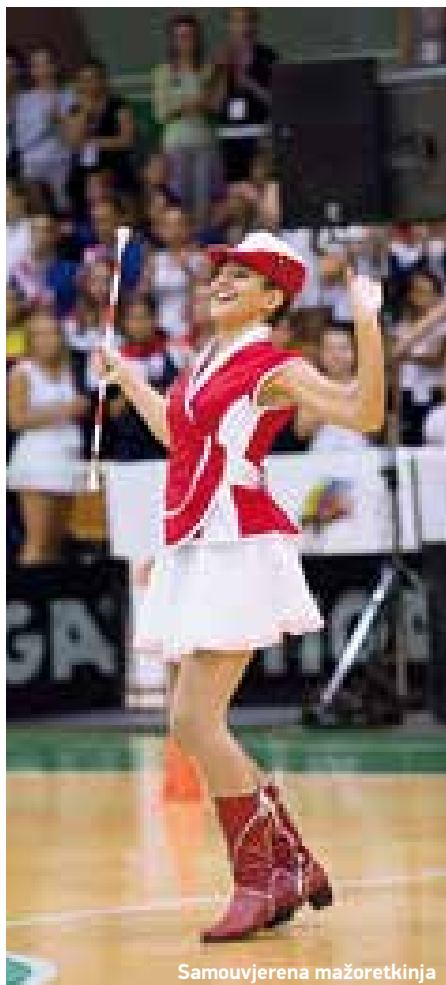
Borna: Radim u CROZ-u, hrvatskoj IT kompaniji koja pruža usluge tehničkog IT savjetovanja hrvatskoj Vladi i industriji financijskih usluga u Hrvatskoj i inozemstvu. Radim na kritičnim linijama proizvoda poput aplikacija za onboarding/offboarding zaposlenika, za stvaranje ponuda i ostalih pomoćnih sustava, te integracijski sloj između internih aplikacija i SAP-a, Salesforce-a, Alfresco-a.

koračnice pleše na pozornici ili u mimohodu te istovremeno tehnicira štapom, palicom ili pom ponom.

Stvarno zanimljivo i raznoliko! Koliko se dugo bavite time?

Borna: Tijekom ljetnih praksa 2020. godine počeo sam raditi s manjim timom na razvoju aplikacije za stvaranje naloga za fakturiranje te sam ubrzo bio promoviran. Ne bavim se ovime dugo, ali trenutno izravno odgovaram voditelju projekta, zajedno s još dvojicom seniornih programera.

Lucija: Odmalena crtam tako da bih mogla reći da se ovime bavim cijeli život. Naravno, kako sam postajala starija,

Samouvjerena mažoretkinja

Ponos hrvatskog folklor

Lucija: Bavim se umjetničkim crtanjem, a trenutno i prodajom vlastitih autorskih radova i slika. Odmalena crtam, no u zadnje vrijeme sam napredovala ponajviše tehnički.

Stjepan: Bavim se sviranjem. No, ne bavim se sviranjem gitare ili bubnjeva, ako ste to očekivali, već sviranjem tambura. Tambure su instrumenti zastupljeni najviše u Slavoniji, ali su popularne i u ostalim dijelovima Hrvatske, poput Prigorja, odakle sam i ja.

Matea: Ja sam mažoretkinja, djevojka u životopisnoj uniformi koja na ritam

napredovala sam što se tiče tehnike i načina crtanja, no volja i želja za tim nije se promijenila od trenutka kad sam kao mala prvi put uzela olovku u ruku i nacrtala prve krugove koji su sličili više na krumpire.

Stjepan: Sviranjem se bavim već osam godina. Kroz to sam vrijeme svirao više vrsta tambura. Najviše bisernicu, jedno kratko vrijeme i bas, a trenutno učim svirati brač. Sve su to vrste tambura, ako je netko zaboravio lekcije iz glazbene kulture.

Matea: Ovo mi je već dvanaesta godina kako se bavim mažoret plesom.

Što vas je privuklo, ali, još važnije, što vas je zadržalo da se nastavite baviti time?

Borna: Rekao bih da me privukao i zadržao potencijal za osobni rast. CROZ je jedno od rijetkih mjesta gdje sam okružen ljudima koji su motivirani i uspješni u tome što ih zanima, u IT industriji, sektoru u kojem se odavno vidim.

Lucija: Prve su slike vjerojatno bile eksperimentiranje moje mašte u kombinaciji sa slobodnim vremenom. Kasnije, kad je napredak bio vidljiv nakon skoro svakog rada, bila sam vrlo zadovoljna i sretna. Dakle, ono što me zadržalo definitivno je vlastito zadovoljstvo, ali i prikaz vlastitog napretka!

Stjepan: Kroz godine sviranja razvilo se i veliko prijateljstvo među prisutnima, a osim stalnih zajedničkih probi, zblížili su nas i brojni zajednički nastupi. Osim nastupa u Hrvatskoj, nastupali smo i u osam stranih država. Nema ništa ljepše od druženja, a kad uz to promičeš i svoju kulturu, sreća i zadovoljstvo su zagarantirani.

Matea: U početku je to bilo samo dobro iskorišteno vrijeme, no kasnije je preraslo u ljubav. I ne samo prema plesu, već prema

papira. Prodala sam nekoliko svojih radova tako da se od tog može zaraditi, ali to ne vidim kao profesiju u budućnosti.

Stjepan: Nažalost, tek godinu i pol nakon potresa koji je pogodio Zagreb vratili smo se sviranju, no u dosta manjem broju. I potres i pandemija dosta su nas omele, no nadam se da će nam se kroz neko vrijeme pridružiti još zainteresiranih, ako ne za sviranje, onda za plesanje. Osobno ću to voljeti uvijek, bez obzira na sve, ali nisam siguran u kojoj ću mjeri biti uključen.

Matea: Što se tiče zarađivanja, već zarađujem. Završila sam Temeljnu trenersku školu za trenere mažoret-sastava „Maestro Karlo Benko“ te radim kao trenerica. Imam dva sastava koja treniram. Nije to neka velika zarada, no u ovim srednjoškolskim danima i više je nego dovoljna. Djevojke obično odustanu nakon što se udaju, skoro nitko se ne bavi time cijeli život, pa pretpostavljam da neću ni ja, no uvijek će mi ostati u srcu.

A biste li preporučili svojim vršnjacima da se bave tim istim aktivnostima?

Borna: Ne bih preporučio taj posao svojim vršnjacima jer zahtijeva užasno veliku

svakako preporučujem sviranje ili plesanje u bilo kojem kulturno-umjetničkom društvu, naročito u HKUD-u Prigorec iz Maruševca.

Matea: Preporučila bih svim djevojkama koje imaju ritma i vole plesati. Mislim da je to fora stvar, a stvorit će, ne samo nova prijateljstva, nego i steći nova znanja različitih plesova. Natjecati se, osvajati medalje, a uz to putovati, ludo se zabavljati i stvoriti uspomene za cijeli život.

Da ostanemo u duhu ovogodišnje teme broja školskog lista, zanima nas koliko je to čime se bavite utjecalo na oblikovanje vašeg karaktera i osobnosti, vašeg vlastitog svemira?

Borna: Posao je sigurno utjecao na oblikovanje mojeg karaktera i osobnosti. Tjerao me da preuzmem veću odgovornost i da naučim poslovno komunicirati i surađivati s drugim ljudima. Također sam naučio kako mentorirati druge ljude kada sam na ljetnim praksama 2021. mentorirao tim studenta s FER-a.

Lucija: Smatram kako svaki hobi utječe na oblikovanje našeg karaktera i osobnosti. Kod sebe primjećujem kako me crtanje

Dio CROZ tima

Da Vinci i Michelangelo su ljubomorni

djevojkama s kojima plešem. Cijela atmosfera me ispunjava i koliko god puta sam željela odustati, nikad nisam mogla. Iskreno, ne znam što me točno zadržalo, ali vrlo moguće sreća i zadovoljstvo koje sam osjećala nakon treninga.

Mislite li se time baviti i u budućnosti? Ustvari, postoji li šansa da ćete jednoga dana i zarađivati od tog?

Borna: Definitivno se planiram nastaviti baviti time, a i već zarađujem od toga.

Lucija: Mislim da ću uvijek nešto crtati, makar običnom olovkom na komadiću

žrtvu slobodnog vremena. U prosjeku sam na poslu duže nego što sam u školi tako da to nije za svakoga.

Lucija: Mislim kako se već puno ljudi bavi crtanjem u slobodno vrijeme, te jedino što mogu preporučiti jest da tako i nastavite. Ovaj hobi je poznat po mnogobrojnim prednostima, pa tako i povećava moždanu aktivnost te oslobađa od stresa.

Stjepan: Svima bih preporučio da pokušaju pronaći sebe i ono što ih ispunjava. Naravno, kome je do dobre *završnice*, brojnih nastupa i zajedničkog druženja,

učinilo smirenijom i sretnijom osobom. Crtanje je najbolji način da svu svoju maštu implementirate na papir bez ikakve muke i razvijete vlastitu kreativnost!

Stjepan: Sve me navedeno jednim dijelom oblikovalo kao osobu, a u isto mi je vrijeme pružilo puno nezaboravnih trenutaka.

Matea: Definitivno. Naučila sam raditi u timu te samim time cijeniti i poštovati druge i drugačija mišljenja. No, ono posebno što sam naučila, jest da ne treba odustati bez obzira na sve, ako uistinu vjeruješ da možeš, uspjeh ćeš.

(Ne)ozbiljno o ozbiljnome

Dosta smo veliki da ne budemo mali

Voljela bih promijeniti svašta,
no kada bih počela nabrajati,
moja izjava bila bi dugačka trinaest listova.

Tia Tkalec, II. a

Ne zaboravi ostati mlad

Na večernjem programu Hrvatske radio-televizije svakodnevno vidimo vijesti o virusu koji nam je svima zadao xy broj problema. Svi smo doživjeli neočekivane događaje uzrokovane potresima, a uz to smo morali provesti isuviše vremena zatvoreni u vlastitim sobama jer nam je prijatelj iz klupe pozitivan na kućnome testu. Unatoč tome što je život tinejdžera u današnje vrijeme vrlo stresan i zamoran sam po sebi, nije im često dana prilika iznijeti vlastito stajalište o situaciji u kojoj se i sami nalaze.

Ako se prisjetimo jedne od legendarnih rečenica kultne serije „Smogovci“, snimljene upravo na području naše škole, koja glasi: „Oni su mali, ali su veliki, odnosno, hoću reći, nisu više mali, ali su dosta veliki da ne budu mali“, shvatit ćemo koliko je ona zapravo točna. Današnji mladi nisu više mali balavci za kakve ih okolina smatra. Naprotiv, oni slobodno i bez dlake na jeziku progovaraju o svim temama – bile one zabavne, ozbiljne, aktualne ili zastarjele.

Razgovarajući s učenicima naše gimnazije, saznali smo što oni misle o aktualnim temama. Iznenadujuće su poletno i s lakom odgovarali na naša pitanja, ali nisu svi bili spremni da se njihovo ime objavi u školskim novinama. Kako uvijek pronađemo one hrabrije koji to ipak žele, mišljenja mladih bit će potkrijepljena izjavama dviju učenica – Lare Marić i Hane Malić.

Pogled u svijetlu budućnost

„Sama situacija s virusom očito će potrajati duže nego što se svi mi nadamo. S obzirom na to na koji način mladi shvaćaju pandemiju, ne piše nam se dobro“, izjavila je Hana. Dobili smo poprilično negativnu sliku budućnosti kada smo učenike upitali koja su njihova predviđanja vezana za trajanje sigurnosnih mjera koje su trenutačno na snazi. Neki su puni samopouzdanja odredili točnu godinu – 2024., a jedan od anonimnih pesimista rekao je: „Još 7 godina!“ Nikome nije do stalnoga nošenja maske i frustracije kada ju zaboraviš ili otkazivanja koncerta omiljenoga

glazbenog umjetnika. „Dosta mi je stalnih mijenjanja sigurnosnih mjera i polako mi sve to ide na živce“, nezadovoljna je Lara. Optimist ili naivni šaljivdžija (nismo uspjeli utvrditi) rekao je da trenutno razdoblje vidi kao kraj pandemije. Najmudrije je od svega imati baš takav mentalni sklop!

Ne smijemo zaboraviti da se pogled na svijet nekima promijenio i nakon potresa koji su nas zadesili u posljednje dvije godine. „Potresi su me promijenili na određeni način – na veću buku se uspaničim više nego prije. Volontirala sam u Petrinji 2021. godine pa smatram da sam iskusnija i bolje shvaćam život ljudi koje je potres intenzivnije pogodio. Ponekad razmislim o tome što bih učinila kada bi se potres ponovio za vrijeme kada sam u školi“, objašnjava Hana. Ipak, većini je učenika to iskustvo donijelo novi strah, ali su se nakon nekog vremena naviknuli te počeli manje brinuti. Vrijeme liječi sve. Naravno, ima i onih koji su rekli kako je utjecaj potresa bio „neznačajan“, pa čak i „nikakav“.

Zoom + učenje = kaos

Zanimalo nas je i kakva su iskustva s *online* nastavom. „Većina profesora uzima *online* nastavu ozbiljno, no ponekad se zna dogoditi i nekakav *fail* u predavanju preko ekrana za što ih ne krivimo,“ govori Lara. Naime, velik broj mladih složio se oko činjenice da sama učinkovitost *online* predavanja najviše ovisi o profesoru i predmetu. „Ponekad šeću po razredu – mi ništa ne čujemo, pišu na ploču – mi ništa ne vidimo, pokojeg učenika zaborave pustiti u *online* sastanak, a to shvate tek nakon određenog vremena“, iskustva su koja dijeli većina ispitanih. Činjenica je kako se obje strane, i učenici i profesori, mogu naći u situacijama gdje im je otežano pratiti ili voditi *online* nastavu iz raznih razloga. Baš u deset sati ujutro kada pišeš ispit iz matematike preko *Zooma* susjed odluči mijenjati krov i ne možeš čuti vlastite misli ili moraš pustiti psa

iz sobe, a baš u tome trenutku te profesoricu fizike prozove da kažeš koje je tvoje predviđanje za pokus. Razlozi su šaroliki. Pomalo u strahu Hana izjavljuje: „Najveći je problem kada profesor mijenja slajd, a mi to ne vidimo jer prezentacija nije pravilno podijeljena. Iz dobre namjere, preporučila bih profesorima tečaj za učenje o *online* predavanjima.“

Mlade nade Ministarstva obrazovanja

Nije nam mjesto određivati i stvarati nove zakone sustava obrazovanja, ali imamo pravo na mišljenje i određene želje. Stoga smo postavili pitanje „Što biste voljeli promijeniti u trenutačnom školskom sustavu?“ Raznolikost odgovora bila je velika, pa donosimo najzanimljivije. Neki su odgovori vrlo konkretni pa jedan kaže da bi zabranio „zadace jer su one originalno bile namijenjene kao kazna, u 1905. godini. Također tipični školski dan u srednjoj školi zna trajati od 8 do 15 što je samo jedan sat manje od tipičnog radnog dana, te još na to učenici trebaju iskoristiti svoje slobodno vrijeme na zadaću inače bi bili kažnjeni, ali ako to poslodavac radi, onda je to ilegalno!“ Neki bi naravno mijenjali „SVE!“ Ipak, bilo je i zadovoljnih s komentarima poput: „Ništa“, ili „Za sad je sve oke.“ Mislim da se svi možemo složiti kako bismo htjeli duže odmora, a netko je došao do ideje kako bismo trebali imati kratko vrijeme za spavanje poput onoga u dječjem vrtiću. „Voljela bih promijeniti svašta, no kada bih počela nabrajati, moja izjava bila bi dugačka trinaest listova“, priznala je Lara. Nadodala je i sljedeće: „Smatram da je na sve učenike postavljen velik pritisak, dosta toga moglo bi se promijeniti a da na kraju dođemo do istih rezultata.“ Za kraj Hana predlaže: „Profesorima bih htjela uputiti poruku kako njihov predmet nije svima jednako bitan te da uz njega imamo i ostale obveze. Željela bih vidjeti drugačiji pristup radu i podučavanju jer je isti već godinama – nešto kreativnije potaknulo bi nas na rad. Ali, svakako cijenim njihov trud.“

Posljedice potresa još su friške

Sve je bolje uz malo šarene boje

Istražili smo što se radi kad se ne radi

Galaktika zvana *Mladi*

Sve u svemu, izolacija nije tako bajna kako zvuči na prvu. Tijekom dvotjednog odmora postajemo ljeniji, vid nam postaje lošiji, a soba neurednija.

Tia Nekoksa, III. d

Tinejdžeri su se naviknuli biti vječno neistražena i nepoznata vrsta koju drugi često poistovjećuju s izvanzemalcima iz svemira koji je samo njima poznat. Istina je, tinejdžerski se svijet vrti oko dvaju planeta, planeta zvanog „Obaveza“ i planeta zvanog „Razonoda“. Planet „Obaveza“ čine sve manje zanimljive stvari, kao što su škola, kućanski ili bilo koji fizički poslovi te učenje. S druge strane njihove galaktike nalazi se planet „Razonoda“ koji čine, pogađate, samo lijepe stvari – putovanja, poroci, tulum, glazba i još štošta.

Kako bismo detaljnije proučili ovu neobičnu svemirsku vrstu, otputovali smo na planet „Razonoda“ da bismo vidjeli što rade i o čemu razmišljaju učenici III. gimnazije te za što sve ima i za što sve nema mjesta u prostranstvima tinejdžerskog svemira. Rezultate smo komentirali s dva vrlo perspektivna tinejdžerska primjerka iz III. d razreda, Janom Stankom i Filipom Vračevićem.

Narodnjaci su preuzeli stvar, a kava postaje zaborav

Rezultati našeg boravka na ovom planetu (poznati još kao rezultati ankete) govore kako nije uspješno prenesena navika ispijanja kave nakon škole, stoga je put od škole

do kuće vrlo jednostavan i kratak (bez zastajkivanja u kulturnom Klinčeku). Znači li to da mladi postaju antisocijalni ili je možda *online* nastava stala na put razvijanju ove vrlo poznate hrvatske navike? „*Online* nastava je najveći krivac! Cijeli prvi i drugi razred proveli smo *online* i nismo se pravo ni uspjeli upoznati. Čak i sad u našoj trećoj godini ne poznajemo se najbolje. Ali, kužiš, da se dulje i bolje znamo, išli bismo na kave svaki dan“, komentirao je Filip, dok Jan ima podosta drugačije mišljenje: „Na anketi sam glasao ‘Svi me poznaju u lokalnoj birtiji’ jer su mi hrvatski običaji i tradicija na prvome mjestu. Međutim, u zadnje vrijeme moj rad u području nematerijalne baštine znatno se smanjio, uglavnom zbog škole i popratnih obveza. Dani su nam previše zauzeti te mi je jasno zašto mali broj mladih ne ide na kavu poslije škole.“ Ali, zato se sve nadoknadi vikendom, čak 45% učenika *stilizira* vikende odlaskom u kafiće ili klubove. Putem do odredišta, bila to škola, kuća ili klub, u slušalicama trešte narodnjaci koji su ostavili sve ostale žanrove u borbi tek za drugo mjesto najslušanije muzike današnjih tinejdžera. „Mladi imaju pritisak biti u trendu. Klubovi su pravi primjer. Osobno ne idem često po klubovima, a

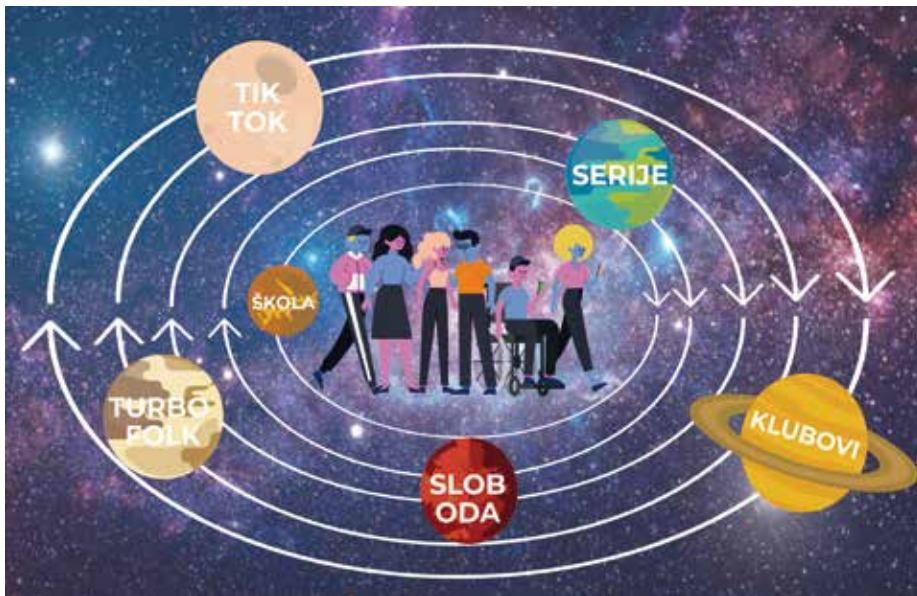
razlog leži u muzici. Teško je pronaći klub u kojem se ne puštaju narodnjaci!“ zabrinuto govori Filip. „Za vikend uvijek odem van jer mislim da je socijalizacija jedan od ključnih faktora mladosti. Činjenica je da su klubovi dosta skupi, pa boca, dvije, tri se nakupi... a još računajmo ako ti neka mala zapadne za oko. Nisam ja sad neki stručnjak i analitičar, ali mogu reći iz vlastitog iskustva da pod utjecajem alkohola svaka melodija zvuči isto, jezici se pomiješaju, a mi postajemo sve manje izbirljivi“, objašnjava Jan. Što se tiče trendova, možemo reći da će se oni uvijek izmjenjivati i slobodno kolati. Na kraju krajeva, nikad se ne zna, možda za deset godina postane popularno slušati metal i piti Monster, umjesto slušanja turbofolka i ispijanja kavica.

Tijekom dvotjednog odmora

Moderno doba donosi moderne probleme, a naš je problem dvotjedni odmor zvan samoizolacija. Ako kojim slučajem završe u samoizolaciji ili zaraze se onim na k (ne pričajmo radije o tome) zbog čega ne mogu ispuniti svoju tjednu dozu partijanja, mladi utjehu pronalaze u Netflixu. Gledajući serije i TikTok videa, pokušavaju potrošiti dane izolacije, no pred kraj već ulaze u krizu, ali ne toliko veliku da se uhvate knjiga, osim pet endema koji su na anketi glasali za tu neobičnu opciju – čitanje. Jan navodi kako dvotjedni odmor i nije tako loša stvar: „Samoizolacija nam uklanja stres koji se nakupi od škole, ali kad izađemo iz nje... krećemo drmati po alk... raznoraznim opijumima.“ „Učenike samoizolacija samo sputava, ne možemo ići van, baviti se sportom i družiti s prijateljima, te gubimo puno vremena koje bismo mogli dobro iskoristiti. Sve u svemu, izolacija nije tako bajna kako zvuči na prvu“, rekao je Filip. Tijekom dvotjednog odmora postajemo ljeniji, vid nam postaje lošiji, a soba neurednija. Čini se kako većina ispitanih tinejdžera sobu počisti tek kada imaju nalet energije (tko zna koliko često to bude). Ipak, pronašao

Objektivni komentatori

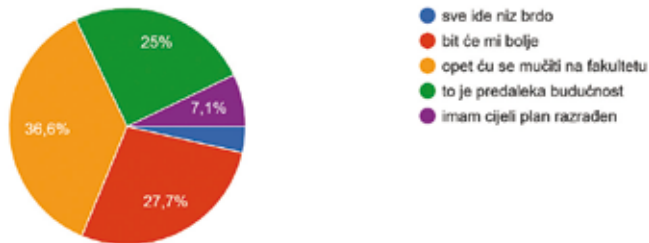
se pokoji odgovor *Čistim sobu kada pod u sobi više ne vidim*, ali svega 5%, što je optimistično (drage mame, možete slobodno odahnuti).

Kronični pesimizam

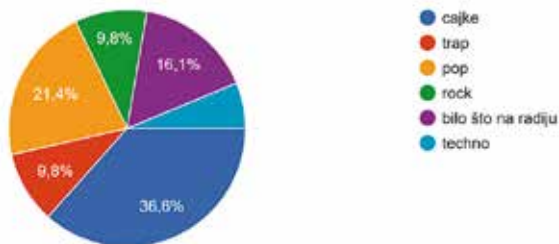
Poznato je kako s godinama, gledajući dnevnik i čitajući novine, postajemo sve pesimističniji, pa već u 40-oj godini života više nemamo volje ni za čim. Katkad taj pesimizam nastupa već u srednjoj školi. Učenicima su se izjasnili kako im se dani svode na učenje, a kada ne uče, razmišljaju što moraju učiti. „Roditelji postavljaju prevelike ciljeve djeci, a svi žele usrećiti svoje roditelje. Ako ne uspiju zadovoljiti želje roditelja, oni odmah tonu i postaju pesimistični. Znači, ne treba se toliko zamarati školom, što bude, bit će!“ U istom tonu nastavlja Jan: „Učenicima previše razbijaju glavu školom, nije to proizvodno, već im je nametnuto, nešto kao *vis maior!*“ Umom u školi, tijelom izvan škole, miješanje planeta „Obaveza“ i planeta „Razonoda“, otpisuje nas za katastrofu. Kako izbalansirati ova dva planeta? Na nama je otkriti što nam paše i kako najbolje funkcioniramo. Nažalost, nema nikakve univerzalne formule koju ćemo primijeniti i magično sve riješiti. Iako toliko svoga vremena potrošimo razmišljajući o školi, nitko od nas ne zna što će dalje. Pitanje o studiranju svi zaobilaze u širokom luku, a rezultati su nam pokazali i zašto. Tek 25% učenika zna što će studirati, a zašto je to tako, objašnjava Filip: „Rezultati me nimalo ne čude! Nedovoljno smo usmjereni, većina učenika, kao i ja, nećemo do samog kraja znati što studirati i kako dalje.“ Jan tvrdi da se razlog krije u nečemu drugome: „Vjerojatno svakog učenika zanima neki predmet, pa bilo to manje ili više, nije bitno, ali se onda razočaraju. Predmet ti predstave sasvim nepristupačno, izdrilaju te i sve što ti se činilo zanimljivo, postane dosadno i besmisleno.“

I na kraju, učenici se boje budućnosti, a još više fakulteta. Veliki dio učenika misli kako mukama nikada neće biti kraj. „U prirodi je svake osobe, pogotovo kad je mlada, da se zabavlja i ne možeš zabraniti to, pa zabavi se dok možeš! Svaki put kada gledaš na lijepe trenutke, prvo se sjetiš nekog izlaska, neke izvale, ali nikad – o, kako sam odlično napisao taj ispit tad i tad“, zaključuju Filip i Jan. S tim mislima i porukama, napustili smo galaktiku mladih. Jesmo li došli do točnog odgovora na pitanje kakvi su mladi? Ne baš. Je li ovo bilo uzalud? Također, ne baš.

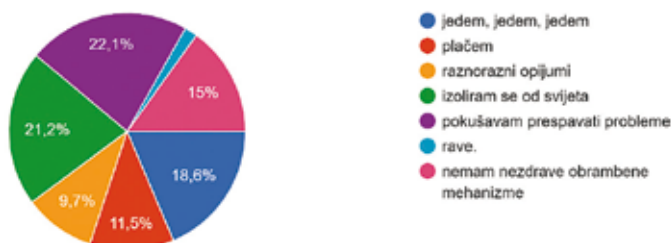
Nakon srednje...
112 odgovora

Slušam...
112 odgovora

Za kojim nezdravim obrambenim mehanizmom posežeš u kriznim situacijama?
113 odgovora

O vezi između glazbe, Konzuma i Demona s Patrikom Šestakom

Rob kapitalizma, zasad

Droga je velika na trap sceni, budimo realni. Previše je dobrih umjetnika koji su umrli od predoziranja.

Stjepan Bogovac, IV. e

Dvadesetjednogodišnji Patrik Šestak, poznatiji kao 6ak ili Kenshi, na domaću trap scenu ulazi na mala vrata, no svojim stavovima pokazuje potencijal neminovnog rasta. On je baš poput nas, stoga, uz sve ostalo, vidi i stvarnost onakvom kakva je, bez uljepšavanja. A ipak, oduševljava ga estetika u glazbi, optimističan je

i vrlo popularan u svojem krugu poznanika. Povodom objavljivanja singla *Demoni*, odlučili smo s njime razgovarati o razvoju inspiracije za stvaranje glazbe, o tome koliko njegove pjesme vjerno prikazuju ono što ga okružuje te o tome koliko socijalna pozadina utječe na njegovu perspektivu.

Groteskno i kreativno u isto vrijeme

Bi li se ukratko predstavio našim čitateljima? Kakav si bio kao klinac? Što te privlačilo? Kakvu si budućnost zamisljao?

Ok. Ovo su duboka pitanja. Kad sam bio manji, volio sam slušati glazbu kao svako dijete, ali definitivno to nije bio trap. (nasmije se) Zapravo, jesam planirao neke umjetničke smjerove, kao: redatelj, pisac... Vidio sam da već imam nekakav *štih* za to kad sam bio manji. Al' onda je počeo trap val. Upoznao sam se s tom 'zikom prek' jednog frenda u srednjoj, počeli smo skupa *dirati* na to. Volio sam u školi pisat' rap tekstove, al' to je bio *a capella* stil. Bilo je više kao: ja napišem neke glupe rime i svi se smijemo na to. I onda je frajer doslovno iz fore naš'o *beat* na *Youtubeu*. „Daj, frende, nabaci neki masni *verse* na ovo. Napiši neki tekst.“ I ono, neću lagat', fakat mi je bilo fora kaj sam uspio napisat'. I onda sam to snimio prek' *beata*. Sve na mobitelu. Frend je to iš'o *editat*. Naravno, usrani *mic quality*, ali odličan *beat*. *Flow* je bio tu.

Trap scena

Prošli smo mjesec na Youtubeu doživjeli tvoj novi singl „Demoni“. Surađivao si sa CashMoneyAP i odradili su solidan posao. Kako je izgledalo to snimanje?

To je taj *beat* koji sam spomenuo malo prije. Frend ga je bez veze naš'o na *Youtubeu* i svidio nam se. Ja sam doš'o doma i napis'o tekst, koji je bio potpuno drugačiji od ovog izbačenog. Trebalo je vremena da to snimim. Prošlo je kroz previše faza za nekakvu glupu pjesmu kaj će jedva itko, vjerojatno, poslušat'. Al' 'ajde. Preradio sam tekst da to zvuči kao nešto što bi malo više pasalo uz taj *beat*. I izbacio sam stvar na *Youtube*. Znači ono, proces je, više-manje, bio: samo sam ti našao *beat* na *Youtubeu*, uzeo ga, napis'o tekst, snimio preko toga vokal i *izproducir'o*. Sve sam sam uglavnom radio.

Osim „Demona“ na tvom kanalu 50 Lipa Records možemo pronaći i drugu pjesmu – „Kokain“. Koja je bolja?

Pa mislim da sam „Kokain“ puno bolje napravio jer je ta pjesma baš moja vizija. Jedino što zvuk nije ispao onako kako sam htio, ali nisam još ni iskusan u produciranju. Uglavnom, „Kokain“ je baš isp'o kak' sam ga zamislio i, ono, zapravo mi je smiješno kad sam to poslao ekipi da čuju. Ja sam očekiv'o da će me sprdat'. Bio sam nesiguran. I frajeri mi sam krenu slat', tipa: „OVO GRMI U TRI PM!“ Osjeć'o sam se predobro. Netko shvaća na što sam ciljao. Uglavnom, mislim da će uvijek biti nekakva pjesma koju mislim da sam mogao puno bolje napraviti i neka koja mi se sviđa takva kakva je.

Čime se još baviš osim glazbom? Jesi li zaposlen negdje?

Pa evo, bit ću iskren, ekipa, radim u Konzumu. Ja sam blagajnik u prokletom Konzumu. A šta ćeš, moram nešto radit'. Završio sam trogodišnju školu. S tim da ću nastaviti' sa školovanjem. Kada nađem nešto bolje, radit' ću to nešto bolje ako to nešto bolje, dotada, ne bude *trap*. Tak' da... (nasmije se) Ekipa, ja sam rob kapitalizma, zasad. Al' radim u Konzumu na Europskom trgu. Banite do mene.

Glede školskih dana, gdje si ih ti proveo?

Ček... Tko čita ove novine, da pitam? (nervozno se nasmije) Ja se ne zajebavam sad. (oprezno gledajući novinara)

Dobro, dobro! Vraćamo se onda glazbi. Ušao mi je jedan tvoj stih u uho. Kaže:

„Umro je prerano mladi talent kojeg znamo zbog pjes'ma o tom kako drogira se stalno.“ Je li se to dogodilo nekome iz tvojih krugova?

Ne, nije. Više sam se osvr'to na sebe. Znači, ta pjesma, taj glavni *hook* predstavlja gomilu umjetnika na *trap* sceni koji su umrli od predoziranja. Droga je velika na toj sceni, budimo realni. *Trap* je zapravo *trap* zbog droge. Ime *trap* došlo je od kuća koje su prodavale droge, zvali su ih *trap house*. I *trap* je kao žanr to – veoma centriran oko droga. Ali, naravno, scena je počela sve više rasti pa se svašta sad nalazi na njoj i to je predivno. Al' ta je pjesma predstavljala i neke moje nevolje s drogama. Više sam *spoofao* to da sam još jedan reper koji je samo umro od predoziranja. Previše je dobrih umjetnika koji su umrli od predoziranja. *Shout-out*: JuiceWRLD i Lil Peep.

Ovako nastaje umjetnost zvana trap

Ništa nije u redu

Bi li onda rekao da su ovo teška vremena?

Da. Rekao bih da su ovo teška vremena, jako. Jer, na kraju krajeva, stopa depresije je statistički puno veća nego ikada. Evo, pogledaj tipično naše druženje. Mislim, općenito kad pogledaš nekog vršnjaka i kak' prepričava druženje. To uvijek uključuje pun k* alkohola, pun k* opijata, pun k* svega. I dobro, to je zabavno (povišenim tonom), nećemo se lagat'. Ali onda kad skužiš, stari, da ti imaš 15/16 godina i redovito se drobiš i, ono, jedva si ikada trijezan, a onda se moraš zapitat': Zašto, šefe? Je l' sve u redu, onak', sa stanjem u društvu. Na kraju krajeva, je sve to zabavno, ali onda moraš pogledat: Al' zašto je to tako? Kada dođeš doma i legneš u krevet. Jesi li ti u redu sa samim sobom? Ili opet imaš poriv izać' van i ponovit' priču.

Mnogi glazbenici na trap sceni razotkrivaju probleme o kojima govoriš.

Koga bi od proslavljenih umjetnika mogao prozvati svojim uzorom?

S naše scene definitivno me inspirira Z++. Pa još od uzora... Više-manje cijela naša *trap* scena. High5, Kukuš - makar, ne sviđa mi se njihov novi smjer, ali oni su umjetnici, to je njihova stvar. Buntai i Grše također. A sad, ako ćemo po američkoj sceni; Post Malone, Lil Peep, JuiceWRLD, Pop Smoke... Svaki reper ima tu priču. Mislim, naravno, više-manje uzori su mi oni koje slušam, ali inspirira me jednostavno ta cijela shema scene.

I obavezno pitanje: što bi poručio nekome tko tek razmišlja o stupanju na glazbenu scenu?

Samo radi pjesme. Ako možeš započeti tako da radiš vlastite *beatove*, što je malo duži put, to bi bilo idealno. Pokušaj se malo izvježbat' u produkciji. Na *YouTubeu* ćeš nać' gomilu *beatova*. Šta god poželiš. Napiši neš' ili *freestyleaj* na mikrofona. Samo štekaj tu glazbu i slušaj je što više. Čak bih preporučio, ne samo *trapa* se držat'. Ako se držiš *trapa*, onda barem raznovrsno. Nemojte se ograničit' na samo jedan zvuk jer će to dosta uništiti' buduću inspiraciju. Na kraju krajeva, svaka nova stvar na sceni nešto je što ima inspiraciju van *trapa*. Uzmi inspiraciju i pokušaj izvesti stvar na svoj način. Već si nešto novo izmislio, nešto novo napravio. Nemoj se grist' ako nemaš puno vremena. Na kraju krajeva, uvijek na to gledaj kao na hobi u početku. Uvijek pokušavaj prijateljima, ili kome god vjeruješ, puštat' glazbu da čuješ što oni misle i slušaj savjete. Nemoj mislit' da je ono što si napravio već savršeno. Možda i jesi u pravu, ali uvijek gledaj na to kao da možeš poboljšat' uz savjet drugih. I dok god to tebi ne paše, nastavi ispravljat'. Ako pjesma ne zvuči kako želiš, uzmi stanku ili drugi projekt. Ja sam primijetio da puno bolje osjetim energiju pjesme kada ju duže vrijeme nisam preslušav'o, nego kada ju na *repeat* slušam. Ponekad samo uzet' laganu stanku i kad se vratiš i staviš slušalice, kao da iznova čuješ tu glazbu.

Društva u društvu – kako nastaju i gdje nestaju?

Trebamo li svi biti *gaseri* ili možda *gameri*?

Većina naših ispitanika ne smatra se dijelom neke društvene skupine, no ne osjeća se zbog toga izolirano od društva.

Matija Špoljarić, III. f

Što je to što nas čini ljudima? Čovjek je skup vjerovanja, potreba i stavova, no najbitnija stvar, koja nas sve veže, jest da smo društvena bića. Nalazimo ljude s kojima dijelimo iste stavove i mišljenja te stvaramo prijateljstva s njima, čime upoznajemo i sami sebe, a nama tinejdžerima nema ničeg bitnijeg od toga da se nađemo u društvu i osjećamo prihvaćeno. Tako su i nastale supkulture, kao skupine istomišljenika koje ujedinjuje isti stav. Pokušali smo istražiti koje su i kakve su vodeće društvene skupine u koje se mladi danas grupiraju i izoliraju.

Should I stay or should I go?

Supkultura koja je znatno obilježila razdoblje 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća definitivno je *punk*. Svojim načinom odijevanja promoviraju individualnost i originalnost, nerijetko sami rade ili doraduju vlastitu odjeću, što je iskaz njihove DIY etike, a također su vrlo popularne tetovaže i *piercingi*. Glazbeni stil koji obilježava društvenu skupinu je, naravno, *punk rock*, stil s nepisanim pravilom „tri akorda i tekst“, koji uz jednostavnu harmoniju, brz tempo i kratak tekst iznose antiautoritarna i antikorporativna stajališta, promovirajući individualnu slobodu. Neki od utjecajnijih bendova su: *Ramonesi*, *Dead Kennedys*, *The Clash* i *Sex Pistols*. Zbog svojih stajališta većina se pankera smatra ljevičarima i antifašistima, iako postoje i manje profašističke skupine unutar skupine, ali stav prema tim skupinama jasno je iskazan u pjesmi benda *Dead Kennedys* „Nazi Punks F**k Off“. Njezin odjek u povijesti kulture ostat će sveprisutan, no mnogi govore kako polako odlazi i postaje dio povijesti.

Moja mala je opasna

Ide gas... ne opet

Čini se da su danas dominantna društvena skupina među mladima *gaseri*. No, tko su ti *gaseri* doista? Mogli bismo ih smatrati nasljednicima takozvanih „dizelaša“ nastalih 90-ih godina u Srbiji, prepoznatljivih po grubom imidžu i sportskoj odjeći. Danas ih se lako prepoznaje po skupoj, markiranoj odjeći (nerijetko nabavljenoj na Hreliću) i obrijanim glavama. Kako gotovo svaka supkultura ima glazbeni žanr koji ju definira, za *gasere* bi to bio turbofolk, točnije cajke, a jedina forma ponašanja koja ih definira devijantno je ponašanje, bez posebnih vrijednosti iza kojih stoje. Nerijetko se iz njihovih čopora koji luta trgov čuju bezumni krici poput „ide gas“ i „reši“, dok napumpavaju svoj ego hvaleći se svojom skupom odjećom i glasnim JBL zvučnicima. Nitko se od naših ispitanih mladih otvoreno nije prozvao *gaserom*, a teško je i zamisliti da bi jedan svojevljno i u punoj ozbiljnosti to i htio. No, oni zasigurno nisu jedina društvena skupina koja postoji.

Gaser starter pack

EMO – ekstremno morbidne osobe?

Ova skupina i dalje preživljava, a nastala je izravno iz *postpunka* 80-ih godina kao reakcija na agresivnost stila. Oni su *emo*. Njihov stil glazbe promovira veću osjećajnost i intimnost od *punka*, sa složenijom instrumentalnom bazom. Teme često obuhvaćaju propalu ljubav, bol, nesigurnost, ljubav, suicidalne misli i samoprijezir. Nerijetko su stereotipizirani kao introverti, depresivci i osjetljivi pojedinci, a stoje na crnom glasu zbog mnogih samoubojstava i samoozljeđivanja. Stil odijevanja obuhvaća uske traperice, uske majice kratkih rukava, crna olovka za oči, a prepoznatljiviji su po crnoj kosi s dugim šiškama. Neki bendovi koji danas obilježavaju stil jesu *Panic! At The Disco*, *The World Is a Beautiful Place & I Am No Longer Afraid to Die* i *My Chemical Romance*. Mnogi pripadnici *emo* supkulture iz 2010-ih danas su postali fanovi K-pop žanra.

Odskači od gomile

Nemoj biti noob!

Da se okrenemo modernijim skupinama, postoji jedna koja doživljava porast u broju pripadnika i možda ju je malo neobično nazvati supkulturnom, ali *gameri* su sigurno zaslužili taj naziv. Iako nemaju poseban glazbeni žanr koji ih određuje (većinom slušaju *mainstream* glazbu), imaju sve ostale odrednice supkulturne skupine. Razvitkom tehnologije i popularnosti videoigrica, ona sve više i više postaje dijelom popularne kulture. *Gamerima* se smatraju oni od velikih entuzijasta i strastvenih igrača do onih koji u njima uživaju i opuštaju se tako da bismo svi lagali kad bismo rekli da nismo barem malo *gameri*. Pripadnost supkulturi podrazumijeva igranje računalnih igara, što pak podrazumijeva posjedovanje *gaming* uređaja i opreme, tako da za pristup toj supkulturi postoji velika socioekonomska barijera, jer si ne mogu svi priuštiti opremu koja podržava igranje popularnih igrica. Videoigre koje igraju najčešće su za više igrača, a norme supkulture nisu fiksne, već ovise o tome koju igru igrate, iako postoje one koje se provlače kroz sve igre (npr. zabrana vrijeđanja ljudi u skupini i međusobno poštivanje). Također su kroz vrijeme smislili i vlastiti vokabular, koji opet zavisi od igrice do igrice, no postoje univerzalne riječi i fraze, kao na primjer: *noob* (onaj koji je loš u igri), *AFK* (eng. Away From Keyboard) i tako dalje. Mnogi ovu supkulturu nazivaju antisocijalnom, no iako su izolirani od socijalnih interakcija uživo, oni provode mnogo vremena u jako socijalnim virtualnim okruženjima igrajući *multiplayer* igrice, zbog čega bismo ih netradicionalno mogli smatrati socijalnom supkulturnom. Neke popularne igrice u supkulturi bile bi *Fortnite*, *League of Legends* i *Clash of Clans*.

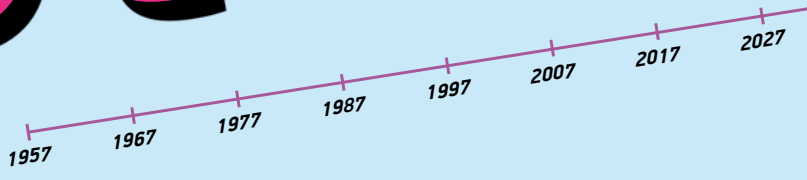

Profesionalni gamer

Rezultati ankete

Da ne bi sve ostalo samo na predstavljanju najčešćih supkultura danas, proveli smo malu anketu među sedamnaestogodišnjacima. Iznenadujuće, na pitanje: „Smatraš li se djelom neke društvene skupine?” većina je ispitanika odgovorila da se ne smatraju dijelom nijedne skupine ili supkulture, a ostali kako ne znaju u koju bi skupinu svoje društvo smjestili. Jedan od ispitanika odgovorio je kako do sada nije ni razmišljao pripada li nekoj društvenoj skupini ili ne pripada, možda zato što takvu skupinu još nije pronašao ili zato što se ne obazire na pripadnost određenoj skupini. Na pitanje: „Zašto mladi ulaze u društvene skupine?” svi su jednoglasno odgovorili: „Zbog osjećaja pripadnosti.” I pitanje: „Misliš li da bi svatko trebao pripadati nekoj društvenoj skupini?” doživjelo je jednoglasje odgovorom da ne bi svi trebali pripadati skupini te da se nitko ne bi trebao ni zabrinjavati zbog toga sve dok je okružen ljudima koji ih vole i podržavaju jer, na kraju krajeva, svi prerastemo te skupine i postanemo pojedinci. U upitniku se našlo i pitanje: „Razlikuju li se društvene skupine nekad i danas?” Jedna od ispitanica odgovorila je kako smatra da su društvene skupine prije bile specifičnije zbog manje povezanosti i manjka informacija o svijetu te da se danas, u doba interneta, mnoge društvene skupine koje su bile odvojene stapaju. Druga ispitanica odgovorila je kako smatra da su supkulture čak i češće danas nego prije jer se zbog bolje povezanosti istomišljenici lakše pronalaze i povezuju, no misli kako su skupine prije nastajale iz potrebe, a ne sa željom za zabavu te kao primjer navodi pokret hipija iz 60-ih godina. Svi ispitanici se također slažu u tome da, iako se ne smatraju dijelom neke veće društvene skupine, ne osjećaju izoliranost od društva jer su okruženi ljudima koji ih podržavaju.

vreme plov

Mladi i danas čitaju Mi mladi

Vremeplov: na hodnicima Treće s maturantima iz 1954.

Prijateljstvo od gimnazije do mirovine

Mnogo nas uspomena veže uz Treću. Osjećam nostalgiju, ali i radost, ugodu neku. I ponos. Ja mislim da je jako bitno da škola odgoji ponosne ljude.

Janko Sić i Lucija Dubravac, I. d

Tri generacije na okupu

Jedne subote u studenome nismo proveli baš uobičajeno prijepodne u školi. Naime, ugodili smo nekoliko bivših učenika: Amalija Danjek, bivša učenica, a sada studentica, sastala se s nešto starijim bivšim učenicima, gospodinom Slobodanom Saxom i gospodinom Vladom Božićem, kako bi razgovarala o prošlosti Treće povodom stote godišnjice škole. Razgovor smo pratili kako bismo vam sve vjerno prenijeli, a Nensi

Adili, također bivša učenica, najzanimljivije je trenutke ovjekovječila fotografijama.

Razgovarali smo dugo o školi, o svakodnevnom životu u vrijeme njihova školovanja, o profesorima, putovanjima, nekim nastavnim predmetima kojih više nema, misli su skakale tako da je teško prenijeti na papir sve ono što smo toga jutra čuli.

Zanimljivo je da su, prošetavši hodnicima škole, zaključili da se zgrada i nije

mного promijenila. E, sad, je li to dobro ili loše, zaključite sami. Osim toga, sigurni smo da ćete pronaći još neke iznenađujuće sličnosti između vašeg i njihova boravka u III. gimnaziji iako je prošlo već 67 godina od njihove mature.

Vi ste isto godišće? Kako ste se upoznali?

Slobodan: Iz istog smo razreda, tako smo se upoznali.

A jeste li bili prijatelji i tijekom školovanja u Trećoj?

Slobodan: Jesmo, jesmo! Zajedno smo čak sjedili jedno vrijeme. Znaš zašto znam? Jer si rekao: „Ljuti me što stalno moram brisati naočale!“ a ja sam ti namjerno još zamazao naočale pa si me ti udario. Zato sam zapamtio da smo jedno vrijeme skupa sjedili. A najbolje se sjećam prvog dana u razredu, razrednik je prozvao Božić, a dvojica njih su se dignula. Čak su sjedili u istoj klupi, a nisu ni znali da se obojica prezivaju Božić i onda su se gledali: „Pa ja sam Božić! Ne, ja sam Božić!“

Školske zgode i nezgode

Tko vam je bio razrednik?

Vlado: Razrednik nam je bio Smiljanić, zatim u drugom razredu Mira Strašek koja nam je bila razrednica do kraja školovanja. Jedno vrijeme je razrednica također bila Cvijeta Marijan, profesorica iz kemije.

Jesu li profesori tada bili strogi?

Slobodan: Kako koji. Na primjer, profesorica Jelić iz hrvatskog jezika bila je duša od žene. Čitala nam je pripovijetku „Šalica kave“ i tijekom čitanja se rasplakala. Dala je knjigu Miladi i izašla van plakati. A sjećam se i kako nam je pomagala i namjestila pitanja za maturu. Svatko je vukao prvu kovertu i sve je funkcioniralo zato što je profesorica znala što tko zna, a što ne zna. Međutim, u jednom trenutku došla je Katička i uzela kovertu iz sredine pa poremetila sve. Isto tako, voljeli smo fiziku i sjedili smo u prvom redu. Profesorica Dolores Marković predavala je fiziku i u jednom trenutku je radila pokus, a tijekom pokusa došlo je do kratkog spoja. Vlado se gimnastički prebacio preko stola i prvi je došao do profesorice. Ma, svi su nam profesori bili kao roditelji. Neki su bili bolji, a neki lošiji. Žao mi je da nekog spomenem, a nekog ne spomenem jer ipak svi su ostavili neki trag.

Sjećate li se još kakve zgrade sa sata?

Slobodan: Jesam li vam ispričao o profesorici Solter? Nisam. Profesorica Solter je najavila ispitivanje i dogovorili smo se da netko donese fotoaparatus. Fotoaparatus nije imao film, ali kad je profesorica došla, izrazili smo želju da se slikamo s njom. Ta godina bila nam je završna i dogovorili smo se da ćemo se ići slikati pred školom, ali u tišini da ne uznemirimo neki drugi razred. Fotografirali smo se u nekoliko poza i kad smo se vratili u razred, više nije bilo vremena za ispitivanje. Tako smo se zadnji sat spasili od ispitivanja.

Buđenje starih uspomena

Nismo sigurni bi li nama danas to prošlo. Možemo provjeriti. Ali ono čega danas nema, a čuli smo da je tada postojalo jesu radne akcije. O čemu je riječ?

Vlado: Kad bi škola završila, došli su politički angažirani dečki i rekli: „Idemo na dobrovoljne radne akcije. Tko ne može? Tko neće?“ I onda je bilo: „Idemo svi!“ Ali, zanimljivije je ono što se dogodilo poslije. Jer, poslije toga dobili smo nagradno ljetovanje na otoku Rabu i bili smo spavali u šatorima u vrtu samostana negdje u sredini Raba. Sjećam se da je jednog dana netko rekao: „Tamo je otok ljubavi, tamo se gole žene kupaju“, pa smo mi dečki jednog dana plivali do tog, ustvari, poluotoka.

I? Što je bilo?

Vlado: Vidjeli smo mi njih i oni nas, pa su nas gađali kamenjem i onda smo se skrivali po špiljama. Nakon što smo doplivali natrag, ribari su se čudili jer je tamo (kao) bilo morskih pasa.

Slobodan: A sjećaš se poslije? Bili smo s nekim Francuskinjama pa smo jednoj vikali: „Morski pas!“ Međutim, ona je to na francuskom shvatila kao “mrtvac koji prolazi” pa se počela smijati.

A radne akcije?

Vlado: Osim toga, radnih akcija nije bilo... bar se ne sjećam više.

Srednjoškolska ljubav do groba

Sigurno ste još nekamo putovali tijekom školovanja. Sjećate li se nekih zanimljivih izleta?

Slobodan: Sjećam se da smo išli na Ozalj razgledati grad i hidrocentralu, a naturalno putovanje bilo je u Dubrovniku.

Pamtite li kakvu anegdotu s tih putovanja?

Slobodan: Bili smo na brodu za Hvar. Svima je bilo zlo zbog valova. Imali smo saksofon i mislio sam da sviram „Amerikanac u Parizu“, ali u jednom trenutku dolazi profesorica i govori mi: „Čuj, hoćeš prestati zavijati jer mi je još više zlo od ovih valova.“

To je zgodno!

Slobodan: Da! A na Hvaru smo posjetili Hektorovićevu tvrđavu. Kad smo došli do zidina, ja sam predložio da se popnemo, a Katović je pristao. Kako su zidine bile sve strmije, u jednom trenutku sam se primio za biljčicu koja je pukla i zatim sam izgubio ravnotežu. Onaj iza mene srećom mi je podmetnuo nogu pa sam se prislonio uz zidine i uspio se popeti na vrh. Kad smo se vratili nazad, svi su pitali gdje smo bili, ali nismo rekli... rekli smo da smo... šetali.

A kako ste se zabavljali tijekom godine? Jeste li išli na plesnjake?

Vlado: Sjećam se kad je ovdje u školi bila organizirana plesna škola pa smo učili plesati. Glavna stvar je tada bila znati se ponašati. Učili su nas plesati stare, ali i, barem tada, moderne plesove.

Slobodan: Bile su zabave, čajanke. S nama je bio Stjepan Mihaljinac, on nam je svirao na klaviru pa Šerfezi za kojeg se pričalo da je za vrijeme jednog ferija prebodio ogradu oko škole, po tome je tada bio poznat.

Jesu li se rađale neke ljubavi na tim plesnjacima i čajankama?

Vlado: Naravno! Eto, Braco i Milana su se oženili, oboje iz naše škole.

Slobodan: E, to vam je bila ljubav... pa ja ne znam, oni su valjda sa šesnaest godina

Slike s maturalca

Crno-bijeli svijet

prohodali. Očekivali smo da će se nakon završetka gimnazije oženiti, pa nisu. „Ne možemo, moramo završiti fakultet“, govorili su. Onda su hodali i završili studij, ali se nisu ženili jer su morali naći posao. Kad su našli posao, govorili su: „Hajde sad da vidimo jesmo li mi jedno za drugo ili nismo“, pa su se na neko vrijeme rastali, ali to nije trajalo ni godinu dana pa su opet hodali. Zaposlili su se, ali – „Kako ćemo se ženiti ako nemamo stan?“ Stanovi su se tada dobivali, ali si morao imati obitelj. Pojedinaac je teško dobivao stan. I konačno su dobili stan i na kraju se oženili tako da je to hodanje trajalo... i trajalo. Milana je umrla nažalost, a Bracu sam pozvao da dođe, ali je dobio koronu pa nije mogao danas doći. On je inače bio poznat po vicevima. Mogao je satima zabavljati društvo.

A vi? Jeste vi imali simpatija?

Vlado: Mi smo s raznim curama hofirali...

Slobodan: Bilo je simpatija, onih koje smo voljeli susresti, s kojima smo se voljeli družiti. Mi smo gledali cure dvije godine mlađe, a cure iz našeg razreda su gledale

studente. U razredu je tada bilo 17 dječaka, a djevojaka 34. Taj naš omjer djevojka i mladića bio je jako dobar. Mi smo bili mješoviti francuski razred...

Vlado: ... što je nekima bilo neobično, ali meni je učenje francuskoga dobro došlo poslije u životu. Ruski smo učili tijekom cijelog školovanja i smatrao sam da ga znam kao materinji jezik. Ali, kad sam jednom prilikom poslovno otišao u Rusiju, trebao sam upotrebljavati stručne izraze kojima nisam znao baratati. Nekako sam se uspio sporazumjeti, ali shvatio sam da je moje znanje ruskog na školskoj razini, a da mi je za razumijevanje stručnih izraza ipak potrebno malo više.

Slušao se radio London

Osim redovnih školskih predmeta imali ste i različite grupe. Spominjali ste grupu radioamatera. O čemu je riječ?

Slobodan: To je bilo jako napredno za to doba. Mogao se napraviti jedan aparat pa su se mogle loviti neke stanice.

Vlado: Ovako je bilo... Kada sam išao planinariti, na sjevernoj strani Sljemena bio je galenit, a ta ruda je potrebna za radioaparate. Nisu to bili veliki rudnici, ali je bilo te rude unutra. I tako smo napravili te aparate. Moglo se slušati nešto što tada nije bilo na normalnom radiju. London se tada slušao.

Znači, bilo je zabavno na tim grupama, ali ste nešto i naučili.

Slobodan: Nama je bilo bitno da se družimo, da se sastajemo, ali da... i da možemo nešto naučiti kroz taj rad. Nešto što možemo primijeniti. Sjetio sam se, jako sam htio biti u zboru jer se nešto zajedno radilo. Profesor me odbio s audicije, ali sam ga molio pa me smjestio negdje gdje sam najmanje mogao smetati i prvo što smo izveli bila je himna Sovjetskog Saveza. Profesor ruskog jezika, Rus, bio je oduševljen te je sviima obećao značku iz Moskve. Nažalost, morao je otići, ali nam je obećanje puno značilo.

Vlado: Ja sam se i gimnastikom bavio tako da sam bio jedne godine prvak škole u, kako se prije zvalo, višeboju. Teren vani isto smo koristili. Zadnji satovi su uvijek bili satovi gimnastike. Naš razred je u prizemlju bio zadnji u hodniku. Puno smo puta bježali kroz prozor kad je bila utakmica.

O, znači da je bilo i markiranja?!

Slobodan: Ponekad... Sjećam se jednom trebali smo prvi sat imati sat predvojničke obuke i dogovorili smo se da svi markiramo pa smo taj prvi sat svi pobjegli. Naravno da smo razmišljali i o sankcijama tako da smo sljedeći sat imali u hodniku osmatračnicu pa, kad je profesor dolazio, bio je mir i tišina u razredu. Kad je ušao profesor, mi svi stanemo i pozdravimo profesora. To ga se toliko dojmilo da nas nije ništa pitao o prvom satu.

Šetnja po hodnicima prošlosti

Jeste li uopće bili u školi od vremena kada ste ju napustili?

Slobodan: Jesmo, koji smo puta ovdje i obilježili godišnjice. Mi smo se kao razred jako lijepo slagali. Jedna profesorica je rekla: „Vi niste najbolji razred, ali najviše volim doći kod vas“, jer smo bili veseli, nismo bili suviše ozbiljni i njoj je ugodno bilo doći u naš razred. Mi smo se puno godina svake godina sastajali.

Kako je to izgledalo kada ste se sastajali u školi?

Slobodan: Sjeli bismo u neki razred, jedan od nas bi sve prozvao pa bismo se otišli družiti u svečanu dvoranu.

Nostalgija, radost i ponos

A kakvi su dojmovi sada kada ste se nakon toliko godina vratili u klupe?

Slobodan: Kakvi su dojmovi? Kada smo prešli Heinzlovu ulicu, rekao sam: „Ovo je naš kvart!“ Tuda smo šetali. Tu je bio brat stariji, bratić, supruga i puno prijatelja. Prvo sam pomislio da je riječ o nostalgiji, ali nije samo nostalgija nego i radost, ugođa neka. Tu imamo puno uspomena i sigurno nam nije bilo ugodno svaki put dolaziti u školu, ali tu su nam profesori bili drugi roditelji,

prijatelji su nam bili braća, sestre poslije. I ponos se osjeća. Ja mislim da je jako bitno da škola odgoji ponosne ljude. Jako mi je drago kad se sjetim škole i tog vremena. To je bilo vrijeme odrastanja i djetinjstva, od mladosti do zrelosti. Na završetku škole svi smo se jako radovali i bacali smo knjige u smeće. Ustvari, tužni smo bili jer smo, barem ja, bili svjesni da prestaje razdoblje djetinjstva.

Rekli ste da su uspomene navrle kad ste prešli Heinzlovu. Znači li to da više ne stanujete u blizini?

Vlado: Mi sad stanujemo na zapadu Zagreba, prije je ovo bio naš kvart. Tu smo svi stanovali.

Slobodan: Od Kvatrića do Borongaja. Tu gdje su sad tereni, sve je bio kukuruz. Sad sam se sjetio još jedne zgode. Jedan učenik, Petric Ivan, cijeli je prvi sat zakasnio u školu. Kad je stigao na drugi sat, rekao je: „Ja sam na vrijeme krenuo u školu, ali sam putem naišao na susjedovu kravu. I onda sam ju morao odvesti susjedu, pa sam izgubio vrijeme.“ Ovi kukuruzi su bili tu sve dok mi nismo s betonskim valjcima izravnali teren. Sjeverozapadni dio bila je depresija pa smo u depresiju sipali, pa smo ravnali i valjali. Mislim da su prvi golovi bili

postavljeni tu na južnoj strani. Sjećam se, pukao mi je mišić jer sam probao skočiti od grede na голу. Eto, s nama je raslo i samopouzdanje, a ne samo znanje. Bili smo siromašni, ali sve smo mogli napraviti.

Rekli ste da se još uvijek redovito sastajete. Kakva je sad situacija?

Vlado: Pokušali smo se sastati, ali nije bilo ništa od toga zbog korone.

A hoćete li se pokušati sastati u budućnosti?

Vlado: Ove godine sigurno nećemo, ali možda sljedeće.

Slobodan: Sastajali smo se svake zadnje srijede u petom mjesecu.

To je stvarno redovito. Kako ste uspjeli održati ta druženja svih ovih godina?

Vlado: Počeli smo se družiti na godišnjicama mature. Nismo se sastali jedino ove godine. Prije se znalo sastati od 20 do 30 ljudi, a prošle godine nas se samo nekoliko sastalo.

Slobodan: Zanimljivo je to što ljudi iz razreda koji su se preselili u Ameriku, Australiju ili neke druge zemlje, oni su nastojali doći i čak su neki dolazili svake godine, dok su oni iz Zagreba ili Beograda rjeđe dolazili.

Dvojac

Kratka povijest školskog lista „Mi mladi“

(Za)uvijek *Mi mladi*

Mijenjali smo naslovnice, ali naša vjerodostojnost i dosljednost ostat će nepromijenjene.

Maja Kožić, III. f

Pretraživanje starih listova

„Novine su središte zajednice, one su jedan od stubova zajednice, a to neće biti zamijenjeno *web* stranicama i blogovima“, rekao je američki pisac Michael Connelly, s čime se, barem ja, a nadam se i vi, u potpunosti slažem. Novinski tisak od svojih je početaka bio glas naroda, izvjestitelj i prenositelj vijesti te izvor zabave i rasonode za čitatelje. Takvu reputaciju već više od 60 godina pokušavaju održati i novine koje upravo čitate. Dobro, možda nismo na nivou „New York Timesa“ ili „The Guardian“ i možda za nas ne piše Christiane Amanpour,

ali naš životni vijek i reakcije naših vjernih čitatelja (među kojima si i ti, nadam se), dokazuju kako su nam kvaliteta i živopisnost naših tekstova ispred svega. Ove godina naša škola slavi svoj 100. rođendan što me je potaknulo da malo pomnije istražim povijest njezina školskog lista koji je obilježio veliki dio njezine bogate povijesti. Prelistavanjem starih brojeva, istraživanjem školske arhive i razgovorom s Barbarom Kožić, jednom od bivših članica novinarske skupine iz generacije koja je ponovno pokrenula školski list i vratila mu stari sjaj, saznala

sam sve pojedinosti osnutka, ponovnog „uskrsnuća“ i razvoja lista „Mi mladi“. Do sada se u njemu našlo stotine intervjua, reportaža, tužnih i sretnih priča, no sada je vrijeme da netko ispriča njegovu priču. Pa, dopustite mi da budem vaš osobni pripovjedač koji će vam ispričati kako su nastali Mi mladi.

U početku bijahu olovka i komad papira...

Moje istraživanje o najranijoj povijesti III. gimnazije i njezina časopisa započelo je

prekopavanjem po školskom arhivu i prelistavanjem starih, prašnjavih časopisa, starih i pedesetak godina. Tragala sam za jednim posebnim biserom – za prvim brojem školskog lista. Moram vam priznati da sam se u nekim trenucima osjećala kao Krsto Brodnjak iz Pavličićeva romana Koraljna vrata. Baš kao što je i on pronašao davno izgubljenog Osmana i ja sam pronašla ono što sam tražila – prvi broj lista „Mi mladi“.

Iako je III. gimnazija otvorena 1922. godine, školske novine oformljene su tridesetak godina kasnije, točnije 1957. godine. Njihovi originalni „izumitelji“ bili su učenici – Milan Rakovac i Mladen Kušec, obojica kasnije poznati književnici i novinari. O razlogu pokretanja školskih novina u uvodnom članku govore: „Omladina osjeća potrebu da ima list, koji bi vodio prvenstveno računa o njoj, donosio sve što bi nju moglo interesirati i što nju doista interesira. Jedan od glavnih razloga, da izlazi list je taj, da omogućimo svakom učeniku, svakom omladincu da se dokaže, koliko sam vrijedi, da postane kritičan prema sebi, prema drugima i da se široki krug omladine upozna s njegovim postojanjem.“ Ovim riječima i pod originalnim naslovom „Mi mladi sa Treće“ započelo je izdavanje lista koji danas poznajete pod imenom „Mi mladi“. List je izlazio i po nekoliko puta godišnje, sadržavao je raznovrsne tekstove (od intervjua pa sve do pjesama i nagradnih križaljki) te je sve mladima bitne vijesti prenosio i iznosio u crno-bijeloj grafici. Novinari

i urednici nisu se ni tada bojali biti kritični, izravni i iskreni pa su se tako u listu često znale naći kritike na ondašnje društvo, školstvo ili same čitatelje. Nažalost, krajem 70-ih godina, kada je dosegao najveću popularnost, list je ukinut odlukom „viših sila“ koje su općom cenzurom i zabranama željele zaustaviti protok informacija i vijesti među svim slojevima društva, pa tako i među srednjoškolskom omladinom.

Generacija koja je promijenila sve

Nametnute cenzure i zabrane uspjele su ugasiti mnoge časopise. Takva je sudbina

skoro snašla i naš časopis, no on je, zahvaljujući jednoj posebnoj generaciji kušlanovaca, uspio opstati i nastaviti sa svojim radom. Pošto je tadašnji urednik školskog lista, profesor Joso Pilić, nažalost ove godine preminuo, našla sam se u dilemi – koga pitati i od koga saznati više o ovome razdoblju i o ovoj slavnoj generaciji. Ispalo je da mi je rješenje bilo bliže nego što sam prvotno mislila jer se ispostavilo da je moja majka, Barbara Kožić, bila jedna od članica novinarske skupine iz generacije koja je ponovno, nakon desetljeća i pol, pokrenula i oformila skupinu koja će pisati za školski list. Nije mi preostalo ništa drugo, doli uzeti mobitel, posjesti mamu za stol i natjerati ju, kako znam i umijem, da mi ispriča sve o tome (u redu, dobrovoljno je pristala dati izjavu, smirite se).

„Bila sam članica novinarske koju je davne '92. godine ponovno oformio moj tadašnji razrednik prof. Pilić. To je prvenstveno bila njegova ideja, koju smo svi s oduševljenjem prihvatili“, ističe Barbara. Dakako, ni novinarska ni novine nisu bile iste kao što su danas. Novinarstvo je bila izvannastavna aktivnost, a ne fakultativna nastava što bi značilo da se nije dobivala nikakva dodatna petica kojom bi se mogla prekriti dvojka iz kemije ili glazbenog, no Barbara mi sa sigurnošću potvrđuje kako su učenici, bez obzira na to, rado sudjelovali. „Nismo bili tamo zbog ocjene, već zbog iskustva i interesa ili ljubavi prema novinarstvu. Imali smo i službene sastanke, ali ništa striktno određeno. Često

O nastanku lista *Mi mladi svjedoči Milan Rakovac*

Mi stari sa Treće

Gospodin Mrack, glavom i bradom

Kak' su i zakaj su nastali *Mi mladi sa Treće*?

Ka' e ovo? Kakvi starci? Ma ništa, pokrenuli smo novinu koja je zapravo mlađa od naše Stogodišnje Treće, pa je jasno da smo mladostarci: naša Treća ima sto let, a mi 83...

Dobra škvadra smo bili mi – V., VI., VII. i VIII. b razred, 1954. – 1958. godine... Nas dvojica, Mlaj i Mrack, zofort smo odlučili bit novinari i pisci dakako. I postali smo: pokojni Mladen Kušec, zvani Mlaj, najprije je osnovao i izdavao (pisao i risao rukom) novine "Mrvice", a zatim sam ja, Milan Rakovac, zvani Mrack pokrenul ČIR (časopis ilustrirani razredni) – opet manufaktura. MRACK sam se potpisival, fol kao američanski, ne, kužiš? A to se imalo čitat mrAEK, il' mrAK, IL' mrEK, al' su me svi zvali i još me zovu mraCk. I ondak nam je sinulo: ma idemo delat pravu novinu: oduševljenje, svi su bili s nama i uz nas, kolege, profači, diša.

Bitna je sloboda, kao i uvijek. Nakon „raskida sa Staljinom“, svjetska kultura bujala je Zagrebom, čagali smo rock, čitali smo beatnike, slušali Fats Domina i Little Richarda, gledali James Deana i Montyja Clifta i Liz Taylor, išli na izložbe Ede Murtića,.. talijanski nadrealizam, Sartre i francuski egzistencijalizam i Aznavour, big bendovi svirali su po plesnjacima (Glazbenjak, Ribičija, Radnjak, Tucman...), a pjevali Ivo Robić, Vali Hohnjec, Anica Zubović, Jimy Stanić "Fiko" Diklić...

I ondak su naši frajeri, malo stariji od nas, pisali raspojasanu poeziju i prozu: Ivan Slamnig, Tonko Šoljan...

A III. je bila atenetum, periferijski inkubator kreativnosti za šljakersku raj u Pešćenice, Ferenščice, Svetic, Trnja, ŽKM-a i Dubrave. „Pero“ je bil juniorski prvak Hrvatske u slalomu, „Lac“ prvak Juge u sprinterskim disciplinama (100, 200, 400 metara), Fenrich gimnastičar, dakle bili smo srednjoškolska velesila u rukometu. A profači su nam bili odreda genijalci – Žeželj, Benzija, Čudovan, Dodić (moj Istranin!), profičke genijalke – Jelička (naša razrednica, spiritus *movens* stvaranja pjesnika, kazališne grupe, novina...), Bjelkanovička, Crnčićka te Herkaica Šegvička – isto pametne i prekrasne mlade žene u koje smo odreda bili zaljubljeni...

I ondak, tak normalno, mi koji nismo mogli upast u Dinamo, bacili smo se u umjetnost i novinarstvo i tak smo naredili pravu novinu *Mi mladi sa Treće*...

bismo se mi sastajali sami ili s profesorom Pilićem pod odmorom, poslije ili prije nastave, u obližnjem kafiću ili u šetnji do tramvajske stanice – bilo je to dosta sponatano i ležerno.“

Prevladavao je crno-bijeli svijet

Što se tiče izgleda lista, očekivano je da ni on nije ostao isti. Jedino što se nastavilo prenositi iz generacije u generaciju, bilo je ime – *Mi mladi*. „Ime školskog lista nismo mijenjali, odnosno samo smo preuzeli prvotni naziv lista i reinkarnirali ga“, rekla mi je mama dok smo zajedno prelistavale stare časopise. „Vidiš, tadašnji su listovi bili crno-bijeli (kolor je tada bio dosta skup), išli su dva puta u školskoj godini, imali smo kao i vi danas, jednu središnju temu svakog broja, duplericu uglavnom s intervjuom nekog poznatog bivšeg đaka iz III. gimnazije, niz reportaža (većih i manjih), vijesti iz školskih klupa, križaljke i strip... Nije bilo ni zidnih novina ni *online* izdanja jer kompjutori koje smo imali nisu bili ništa bolji od tostera (lagani smijeh). I da, ako već nisam spomenula, nije nas bilo puno u novinarskoj skupini, svega pet-šest i urednik koji nas je koordinirao.“

„*Mi mladi*“ danas, sutra, zauvijek

Naravno, poslije Rakovca, Kušeca i moje mame došle su mnoge generacije koje se nisu oglušile o njihove pokušaje nastavljanja tradicije stvaranja školskih

Zašto novinarska?

- Novinarsku sam upisala zbog potrebe za nečim što uključuje kreativnost.
- Od svih fakultativni predmeta novinarska traži najviše kreativnosti i komunikacije s ljudima što mi može pomoći kasnije.
- Jer bih se htjela iskazati na kreativan način, a to ne mogu nigdje drugdje na području škole.
- Zašto ne? Radiš ono što voliš i još dobiješ dodatnu peticu. Tko bi to odbio?
- Jer je to najbliže što mogu napraviti da promijenim svijet.

Što mislite o listu mi mladi?

- Lijepo oblikovan, sadržajan.
- meni se osobno jako sviđa. Puno različitih tema obrađujete, nema politike niti dnevno-političkih tema što je dobro, imate stalne rubrike i sve u svemu jako dobro obrađeno i odrađeno.
- Smatram da pokriva puno područja i da dopušta svim učenicima da se iskažu na kreativan način.
- Sviđa mi se, jako je sladak.
- Odličan je!)
- Jako zanimljiv, saznajemo neke stvari koje do sad nismo znali i primjećivali.
- Sviđa mi se! Vrlo je kreativan.

Što mislite o našim novinarima?

- mislim da ulože puno truda i da se to vidi po tekstovima koji se u časopisu nalaze.
- Dobro pišu.
- vidi se da se jako trude. I vidi se da su kreativni jer smišljaju za svaki list nove ideje!)
- Objektivni i zanimljivi.
- Cool su.
- Josip ne valja (ironija).
- Simpatični pojedinci.
- mislim da rade izvrstan posao i jako mi se sviđaju teme o kojima pišu i na koji način ih obrađuju.

novina. Mladi kušlanovci nastavili su po-
hađati novinarsku skupinu i pisati članke
čija je kvaliteta prepoznata i na različitim
natjecanjima. Kada bismo gledali samo
LiDraNo, najpoznatiju smotru literarnog,
dramsko-scenskog i novinarskog stvara-
laštva osnovnih i srednjih škola u Hrvat-
skoj, uvidjeli bismo koliko su puta naši
učenici i list „Mi mladi“ bili nagrađeni i po-
hvaljeni za svoj trud, rad i talent. Što se
tiče tematike i rubrika koje obrađujemo,
pisali smo i pisat ćemo o svemu – o um-
jetnosti, školstvu, dobrim, starim vremenima,
koroni pa i o politici ako nam se prohti-
je (vjerojatno nećemo jer su nam, iskreno,
takve teme malo dosadne). Unaprijedit
ćemo grafiku i izgled, ali ono što zasigurno
mijenjati nećemo jesu stil, vjerodostojnost i
dosljednost. Mislim da je najbolje ovu
priču završiti ohrabrujućim i motivirajućim
riječima gospođe Kožić (aka. moje
mame) koje potiču nas mlade novinare, ali

i vas, naše mlade čitatelje, da ne odu-
stanemo od pisanja i stvaranja – „Ljepo-
pota je u očima promatrača, a svaka
tiskovina opstaje i propada zbog čita-
telja (promatrača). Bitno je uvijek
biti jednim uhom naslonjen na usta
čitatelja i upijati sve što sugerira-
ju, biti otvoreni prema kritikama i
mišljenjima, uvažavati ih i preispiti-
vati te rasti zajedno s okolinom,
čitateljstvom. I uspjeh je zagaran-
tiran. Neka vas ne obeshrabri ova
tmurna *COVID situacija*. Naša generacija
je stvarala unatoč ratu. Uostalom, Shakespeare
je svoja najveća djela napisao za vrijeme
velike londonske kuge, Ernest Hemingway
za vrijeme španjolske gripe, a Michelangelo
za vrijeme velike kuge u 14. st. Vaše
remek-djelo tek čeka da bude napisano.“

Provjerite koliko znate o svojoj školi

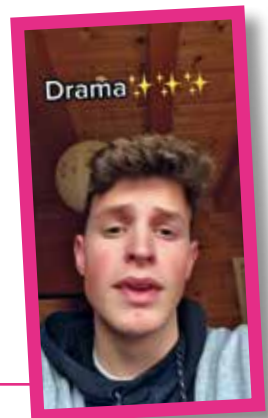
Jeste li znali?

Tia Nekoksa i Tena Triska, III. d

Tijekom stogodišnje povijesti škole u njoj i izvan nje dosta se toga zanimljivo događalo. Nije tajna da su našu školu pohađala brojna poznata lica, ali naša škola imala je i poznate profesore. Nije uvijek bila na svojoj sadašnjoj adresi., a zbog rata se selila po drugim školskim zgradama, i tu i tamo kojim kinu, ali na kraju se opet vratila na svoju staru adresu. Iako je škola poznata već desetljećima, program se dosta mijenjao.

Dakle, jeste li znali:

- Škola je osnovana 1922. godine.
- Škola se na današnjoj lokaciji nalazi od 22. rujna 1937. godine.
- U zgradi je bila njemačka vojarna tijekom II. svjetskog rata, a škola je iseljena.
- Gimnazija je prije imala 8 razreda (a osnovna 4 razreda).
- Profesor biologije, koji je u školi predavao poslije II. svjetskog rata, **Dragutin Friedrich**, bio je vrhunski sportaš. Tenis, atletika, klizanje, nogomet samo su neki od sportova u kojima je postizao vrhunske rezultate, najveći njegov podvig bio je nastup na OI 1924. gdje je branio za nogometnu reprezentaciju Kraljevine Jugoslavije.
- Do 1949. godine Treća je bila samo muška gimnazija, a onda postaje mješovitom.
- Učenik naše gimnazije radio je na Apollo projektu. Njegovo ime je **Milojko Vucelić**.
- Škola je sudjelovala na Svjetskom prvenstvu srednjih škola u košarci u ženskoj konkurenciji i izborila šesto mjesto 2013. godine.
- Škola je također sudjelovala na Svjetskom prvenstvu u atletici u muškoj konkurenciji 2013. godine.
- U razdoblju od 1978. do 1991. gimnazije su ukinute pa tako i naša.
- 1991. gimnazija se ponovno osniva, a u prvim godinama, tj. do školske godine 1994./1995. radila je samo kao matematičko-prirodoslovna gimnazija.
- U našu školu išao je i sudac Ustavnog suda Republike Hrvatske dr. Velimir Belajec.
- Imamo i svoje heroje, Darko, nepoznatog prezimena, tijekom II. svjetskog rata spasio je židovsku obitelj te je poslije rata dobio najveće izraelsko odlikovanje.
- Prije su se u našoj školi bavili neobičnim sportovima tako da smo imali poznate mačveaoce Branka Gašparca, Brana Šojata i Dubravka Ivanovića.
- Imali smo u školi i lica s naslovnica, npr. nedavno je Drago Pezić osvanuo na naslovnici poznatog muškog časopisa Man `s Health.
- **Lea Petanović**, prošlogodišnja maturantica, nosila je mnoge revije, a najznačajnija je bila ona Dolce&Gabbane.
- I u novim medijima naša škola ima svoje predstavnike, na primjer dva prošlogodišnja maturanta, **Karlo Kalinić** i **Juraj Bujanović** imaju pozamašan broj pratitelja na aplikaciji TikTok.

Kad čujem Treća, sjetim se...

... kratke šetnje do škole i duge pauze do ponovne slobode. velikog odmora koji je uvijek bio premali i velikog sendviča u premalom dućanu – tamo gdje danas stoji **book cafe**. Preskakanja ograde da skratimo put do sendviča. Preskakanja satova da produžimo vrijeme jer »nismo stigli« naučiti za ispit (ili za sat lektire). Čekanja slobode – malog odmora, velikog odmora, šetnje do doma, vikenda, praznika – a školski dani su, što će potvrditi skoro svaka odrasla osoba koju pitate, najveća i najljepša sloboda.

Andrea Andrassy
kolumnistica, komičarka i radijska voditeljica

... profesora kao roditelja, šaptanja pod testom iz talijanskog, odlične norijade na školskom, crno-bijelog hodnika, legendarnog klinčeka, provjere bilježnica na Politici i gospodarstvu, disketa na kojima smo nosili zadaću iz informatike (danas nezamislivo). Hrpe izvannastavnih aktivnosti. Navijačkog duha za sportaše. Lidrana svake godine. Drame u klubama, tko će s kim sjediti, svake godine.

Irena Pirjać (nekada Nikolić)
novinarka na RTL-u

... predivnih prijateljstva koja traju i danas, 18 godina nakon upisa u srednju školu. Za mene je to bilo vrijeme odrastanja. Ponekad s uspješnim i onim manje uspješnim rezultatima. Najveće vrijednosti srednjoškolskog obrazovanja za mene su bile poticanje na kritičko promišljanje, poticanje na pomicanje granica i otkrivanje vlastitih mogućnosti. Upravo zato, da mogu sve ispočetka, opet bih odabrala Treću.

Iva Zelić
voditeljica komunikacija i marketinga Udruge Amazonas

...profesora Banovca i sportskog kluba;
odbojke, nogometa
...vikenda provedenih uz beskonačne lektire
...jeeeeeeeedva
...(ime), tvoje ocjene su kao sportska prognoza – jedan, dva, jedan, dva
...programerskih liga
...mimladih i sportskih stranica
...natjecanja iz svega i svačega
...i još puno, puno različitih zgoda i dragih ljudi.

Luka Humski
poslijedoktorand na Zavodu za osnove elektrotehnike i električka mjerenja, FER

... zelene zgrade, prvoga kata, učionice prve desno, a unutra se izmjenjuju i Klaić i Oršolić i Skukan i Billić i Ilić i Sapunar i Dolenc i Kovačević i Bubalo i Bagarić i Runje i Flamengo i Zrnčić-Krajnović i Mikec i Bijelčić-Cvetković...

...pa otvore dnevnik i krenu redom Adanić, Alivojvodić, Bajan, Berce, Brajković, Budimir, Bušljeta, Čuljak, Dević, Dominković, Gabelica, Grbavec Pinek, H. Horvat, M. Horvat, Ivasić, Ivelić, Katkić, Kunštek, Ljivojić, Lovreković, Marušić, Mundter, Pažin, Peranović, Posavac, Primorac, Rogić, Solina, Šola, Šušnjar, Tadić...
...a onda dolje stepenicama, pokraj prozora s rešetkama, Banovac. I »švedska partizanija« i »cuca, mace« i »disco bez ekstazija« i...
... i Klinček...

Kristina Leovac (nekada Dominković)

13 godina novinarka Sportskih novosti, danas glasnogovornica Hrvatskog gimnastičkog saveza

... nekog drugog vremena u kojem sam se tek formirao, nekih drugih briga i životnih prioriteta. Sve je bilo jednostavnije, ali ja sam bio zbunjeniji nego što sam danas kada su mi hodnici u Trećoj gimnaziji i školski rituali i dalje u vrlo živom sjećanju. Nije tada sve bilo savršeno, ali povratak u Treću u mislima uvijek donosi iskrenu sreću i osjećaj pripadnosti na pravo mjesto.

Vibor Vlainić
novinar na Novoj TV

... glasni i vedri hodnika, nadimka Kušlanovci, Kavice u Klinčeku, imenika čije je listanje katkada predstavljalo prijetnju, zgužvanih papirića s romantičnom porukom ili riješenim matematičkim zadatkom...

Martina Čvek
televizijska, kazališna i filmska glumica (i magistrica kroatistike i južne slavistike)

... svih divnih profesorica i profesora
... odličnog nogometa na tjelesnom
... mog jedinstvenog E razreda na katu i Smogovaca

Tin Sedlar
pedagog i *stand up* komičar

...da me je taj period života usmjerio u umjetnost. Sjetim se proba s dramskom skupinom subotama i pripremanja predstava tijekom zimskih praznika. Treća je zaista mjesto gdje možeš biti svoj, to sam shvatio tek kad sam otišao... Treća je stvarno sreća!

Christian J. M. Jalžević
kazališni redatelj

... treme i čupanja kose prije svakog odgovaranja ili ispita, danas tek vidim koliko nepotrebnih. Škicanja dečkiju na hodnicima i leptirića u truhu. Prvih prolivenih suza oko ljubavnih jada. mnogih prolivenih suza od smijeha. Prijateljstava koja će, kako će to otkriti s godinama, potrajati do kraja života, ali i onih koja će, bez obzira na velika očekivanja, doživjeti svoj kraj nakon posljednjeg izlaska iz škole. Profesora kojima se i danas divim, kao i onih drugih, za koje danas imam malo više razumijevanja nego tada. Vremena ispunjenog bezbrižnošću, s natruhama odraslih briga. Posljednjih trenutaka kada sam se, bez obzira na to što sam silno htjela biti odrasla, mogla osjećati i ponašati kao dijete.

Sanja Srdić Jungić
spisateljica, voditeljica marketinga i komunikacija u „Hoću knjigu“

Jedna sretna

Drugo lice profesorice Jadranke Sabolek

Što se krije iza stroge maske?

Ni nakon 29 godina braka meni nije jasno kako nije pobjegao glavom bez obzira. Ja sam tako vikala na njega da je profesor došao „smiriti“ atmosferu.

Josip Đurinić, IV. f

U ovom smo broju odlučili zaviriti u život dugogodišnje profesorice fizike – Jadranke Sabolek i otkriti neke zanimljivosti iz njezina života, počevši od najranijeg djetinjstva, preko školovanja do prvog ulaska u razred s imenikom pod rukom. Također, pokušali smo ispipati i to kako je živjeti sa suprugom koji je također nastavnik, i to istoga predmeta.

Saznali smo da je profesorica jutarnji tip i da je već u pola pet na nogama te da je ključnu ulogu u njezinu djetinjstvu i odrastanju imala njezina majka zahvaljujući kojoj je postala osoba čvrsta karaktera, samokritična i odlučna.

Jeste li oduvijek znali da ćete biti profesorica fizike?

Pa... i ne baš. Završila sam Srednju medicinsku školu, smjer laboratorijski tehničar. Ta škola razvila je kod mene ljubav prema biologiji, odnosno mikrobiologiji, tako da je moj prvi izbor bio molekularna biologija. Budući da nisam „upala“ na molekularnu, upisala sam fiziku i kemiju, predmete koje sam također jako voljela. Moram priznati da mi je sada drago što sam završila baš to.

I nama je drago to čuti! A kakav je bio osjećaj stupiti po prvi put u učionicu kao nastavnica nakon završenog fakulteta?

I danas imam traumu od prvog ulaska u razred. Imala sam 23 godine, bez iskustva, bačena u maturalne razrede. Neki od učenika bili su dvije-tri godine mlađi od mene jer su prije učenici više „padali“ razrede, tj. ponavljali godinu.

Da, to zaista zvuči pomalo šokantno, a biste li svojim učenicima preporučili upis bilo kojeg nastavničkog smjera iz područja prirodoslovlja?

Naravno, prirodoslovlje pruža široko znanje, a rad s učenicima je nešto predivno.

Sudbina početnog slova S

Poznato nam je kako je i Vaš suprug nastavnik, pa možete li nam reći kako ste se upoznali i kako je živjeti s osobom koja je nastavnik istoga predmeta kao i Vi? Iskrse li ponekad neka nesuglasica?

Supruga sam upoznala na vježbama iz Opće fizike. Vježbe su bile organizirane u parovima i tako nas je sudbina početnog slova prezimena S spojila. Upoznavanje je prošlo tako da ni nakon 29 godina braka meni nije jasno kako nije pobjegao glavom bez obzira. Ja sam tako vikala na njega da je profesor došao „smiriti“ atmosferu. Velike su prednosti što predajemo isti predmet jer izmjenjujemo iskustva i radne materijale.

Stvarno zanimljivo. Sad ćemo Vaše podizanje glasa drugačije doživljavati. Smatrate li da je strogost bitna u nastavi?

„Strogost“ je možda preteška riječ. Mislim da su dobro postavljena pravila potrebna.

Učenici moraju znati što smiju raditi na nastavi, a što ne smiju. Profesori moraju poštovati učenike pa će i oni poštovati njih.

To je točno. A što kaže Vaš sin? Jeste li strog roditelj? Tko je popustljiviji, suprug ili Vi?

Moj sin Petar rekao bi da sam bila jako stroga. To mu je prije jako smetalo, ali sad je zahvalan na tom. Suprug je popustljiv, što mislim da je u redu. Nije dobro da su oba roditelja stroga, ali ni popustljiva. Mora postojati balans.

Postoji li taj balans i u drugim stvarima? Evo, blagdansko je vrijeme, pa tko je glavni božićni dekorater, a tko šef kuhinje?

Mi obožavamo blagdane, druženja i tada pokušavamo nadoknaditi sve što nam

promakne tijekom godine zbog obaveza. Suprug i sin vode brigu o uređenju stana, a ja sam „šefica“ kuhinje. Obožavam kuhati i peći kolače tako da me to uveseljava.

Vratimo se nakratko ponovno na školske teme. Jeste li zadovoljni uvjetima u kojima radite?

Uvjeti u školi su super, kabinet fizike je dobro opremljen što mi olakšava rad. Međuljudski odnosi su dobri. S nekim kolegama se družiš više, s nekima manje, što je normalno. Neke osobe ti karakterno odgovaraju, neke ne, bitno je da je prisutno poštovanje.

Državno natjecanje iz povijesti

Manje godina, više zaključivanja

Erika Valešić, IV. a

Počasna diploma

Da, na dobroj opremljenosti možemo biti izrazito zahvalni. A zanima nas što je po Vašem mišljenju glavni uzrok podcijenjenosti učitelja i nastavnika u današnje vrijeme?

Ta podcijenjenost traje već godinama i mislim da će tako ostati još dugo. Smatra se da su učitelji, nastavnici, općenito ljudi koji rade u obrazovanju trošak državi.

Često se čuje da je težina državne mature iz fizike prenapuhana? Ipak, ocjene nisu baš visoke. Što je glavni razlog nižim ocjenama na državnoj maturi unatoč visokim zaključnim ocjenama u srednjim školama?

Državna matura iz fizike nije teška, ali je zahtjevna. Puno je gradiva koje se ispituje, ali tko je učio četiri godine, lako će sve ponoviti. Uglavnom, tko je imao visoku ocjenu iz fizike u razredu, i maturu napiše dobro.

Poznato nam je kako ste i profesor savjetnik. Možete li nam to zvanje/titulu malo pobliže objasniti?

Kad počnete raditi u školi, prvu ste godinu dana pripravnik, a zatim polažete stručni ispit. Sljedeće zvanje koje možete steći je profesor mentor, a nakon toga profesor savjetnik i profesor izvrsni savjetnik. Za stjecanje tih zvanja potreban je kontinuirani rad i usavršavanje. Morate ići na edukacije i morate vi educirati druge. Na taj način skupljate bodove koji su potrebni za napredovanje. Sve kolege puno rade i moraju težiti da napreduju u svom zvanju, a na taj način otvaraju im se „dodatna“ vrata.

I za kraj, možete li za sebe reći da ste uspješna žena?

Mogu. Imam divnu obitelj, sređene životne uvjete i posao koji volim raditi.

Antonela Žaja, sada učenica IV. e razreda, postigavši odličan plasman na županijskom natjecanju (2. mjesto u Zagrebu), plasirala se na državnu razinu natjecanja. Nažalost, plasman na državno nije uključivao i stvarni odlazak nekamo izvan Zagreba jer se odvijao *online*. Dapače, čak je dalje „putovala“ na županijsko, čak do X. gimnazije. A kako je izgledalo državno, objašnjava Antonela: „Morali smo imati upaljene kamere i mikrofone tijekom cijelog rješavanja testa. Upravo zbog toga sam ih rješavala u zasebnoj prostoriji, u našoj knjižnici.“ Osim toga, Antonela je ukratko opisala i kakva su bila: „Ovogodišnji testovi dosta su se razlikovali od prošlogodišnjih, pretpostavljam jer su bili pisani *online*. Većina pitanja bila je dužeg tipa uz objašnjenje, recimo zaključivanje iz povijesnih izvora, tako da je bilo manje pitanja s godinama.“ Govoreći o tome što ju je motiviralo za natjecanje, kaže: „Prijavila sam se jer mi se gradivo trećeg razreda srednje škole činilo jako zanimljivim.“ Nadamo se da će Antonela i u četvrtom razredu naći dovoljno motiva za još jedan natjecateljski okršaj.

Antonela Žaja

U slobodno vrijeme

Državno natjecanje iz logike

„Testić“ pred knjižničarkom

Možda da smo svi natjecatelji skupa rješavali ispit, razina koncentracije bila bi veća i uspjeh na natjecanju bio bi bolji.

Josip Đurinić, IV. f

Logično da sam prošla, zar ne?

Doći do državne razine na bilo kojem natjecanju, nije mala stvar, a Patriciji Žižak, učenici sada IV. c razreda, to je uspjelo na natjecanju iz logike (mnogima bauk predmeta). Zanimalo nas je kako je bilo sudjelovati na državnom natjecanju u pandemijskoj godini te što je sve potrebno za ostvarenje ovako velikog uspjeha.

Za početak, treba li vjerovati pričama kako je logika strašan i težak predmet?

Ne bih rekla da je strašan, već dosta apstraktan za nekoga tko se prvi put susreće s njim. Svakako će na početku biti malo zahtjevan dok se osoba ne navikne, ali uz malo truda i povezivanja stvari, ne bi trebalo biti prevelikih problema.

Kako je bilo sudjelovati na državnom natjecanju u pandemijskoj godini?

Bilo je teže pripremati se za natjecanja *online* nego što bi to bilo uživo. Mislim da smo manje zadataka prošli nego što bismo prošli da smo bili cijelo vrijeme u učionici s pločom. A i sam trenutak natjecanja nije se činio kao natjecanje, nego je izgledalo kao da ja rješavam neki „testić“ pred knjižničarkom. Možda da smo svi natjecatelji skupa rješavali ispit, razina koncentracije bila bi veća i uspjeh na natjecanju bio bi bolji.

Jesi li za svoji uspjeh zaslužna sama ili je i profesor Runje pomogao u pripremi?

Profesor Runje je svakako pridonio mom uspjehu u logici. Oboje smo uložili i truda i vremena u moje pripreme za natjecanje. Profesor mi je skrenuo pažnju na moguća pitanja u natjecanju i razjasnio mi pitanja koja sam mu postavljala. Svakako ne bih postigla isti uspjeh da sam se sama pripremala.

Smatraš li da uspjeh učenika ovisi i o motiviranosti nastavnika i njegovoj sposobnosti prenošenja znanja?

Svakako to mislim, ne samo u logici, već i u ostalim predmetima. Čim profesor zvuči nezainteresirano i nije motiviran, gubi pažnju učenika. S gubitkom pažnje pada i razina uspjeha (jedino ako učenik nije neotkriveni genije).

Imaš li koji savjet za nove logičare, one koji su ove školske godine dobili taj predmet?

Ne trebate odmah odustajati od logike i misliti kako „u logici ništa nije logično“. Malo truda, vježbe i zainteresiranosti čini veliku razliku. I ako nešto ne razumijete, moj je savjet odmah tražiti profesora da vam na satu bolje pojašni. Svim *trećašima* želim mnogo uspjeha u logici!

Amalija Danjek – sve četiri godine na državnoj Smotri Lidrano

Astronaut s Jupitera napokon uhvaćen

Upornost i temeljitost bitni su pri postizanju svakog cilja.

Stjepan Bogovac, IV. e

Zadovoljstvo je gledati vlastitih ruku djelo

Amalija Danjek, bivša učenica i urednica školskoga lista, sada studentica nutricionizma na Prehrambeno-biotehnološkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (što zasigurno niste očekivali), prošle je školske godine četvrti put zaredom pozvana na državnu Smotru Lidrana zahvaljujući izvrsno ocijenjenom i iznimno hvaljenom intervju s Jurjom Stubličem. Zanimljivo je da je Amalija četiri godine bila u lovu na razgovor s obožavanim umjetnikom, ali je on iskusno uspijevao izmaknuti svakom njezinu pristupu. Nije pomoglo ni vješto uvjeravanje, ni obiteljske veze – baš ništa. I kada je gotovo odustala, u četvrtom razredu srednje napokon je pristao

na razgovor i tako je počelo stvaranje sjajnog intervjua o mladenačkim danima ovoga kanta autora. Sličnosti njegova i našeg školskog razdoblja povremeno su iznenađujuće, a priče su mu uvijek nabijene emocijama i energijom koja plijeni. Njegove riječi u sliku crno-bijelog svijeta prošloga stoljeća uspijevaju umrljati malo boje i oživjeti dir minulih dana.

Skupljena su četiri zbornika, ali još više vrijednoga iskustva

„Napisala sam što sam najbolje mogla, a o ishodima nisam nikad razmišljala. Bilo mi je jako drago kad sam saznala da će na polici stajati potpuna kolekcija od četiri zbornika

s državnoga Lidrana“, otkriva nam Amalija kako se osjećala kada je napokon završila rad na tekstu i pozvana na državnu smotru. „Svaki članak priraste mi srcu i drago mi je kad ljudi to primijete i pohvale.“ Ipak, nije samo pohvala važna nego i sve ono što je naučila iz cjelokupnog iskustva. „Upornost i temeljitost bitni su pri postizanju svakog cilja. Rad i trud će kad-tad biti prepoznati. Razvila sam svoje komunikacijske vještine i upoznala samu sebe kroz rad s drugim ljudima“, govori Amalija. Malo je reći da će vještine stečene u novinarskom radu u školi biti od neizmjerne koristi i nadalje u životu. „Komunikacija je uvijek korisna vještina. Sada znam da svakome mogu prići i ne bojim se novih iskustava“, kaže naša sugovornica. Čak su i neke svakodnevne, ponekad podcijenjene, vještine vrijedne spomena: „Dobro je znati literarno se izraziti, napisati mail. Pisanje je vještina koja je uvijek korisna u profesionalnom i privatnom životu.“ Ipak, kada borba za razgovor s osobom poput Jure Stublića potraje gotovo četiri godine, često ostanu repovi neispunjenih zamisli pa smo Amaliju pitali hoće li, ako već nije, izaći na kavu na podrobniju razradu priče sa zvijezdom. „To mi je još uvijek neispunjena želja. Sve što poželim to i ostvarim, ali mi je ovo, zasad, izmaklo.“

Međunarodno natjecanje iz informatike i računalnog razmišljanja

Dabar

Josip Đurinić, IV. f

U tjednu od 8. do 12. studenoga održavalo se Međunarodno natjecanje iz informatike i računalnog razmišljanja Dabar 2021./2022. Od uključivanja Republike Hrvatske u međunarodnu inicijativu Bebras (Dabar) 2016. godine, učenicima osnovne i srednje škole omogućeno je sudjelovanje u ovom natjecanju koje promiče informatiku i računalno razmišljanje. Organizator za Republiku Hrvatsku udruga je „Suradnici u učenju“ uz podršku Hrvatskog saveza informatičara, CARNET-a, Visokog učilišta Algebra, a sve pod

pokroviteljstvom Ministarstva znanosti i obrazovanja. Potrebno je naglasiti kako su učenici naše škole i ove godine ostvarili zapanjujuće rezultate te se nekolicina

njih uvrstila i u 10% najboljih u državi. Najviši rezultat postigao je Patrik Raguž, učenik II. f razreda, sakupivši ukupno 11 od mogućih 12 bodova.

Udubljeni i koncentrirani

Lektira na mreži – izazov i prilika za učenje

Lektira nije nužno dosadna

U projekt se i dalje može uključiti tko god želi jer je svaki zadatak zaseban i ne zahtijeva sudjelovanje u prethodnom.

Marta Jelinek, II. a

Projekt udruge *Hrvatska mreža školskih knjižničara* pod nazivom „Lektira na mreži“ prvi je put proveden tijekom školske godine 2020./2021. u srednjim školama diljem Hrvatske, s ciljem poticanja mladih na čitanje i proučavanje knjiga te kreativno izražavanje mišljenja s pomoću informatičkih alata. Drugi cilj projekta bio je povezati učenike s njihovim „čitalačkim“ mentorima, tj. profesorima hrvatskog jezika i knjižničarima kojima je to također bio izazov i prilika za učenje. Projekt je zapravo bio natječaj u koji se uključilo 446 učenika iz 37 škola, među kojima su bili i naši učenici. Za pobjednike tog natječaja, nakon tri izborna kruga, odabrano je pet skupina iz cijele Hrvatske, među kojima je i jedna iz naše škole, a nju čine: **Ana Sumina, Kiara Rušec, Lovro Markotić** i moja malenkost, **Marta Jelinek**.

Petica iz hrvatskog

Nagrada na natječaju je bila.... pa zapravo ne znamo točno što je bila nagrada tog natječaja, ali mi smo je dobili u obliku petice iz hrvatskog. Za to je velikim dijelom zaslužna naša mentorica, uvijek prijateljski raspoložena i nasmijana Natalija Živković, koja je motivirala prof. Bilić da nas počasti. Za ostale pobjednike natječaja još nismo dobili informaciju jesu li bili iste sreće. Projekt je započeo tako što je udruga *Hrvatska mreža knjižničara* učenicima ponudila da od tri lektirna djela odaberu jedno i za njega u aplikaciji Ampstor naprave reklamu kojom će ostale učenike potaknuti da pročitaju upravo tu knjigu. Ponuđena djela bila su *Lovac u žitu*, *Preobrazba* i *Gospoda Glembajevi* (ako ne znate tko su autori tih djela, guglajte!).

Početkom listopada 2021., naša knjižničarka (usput, znate li da je ona i spisateljica?!) poslala nam je upute i pravila za izradu reklame i poželjela sreću. Sreća nam je svakako trebala jer za Ampstor nitko od nas do tada nije čuo. Za lakše razumijevanje cijele priče: Ampstor je aplikacija slična Instagram storijama u kojoj postoji mnogo fotografija, fontova, naljepnica, gifova,

efekata i drugih vizualnih elemenata koji se odabiru i slažu po želji korisnika. Za izradu reklame nije bilo dopušteno ništa uzimati s interneta i svi elementi morali su biti preuzeti iz te aplikacije. Najprije smo imali oluju mozgova (ili engleski rečeno *brainstorming*) tijekom koje je svatko iznio ideju o tome koji dio naše odabrane knjige, *Lovca u žitu*, želimo istaknuti kao najvažniji. Srećom, prethodne godine smo tu knjigu svi pročitali i obradili na satu hrvatskog jezika pa smo dobro poznavali likove, radnju i osnovne poruke.

Ulovili smo *Lovca*

Na iznenađenje svih nas, relativno smo se brzo dogovorili što i kako želimo napraviti, a to konkretno znači da smo za izradu reklame odabrali pet fotografija koje najbolje ilustriraju knjigu (žitno polje, sjena palmine lišće, dječak u zimskoj idili, prirodoslovni muzej i vrtuljak u lunaparku). Tko je pročitao knjigu, sve mu je odmah jasno. Nakon toga smo osmislili i na fotografije napisali ključne rečenice koje izriču poantu romana. Zatim smo svemoćnoj Nataliji

poslali naš uradak na pregled i kad ga je blagoslovila, poslala ga je Udruzi na objavu.

Sredinom studenog mentori su među brojnim radovima odabrali trideset najboljih koji su ušli u uži krug. Tada počinje naša kampanja! Zamolili smo sve koje poznajemo i ne poznajemo da glasuju za nas, a to su učinile i sve ostale skupine u Hrvatskoj. Kampanja glasovanja, nagovaranja, moljenja i, naravno, *sheranja* trajala je dvanaest dana nakon čega su na stranici *Lektira na mreži* objavljeni rezultati zadnjeg kruga glasovanja u kojem su sudjelovali i povjerenstvo Udruge i javnost.

Drugu fazu natjecanja u prosincu naša je grupa preskočila jer nam zadatak nije djelovao privlačno, a i bilo je mnogo posla oko spašavanja prosjeka na polugodištu. To nam je donijelo poštenu bukvicu naše profesorice iz hrvatskog što nas je potaknulo da ipak nastavimo dalje. U projekt se i dalje može uključiti tko god želi jer je zapravo svaki zadatak zaseban i ne zahtijeva sudjelovanje u prethodnom. Pred nama su još dva projekta u veljači i travnju pa ćemo vas o njihovim rezultatima izvijestiti na zidnim novinama na proljeće.

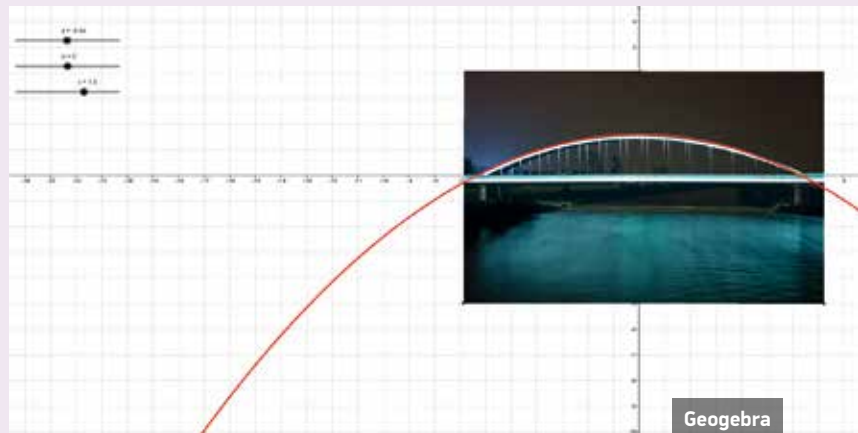
Kreativnost u Tjednu matematike

Život je jednostavniji uz matematiku

Matematika je dio naših života – stalno nešto zbrajamo, oduzimamo i mjerimo, brinu nas godine, visina, težina, kune i ocjene.

Antonija Alilović, II. f

Večer matematike projekt je Hrvatskog matematičkog društva u kojem III. gimnazija sudjeluje već dulji niz godina. Cilj projekta je popularizirati i približiti matematiku učenicima te nizom aktivnosti i edukativnih radionica pokazati kako matematika može biti zabavna i kreativna. Iako se Večer matematike službeno obilježavala 2. prosinca 2021., zbog otežane epidemiološke situacije i ove je godine produljena na cijeli tjedan tako da bismo mogli reći da smo od jedne večeri dobili cijeli tjedan posvećen matematici (od 29. studenog do 3. prosinca).

U III. gimnaziji Tjedan matematike obilježen je u svakom razrednom odjeljenju za vrijeme redovnog sata matematike. Profesori i učenici su prilikom osmišljavanja igara pokazali kako su domišljati i puni ideja. Tako su 1. a, 1. b i 1. e razredi imali priliku zakartati Crni Petar s potencijama, 3. b i 3. f rješavali su sudoku s logaritmima, dok su 2. a, 2. b, 2. e, 3. a i 3. e razredi zaigrali igru Putovnica u kojoj su rješavali brojne križaljke i bavili se kriptografijom. Četvrti razredi priključili su se novorastućem trendu u Hrvatskoj i zaigrali *pub* kviz s pitanjima iz područja matematike.

Photomath – inovativna aplikacija

U 2. f razredu tražio se primjer parabole u svakodnevnom životu, a otkrili su kako se ona nalazi u banani i dugi, ali i na lukovima Hendrixova mosta. Pronađene primjere crtali su u matematičkom programu GeoGebra kako bi što bolje uočili sakrivene parabole. Svi ovi primjeri pokazuju kako je matematika dio naših života – stalno nešto zbrajamo, oduzimamo i mjerimo, brinu nas godine, visina, težina, kune i ocjene. Večer matematike samo nas je podsjetila da se matematika nalazi svuda oko nas te kako ona nije dosadna ili teška, već može biti zanimljiva i motivirajuća za, na primjer, izgradnju kuće u obliku trostrane piramide ili izradu plakata sačinjenog od logaritama.

Večer matematike ipak nije jedini način na koji se učenicima olakšava shvaćanje ovog zloglasnog predmeta. Mnogim učenicima inovativna hrvatska aplikacija Photomath pomaže u boljem razumijevanju matematike. Ona nudi bezbroj pojašnjenja za zadatke iz svih područja aritmetike, geometrije i trigonometrije te tako olakšava

učenje i svladavanje novog gradiva. Zahvaljujući ovakvim pozitivnim primjerima i događanjima, sve više učenika prepoznaje kako je matematika područje koje povezuje društvene i prirodne elemente te čini naš život jednostavnijim, a svakoga od nas malim matematičkim genijem.

Fašnik u Trećoj

Maskirane maškare

Mi smo male maškare, ovo je naš dan...

Maja Kožić, III. f

Prošlogodišnje maškare su, kao i mnoge manifestacije ovih dana, održane bez mnogo veselja i šarenila, ali barem možemo potvrditi da su ovo rijetke maškare na kojima su svi, vjerovali ili ne, bili zamaskirani na neki način. Moramo priznati kako su zaštitne maske uistinu popularna maska. Doktori, zubari i veterinari napokon su došli na svoje. Nije potrebno objašnjavati zašto. A tako će, sve je izglednije, biti i ove godine.

Kreativci su ipak uspjeli odoljeti ovom trendu te su ga ili „izgurili“ na zanimljiviji i kreativniji način ili su odlučili otresti se zaštitnih maski i preobraziti se u njima drage likove iz svakodnevice ili nekog sasvim drugog, nepoznatog svijeta. Ta kreativnost donijela nam je cijeli tim doktora, medicinskih sestara i zubara kojima su zaštitne maske ipak išle u prilog. Vidjeli smo i elegantne venecijanske maske, likove iz akcijski filmova i serija te „obične“ ljude (huligane s

ulice, sportaše i pokojeg djedicu u šlafroku s lulom). Maškare su se zajedno s ostalim smrtnicima, koji su na ovaj nesvakidašnji i ludi dan ipak odlučili ostati „normalni“ i biti jednostavno oni, zabavili, nasmijali i najeli odličnih krafni. Običaj je običaj. Mi se ipak nadamo kako zaštitne maske neće biti popularne i iduće godine u drugom mjesecu, no nikad se ne zna. Možda iduće godine doživimo napad izvanzemaljaca pa ćemo se svi maskirati u male zelene!

Jedna obična

Elegantna venecijanska maska

Tim doktora i zubara

#Podržitejedn drugo

Dan ružičastih majica

Ne smijemo zatvarati oči i pretvarati se da se ništa ne događa jer nijedan oblik nasilja nije mala stvar i nitko nije dužan trpjeti ga.

Lucija Dubravac, I. d

Sve nijanse ružičaste

Dan ružičastih majica obilježavamo kao Nacionalni dan borbe protiv vršnjačkog nasilja. U Trećoj gimnaziji, zadnju srijedu u veljači, već nekoliko godina „slavimo“ ovaj dan simboličnim odijevanjem ružičastih majica. No, sve je započelo 2007. godine u gradu Berwicku u Kanadi kada su vršnjaci počeli verbalno maltretirati i zlostavljati dječaka koji je u školu došao u ružičastoj majici. Nakon nekoliko dana, dječakovi prijatelji David Shepherd i Travis Price, došli su u školu također odjeveni u ružičaste majice kako bi pružili podršku dječaku i ukazali na problem vršnjačkog nasilja. Ružičasta majica maltretiranog dječaka simbolizirala je potporu njegovoj majci koja je bolovala od karcinoma dojke, a ružičaste majice danas prepoznatljiv su simbol inicijative, i kasnije, međunarodno prepoznate obljetnice. Zato su se na taj dan hodnici Treće gimnazije potpuno zaružičastili. Iako je primarni razlog odijevanja ružičastih majica bio zbog podrške onima koji se bore s vršnjačkim nasiljem, neki su imali i

vlastite razloge. „Jednom sam pročitala da je jedno od značenja ružičaste boje nada i upravo iz tog razloga bismo svi, bez iznimke, trebali na Dan ružičastih majica obući ružičasto. Treba poručiti djeci koja su doživjela bilo koju vrstu nasilja da ima nade, a pogotovo treba razvijati međusobnu empatiju“, rekla nam je profesorica Ankica Hegolj

koja je, kao i mnogi drugi profesori, nošenjem ružičaste majice poslala poruku koliko to nekome može značiti. Vršnjačko nasilje važno je na vrijeme prepoznati i pružiti pomoć djeci koja nemaju potrebnu podršku. Ne smijemo zatvarati oči i pretvarati se da se ništa ne događa jer nijedan oblik nasilja nije mala stvar i nitko nije dužan trpjeti ga.

Vlastitim primjerom potiče se gomila

REDMI NOTE 8 PRO
AI QUAD CAMERA

Odluka o promjeni škole nikad nije laka, ali je ponekad lakša

Novopridošlice, a već odlaze

Za mene je to bilo stresno iskustvo, pitala sam se kakvo će me društvo dočekati, hoću li se snaći i naviknuti, ni sanjala nisam ovakav početak.

Erika Valešić, IV. a

Promijeniti školu izrazito je težak po-
zet, pogotovo u zadnjoj godini pred matu-
ru. Razlozi su različiti i višestruki iako nije-
dan ne umanjuje težinu drugoga. Matura je
zahtjevan i stresan proces, a zanimalo nas
je kako je kad se tome doda nova, nepo-
znata okolina. Prolazi li početna ukočenost
u društvu? Kako prebroditi strah od nepre-
brojivo radoznalih očiju? Upravo smo zato
razgovarali s dvjema učenicama koje su u
našu školu stigle tek u četvrtom razredu
– s Norom Smoljan iz IV. c i Magdalenom
Turniški iz IV. F razreda.

Začas maturantice

Naravno, zanimalo nas je i zašto su se
prebacile baš u Treću. „Dolazim iz Jajca, Bo-
sne i Hercegovine. Htjela sam se prebaciti
kako bih se što bolje pripremila za držav-
nu maturu. Ona je svima stresna, pogoto-
vo stranim državljanima koje toliko ne pri-
premaju kao u Hrvatskoj. Osim toga, željela
sam se preseliti u veći grad u kojem imam
više mogućnosti i prilika da se ostvarim kao
osoba i ispunim svoje ciljeve“, otkrila nam je
Nora te dodala: „Imala sam četiri izbora op-
ćih gimnazija. U Trećoj sam imala nekoliko
prijatelja koji su mi je preporučili. Čula sam
da su profesori super, da posvećuju puno
pažnje pripremi za maturu, što mi je bilo izu-
zetno bitno.“ S druge strane, Magdalena je

došla iz V. gimnazije u Zagrebu. „Od samog
upisa u srednju školu dvoumila sam se oko
Prirodoslovno-matematičke gimnazije i III.
gimnazije koja nije bila u cijelosti matema-
tička škola, ali je imala taj smjer. Ipak sam
odlučila upisati V. gimnaziju. Svake sam se
godine premišljala hoću li se prebaciti jer
sam se trebala prilagoditi na konstantnu
konkurentnost, fokusiranost samo na uče-
nje. To jednostavno nisam bila ja koliko god
sam se u tri godine navikla. Još jedan razlog
bilo je društvo. Moja najbolja prijateljica ide
u Treću pa sam znala dosta o profesorima i
razredu“, komentirala je Magdalena.

Prvi dan kao san

Razgovarali smo i o tome kako je izgle-
dao prvi dan u školi. Magdalena je pozna-
vala nekoliko učenika pa joj prvi dan nije
stvarao veći pritisak. „Prvi dan sam doš-
la s osobama koje sam već znala. Imali
smo nekoliko sati samo s razrednicom
i ona me odlično prihvatila, ispričala mi je
sve što trebam znati. Poslije nastave je par
nas otišlo i na kavu da se bolje upozna-
mo“, rekla je Magdalena. Nori je pogrešna
očekivanja zamijenila simpatična realnost.
„Za mene je to bilo stresno iskustvo, pitala
sam se kakvo će me društvo dočekati, hoću
li se snaći i naviknuti. Sjećam se nervoze
koju sam osjećala kad sam s razrednicom
dolazila do učionice. Na moje iznenađenje
svi su dolazili do mene i upoznavali smo
se. Razrednica mi je sve objasnila. Svi su
bili spremni pomoći, bili su stvarno dragi
što meni kao novom učeniku puno znači jer
znaš da možeš računati na ljude oko sebe
u novoj sredini. Na kraju je taj najstresni-
ji dan života bio jako dobar. Ispostavilo se
da imam super ekipu u razredu i da uopće
nije tako strašno kao što sam mislila da će
biti“, sretno prepričava Nora svoja iskustva.

Najbitnije je da se naše učenice osjećaju
dobrodošlo i prihvaćeno u svojim razredima.
Obje djevojke mogu reći da su zaista uklju-
čene u razred. „Osjećam se toliko prihvaće-
no u svom novom razredu. Svi su prijateljski

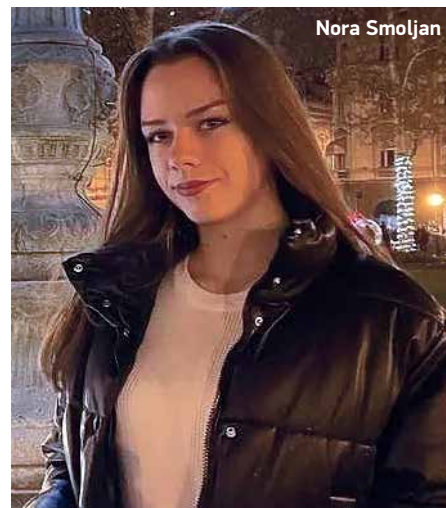
nastrojeni i općenito su vrlo složna ekipa,
vole se šaliti i nikad nije dosadno s njima“,
izjavila je Nora s kojom se složila i Magda-
lena: „Moja je situacija bila jednostavnija.
Imala sam prijatelje u školi, najviše u f ra-
zredu. Bila sam jednako uzbuđena kad su
mi rekli da sam baš u njihovom razredu.“

Možda je teže, ali one ne bježe

Naravno, najvažnije je kako će se poje-
dinac snaći u novoj okolini, hoće li ga ona
prihvatiti, ali zanimalo nas je i razlikuju li se
zahtjevi u školi, je li im sada lakše ili teže.
Magdalena je tri godine provela u matema-
tičkoj gimnaziji pa joj puno gradiva nije ne-
poznat. „Neke stvari su drugačije. Nije
teže, možda određeni predmeti, zavisi od
profesora do profesora, ali ne učim nužno
više. Drago mi je da se mogu više fokusir-
ati na maturu i na druge obaveze koje su
mi važne za fakultet“, zaključuje. Nora ta-
kođer marljivo uči i radi: „Mogu reći da je
zahtjevnije od moje prijašnje škole. Zato
ulažem više vremena i truda u učenje nego
prije. Sviđa mi se pristup prema radu, svaki
profesor traži maksimalno iz svojeg pred-
meta i pokušavaju nam što bolje približiti
lekcije.“ A upravo je to važno za dobru pri-
premu, kako za maturu, tako i za fakultet.
Nora planira studirati poslovnu ekonomiju,
a Magdalena medicinu.

Magdalena Turniški

Nora Smoljan

Planinarenjem iz Treće do sreće

Važno je penjati se

Ako epidemiološke mjere dopuste, organizirat ćemo veću turu kako bismo ispratili maturalne članove naše grupe kojima su to zadnje ture.

Erika Valešić, IV. a

Naše planinare ništa ne može zaustaviti. Promjenjivo vrijeme, sklizak teren, pa i snijeg na koji su naišli putem, nisu ih iznenadili. Dobro raspoloženje i sklapanje prijateljstava ove je godine privuklo još više učenika, a u manjim grupama i po ispitanim stazama svi uživaju u ljepoti okoline.

Kakva je bila posljednja tura, ispričao nam je profesor Perić: „Tura Bidrovec – Gorščica postala mi je omiljena zbog lakog pristupa i male zahtjevnosti pa je učenici mogu izdržati. Međutim, kako je višekratno ponavljana, postala je dijelom monotona jer planinarstvo nije aktivnost koja se veže uz jedno mjesto već se voli istraživati. Ono što je ipak čini posebnom je lijep krajolik. Priroda se mijenja u svako doba godine. S obzirom na to, potpuno su drugačiji uvjeti. lako planinarimo geografski istim mjestom, okolina je potpuno drugačija, a to je ono što planinarstvo čini zanimljivim.“ Da ne posumnjate u profesorovu subjektivnost,

pitali smo i dva planinara, Roka Dubovečka iz II. e i Dominika Novosela iz II. f, kako im je bilo na prošloj turi. „Stvarno se odlično osjećam u dobrom društvu dok planinaram tako da je na prošloj turi bilo zanimljivo i super smo se zabavili“, objasnio nam je Domink kada smo ga nakratko zaustavili. Od Roka smo doznali da nije samo penjanje bitno: „Na prošloj turi je bilo dobro kao i na svakoj prije. Planinarenje mi je super, ali ono što mi se još više sviđa je upoznavanje drugih. Zaista se povežemo jer pričamo po nekoliko sati.“

Sljedeće ture

Naravno, zanimalo nas je i koje su sljedeće ture. „Nemamo puno izbora jer je situacija takva da se ne može ići na veće ture pa zasad planinarimo na turama koje smo već prije odradili. Mogu najaviti da će sljedeće ture biti na Žumberku, Japetiću ili Oštrcu“, komentirao je profesor Perić. Roko se veseli novim turama o kojima je profesor Perić govorio, a Dominik je rekao tajnovito: „Ipak iščekujem nove ture na mjesta gdje dosad nismo planinarili.“

Je li to realno očekivati, a možda i nešto više, objasnio je profesor: „Ako epidemiološke mjere dopuste, organizirat ćemo veću turu kako bismo ispratili maturalne članove naše grupe kojima su to zadnje ture. S obzirom na to da su pandemijska generacija, htio bih da budu prisutni na jednoj

značajnijoj turi.“ Naime, na prošloj turi nije bilo maturanata koji se zasigurno već pripremaju za državnu maturu, pa im je slobodno vrijeme uskraćeno. Međutim, vjerujemo da će im svakako dobro doći izlazak na nove kvalitetne ture.

Prisjetili smo se i bivših planinara maturanata i njihovih izjava da ponekad asistiraju profesoru tijekom određenih tura. Pitali smo profesora Perića kako to funkcionira. „Njih jako dobro poznajem jer im predajem i uvijek to radim sa starijim učenicima. Mogu ih poslati na početak da vode put, dok sam ja na kraju gdje čuvam one kojima ide sporije ili teže. Bez problema daju upute, a tamo gdje nisu sigurni, pričekaju mene. Tako je lakše i sigurnije za sve da se tura izvede.“

Planova ima mnogo i profesor Perić, kao uostalom i planinari, jedva čeka da ih realizira. „Prošle sam godine uspio napraviti dvije ture na Japetić. Dosta je učenika cijepljeno i mislim da stižemo do cjelokupnog imuniteta pa bi se mogla organizirati zanimljivija tura“, nada se profesor i dodaje: „Ima krasnih mjesta u Sloveniji ili Austriji koja su najviše dva sata vožnje pa vjerujem da ćemo uspjeti organizirati nešto.“ Planinari su se složili da bi voljeli otići na predložena mjesta. „Nadam se da ćemo stvarno ići, bilo bi predobro“, zaključio je Roko. „Mogli bismo ići na Samoborsko gorje ili na Sljeme, a rado bih išao i u Austriju“ Dominik se složio.

Umorni, ali sretni

Cijela ekipa na okupu

Fantastičan provod u Hrvatskoj:

od Hvara do raftinga na Cetini

Spremni za cetinske brzace

Prvi pogled na hotel oduševio nas je. Nitko od nas, ni učenici, ni profesori, nije očekivao takvu ljepotu i luksuz.

Lana Petričević, IV. a

Na kraju trećeg razreda svi smo se već pomirili s činjenicom da nećemo ići na maturalac zbog pandemije, znajući da ni prošla generacija nije išla, tako da nas je oduševila vijest koja je stigla usred ljeta – maturalac za nas se planira!

Doduše, maturalac je bio ograničen isključivo na teritorij Hrvatske te je morao trajati maksimalno četiri dana, no mi smo bili zahvalni na bilo čemu jer je bolje išta nego ništa. Nakon dugotrajnih pregovora s našim vodičem Markom, dobili smo dvije

Veslaj, veslaj!

ponude: Dalmacija i Hvar. I tako je počela naša hvarska avantura. Iako su mnogi učenici gundali zbog zaustavljanja na Plitvicama jer „Što ćemo tamo, svi smo bili na Plitvicama”, začudili biste se koliko učenika nikada nije obišlo jedan od najljepših nacionalnih parkova Hrvatske.

Iz Zagreba smo krenuli rano ujutro tako da smo na Plitvicama uživali u laganoj šetnji, pauzi za kavu i u vožnji brodovima razgledavajući slapove i sve ostale prirodne ljepote prvog hrvatskog nacionalnog parka. Nakon toga slijedila je vožnja do Splita gdje smo se ukrcali na trajekt do Staroga Grada, a otamo smo autobusom došli do našeg odredišta, grada Hvara.

Iznenadujući luksuz i ljepota

Prvi pogled na hotel oduševio nas je. Nitko od nas, ni učenici, ni profesori, nije očekivao takvu ljepotu i luksuz. Čak smo se čudili kako smo uopće dobili takav hotel. Ali nije nas oduševio samo prvi pogled nego sve – hrana, moderno uređene sobe s balkonima, lokacija i vanjski bazen koji smo mogli koristiti kad god smo htjeli. Prvu smo večer, nakon večere, spremili i zaputili u noćni provod. Neki su otišli u centar grada, a neki na noćno kupanje i druženje na plaži ispod hotela.

Ujutro je slijedilo razgledavanje Hvara uz lokalnu vodičicu. Cijelim smo putem do centra grada dobivali zbunjene poglede drugih turista kojima smo poremetili uživanje u jutarnjoj kavi svojom pjesmom i plesom. S vodičicom smo se našli na trgu sv. Stjepana na kojem se nalazi prva

znamenitost koju smo obišli – hvarska katedrala posvećena svetom Stjepanu. Nakon toga zaputili smo se prema benediktinskom samostanu, danas u svijetu posebno poznatom po čipki od agave koja se u samostanu njeguje i čuva iz generacije u generaciju te se nalazi na UNESCO-ovoj listi kao kulturno nematerijalno dobro. Posjetili smo i kulturni i društveni simbol grada Hvara – hvarsko kazalište koje je treće najstarije kazalište u Europi, nakon Teatra Olimpica u Vicenzi i Teatra all'antica u Sabbioneti. Također smo čuli i priču o hvarskom izumitelju daktiloskopije, Ivanu Vučetiću, koji je prvi shvatio vrijednost uzimanja otisaka prstiju radi identifikacije ljudi. Time je završio obilazak grada Hvara pa smo krenuli prema Starome Gradu.

Avantura za avanturom

U Starome Gradu najprije smo posjetili OPG jednog od stanovnika, Tončija koji nas je ljubazno ugostio i objasnio nam važnost lavande za otok Hvar. Tonči nam je pričao o svojim proizvodima, od maslinova ulja do vina i rakija, a njegova nam je supruga predstavila svoje proizvode od lavande. Također nam je omogućio besplatnu degustaciju svih svojih proizvoda što nas je posebno razveselilo. Osim što vodi svoj OPG, Tonči se bavi i glumom pa nas je počastio jednom od svojih kazališnih izvedbi kojom nas je sve dobro nasmijao. Sljedeća na rasporedu bila je najpoznatija građevina Staroga Grada – Tvrđalj Petra Hektorovića gdje smo uživali u predivnom prizoru ribnjaka i prirode oko njega.

Kad dosadi rijeka, dobar je i bazen

Nakon povratka u hotel, slijedilo je opuštanje uz bazen gdje smo se svi zajedno zabavljali uz natjecanja profesora Perića i profesora Kumbrije u raznovrsnim skokovima u vodu. Uslijedila je večera te zabavni program.

Treći smo se dan, opet veseli i zapjevani uputili na Paklinske otoke, odnosno na Palmižanu koja je najpoznatije hvarsko izletište gdje smo cijeli dan uživali uz kristalno čisto more i predivnu prirodu. Zabava je, naravno, nastavljena i nakon povratka u Hvar uz hotelski bazen.

Četvrti, odnosno zadnji dan, svi smo već bili iscrpljeni od nedostatka sna, ali i tužni jer se bližio kraj našem putovanju. Ostala nam je još samo jedna avantura – rafting na Cetini. Iako iscrpljeni, znali smo da moramo iskoristiti vrijeme koje imamo, stoga smo zabavu, pjesmu i ples nastavili i na trajektu. Iako nas je pucao adrenalin zbog novog iskustva na rijeci Cetini, bilo je i straha jer nitko nije znao što očekivati. Međutim, na poslijetku je svima bilo zabavno, utrkivali smo se u čamcima, prevrtali i prskali iako je voda bila podosta hladna. Rafting se previše odužio pa smo morali završiti jer je svima već bilo prehladno, a bili smo i umorni. Sad nam je još samo ostala vožnja do Zagreba. No, ni to nije proteklo mirno već smo i to morali iskoristiti. Cijelim putem do Zagreba pjevali smo u autobusu, plesali i uživali.

Kad smo stigli na Borongaj, dva su učenika otvorila i poprskala sve druge učenike dvjema bocama šampanjca kako bi obilježili kraj putovanja. I tako je završila naša hvarska avantura.

Maturalac na Visu iznad svih očekivanja

Da je Jadransko more kralj, otok Vis bio bi njegova kruna

Za sreću i veselje ne treba glamurozni sjaj Pariza, egzotični miris Barcelone ili vruće sunce Atene.

Patricia Pavleković, IV. b

Ljudi govore kako je maturalac jedan od najljepših mogućih načina za završavanje srednjoškolskog razdoblja, bilo da očekujete učenje o prirodi i kulturi ili pak priželjkujete zbliziti se s ljudima za koje želite da vam postanu prijatelji ili se samo želite zabaviti, opustiti i opiti se *sokom*. Priznajemo, svatko od nas ima određena očekivanja, želje i namjere. No, što ako se neposredno prije slavnog maturalca ograniče svi izleti zbog neočekivane pojave virusa, zabrani višednevno putovanje te jedina opcija preostaje ostajanje unutar granica države? Nakon mjeseci dogovaranja, računanja i života u neizvjesnosti, mnogi su učenici gubili volju i očekivali najmanje – a dobili najviše što su mogli dobiti od jednog tako malenog otoka!

Raspjevani od jutra do večeri

U ranim satima prvoga dana listopada 2021. godine, učenici triju maturantskih razreda pospano su stigli na okretište Borno-gaj s kojeg su krenuli prema gradu Splitu, iz

kojeg su otplovili na otok Vis. Iako je plovidba trajala nešto više od dva sata, učenici su mogli uživati u prekrasnome danu te pogledu na more i obale mnogih otoka. Nakon što su se usidрили u luci u mjestu Visu, autobusom (koji je ujedno i najveći koji je ikad vozio po ovome otoku) krenuli su do Komiže. Hotel Biševo, u kojemu su spavali tri noći, ležao je na samoj plaži i time omogućio kupanje odmah nakon dolaska. Nakon plivanja, upijanja toplih sunčevih zraka i odmora u hotelu, razredi su sa svojim profesoricama i veselom vodičicom Ivanom obišli rivu i stare ulice Komiže, posjetili crkvu sv. Marije te crkvu sv. Nikole, na čijem je groblju sahranjen *viški Voltaire*, hrvatski književnik Ranko Marinković. Osim o njemu, učenici su imali priliku čuti i nešto o Jakši Fiamengu, pjesniku čije je pjesme pjevao Oliver Dragojević, te vidjeti njegovu rodnu kuću. Na samome vrhu brijega iznad grada, nebo i Jadransko more priredili su učenicima očaravajući zalazak sunca i početak prve noći provedene u hotelu ili na plaži pod zvijezdama.

Ako ste se u rano jutro drugog dana našli u hodniku hotela Biševo, mogli ste čuti glasnu zvonjavu alarma iz gotovo svake sobe. Učenici su nakon brzinskog spremanja i doručka brodovima otplovili prema otoku Biševo, na kojemu su posjetili slavnu Modru špilju te mirnu i čistu uvalu Porat u kojoj su se, oni koji su ponijeli kupaće kostime, imali priliku i okupati (ja sam zaboravila, šmrc). Osim u prirodi, učenici su uživali u ukusnom tradicionalnom jelu i u pričama raspjevanih članova obitelji koji su ih vodili na tom izletu, kako i sam vodič kaže: „Kad plovite s nama, vi uplovite u našu intimu, naš život i tako postajete članom naše obitelji.“ Od mnogih plaža koje su se mogle vidjeti, smatram kako je jedna od favorita zasigurno bila ona na kojoj je snimano nekoliko scena iz filma *Mamma Mia*, no ima i konkurenciju, plažu zvanu *Pizdica*. Nakon povratka u Komižu i propalog partyja na plaži, učenici su se snašli i proveli još jednu večer u toploj i zabavnoj atmosferi u kojoj im se pridružila i vodičica Ivana.

4. f s raskom

4. e i raska

Viške delicije

Ukupna površina Komiže iznosi tek 48 km², stoga su je svi brzo upoznali. Kako ne bi ostali samo tamo, trećega su dana razredi odlučili posjetiti i grad Vis. Naselje na mjestu današnjeg grada Visa, pod tadašnjim imenom Issa, osnovano je u IV. stoljeću prije Krista, što su učenici i mogli vidjeti na nekoliko lokacija koje su posjetili, od kojih su najznačajnije rimske terme i vrt vile Kaliopa. Razgledajući grad i Arheološki muzej grada Visa, učenici su naučili više o povijesti grada i njegovim počecima, a fotografirajući se pokraj stuba kod crkve sv. Ciprijana i Justine, dobili vesele slike koje će biti lijepa uspomena na ovaj izlet. Gledajući vinograde i vrtove u vožnji po lokalnim cestama otoka Visa, uživajući u zelenim nijansama, mnogi su odmorili oči i um. Poslijepodne ovog dana proveli su u hladu viških maslinika, uz priče o izradi maslinova ulja i ukusan domaći ručak. Glavno jelo bila je tradicionalna viška pogača. Manjak energije uzrokovan cjelodnevnim hodanjem i *slušanjem*, uvečer se čudnovato obnovio, pa su se tako posljednje večeri svi učenici zajedno okupili u (*jedinom*) noćnom klubu u Komiži.

Kako bi doživjeli kako je to živjeti i školovati se kao tinejdžer na jednom ovakvom specifičnom mjestu, posljednjeg dana učenici su s profesoricama posjetili Srednju školu Antuna Matijaševića Karamanea. Uz toplu dobrodošlicu učenika i profesora ove škole, naši su đaci mogli okusiti višku pogaču (koja je bila bolja od one jučerašnje) punjenu inćunima, maslinovim uljem i lukom, kolač od rogača i isprobati razne proizvode koje izrađuju upravo učenici škole. Nakon brzog pakiranja i zadnjih pozdrava s Komižom, ali i samim otokom Visom, đaci su se brodom vratili u Split te posjetili Gradski stadion Poljud na kojem su slušali o uspjesima nogometnog kluba Hajduk. Uz glazbu i veselje, ali i umor, kušlanovci su noćnom vožnjom stigli u Zagreb. Ja to sve znam! A znam kako se i učenici zasigurno slažu s riječima B. Kirigina „Da je Jadransko more kralj, otok Vis bio bi njegova kruna“, a valjda i shvaćaju kako za sreću i veselje ne treba glamurozni sjaj Pariza, egzotični miris Barcelone ili vruće sunce Atene. Sve što je uistinu bitno su ljudi oko nas, dobra atmosfera, a ni cuga nije za baciti!

Nećemo valjda potonuti kao Titanic?

Cure i raska spremne su za šetnju po tvrđavi

Film Marte Vlajčić na Smotri hrvatskoga školskoga filma

Marta o Mari

Primijetila sam da filmaši srednjoškolci rijetko rade filmove o tradiciji, a kamoli intervju sa starijim ljudima pa sam odlučila popuniti tu rupu.

Patricija Pavleковиć, IV. b

Smotra

Marta Vlajčić, učenica 4. f razreda, izuzetno je kreativna osoba, a ljubav prema filmu potakla ju je da od gledateljice postane snimateljica i redateljica. Naime, njezin kratki dokumentarni film „Mara“ ostvario je odlična postignuća. Nakon što je trijumfirao na Smotri školskog filma Treće gimnazije, uvršten je u program državne Smotre hrvatskoga školskoga filma 2021., pa smo njemu i Marti odlučili posvetiti više pažnje.

Za početak, tko je uopće Mara?

Mara je moja baka. Kad sam bila malena, živjela je u Njemačkoj i radila kao spremačica te je šivala sa strane. Vrlo je jaka, kršna žena. Dida je imao rak, stoga su on i baka ostali *gore* zbog bolje medicinske skrbi. Kad je dida preminuo, ona se vratila u Zagreb.

Kako si došla do ideje za film i zašto si odlučila prikazati baš ovu priču?

Do ideje za film došla sam kad sam jednom bila kod bake na ručku, a ona je pravila svoju pitu. Oduvijek mi je bio zanimljiv način na koji je to sve radila i htjela sam više saznati o njezinoj djetinjstvu. Željela sam znati kako je prije bilo živjeti u Hercegovini pa sam odlučila napraviti film baš o tome. Biografski dokumentarni filmovi dosta su mi zanimljivi, pa sam si mislila: zašto ne bih napravila svoj?! Shvatila sam kako bakinu priču želim obilježiti kad sam bila na *Four River Festivalu*, tad sam primijetila da filmaši srednjoškolci rijetko rade filmove o tradiciji, a kamoli intervju sa starijim ljudima. Odlučila sam popuniti tu rupu!

Film o baki Mari

Vrlo odlučna odluka! No, priča djeluje dosta intimno. Je li ti bilo teško samo je tako podijeliti s drugima?

Iskreno, nikad nisam razmišljala na taj način. Jednostavno sam htjela ispričati njezinu životnu priču kak' spada.

Postoji li neka zanimljiva anegdota sa Smotre hrvatskoga školskoga filma 2021.?

Smotra je prošla skroz dobro. Iskreno, nisam očekivala toliko učenika osnovnih škola, ali su bili dosta slatki. Čudno mi je bilo vidjeti svoj film na velikom platnu.

U ovome je slučaju stvarno bio vidljiv trud. Koji su daljnji planovi za Maru? Radiš li već na nekom novom projektu?

Mara je prošla sve što je trebala. Publika na festivalu ju je odlično prihvatila. Prijavila sam je još i na *Four River Festival* u Karlovcu, no tamo nažalost nije prošla. Trenutno sam dosta *burnt out* pa nemam planova raditi na nekom filmu uskoro, no voljela bih se više posvetiti fotografiji.

I za kraj, misliš li da bismo mi mlađi trebali posvetiti više pažnje dokumentarnom filmu?

Mislím da je uvijek dobro čitati i gledati takve sadržaje. Slušanjem tuđih priča i zanimanjem za razne probleme s kojima se osobe oko nas suočavaju potičemo empatiju i razumijevanje prema drugima, što je definitivno jedna od najljepših vrlina ljudi.

Priprema, pozor... kazalište u knjižnici

Napokon uživo!

Patricija Pavleковиć, IV. b

Prvoga dana mjeseca lipnja članovi dramske skupine posjetili su Knjižnicu Silvija Strahimira Kranjčevića u sklopu projekta „Priprema, pozor... kazalište“ koji se ove godine odvijao u nešto kraćem izdanju. Ipak, u dubokom hladu i dobrom društvu, bilo je moguće uživati u raznolikim scenским nastupima učenika triju srednjih i jedne osnovne škole.

Naši su se učenici, Dora Šušković, Chiara Pumper, Veronika Pavić, Laura Gagula i Lav Novosel, predstavili izvedbama koje ste imali prigodu vidjeti i na Danu škole: Hamletovim monologom, ulomcima iz *Stilskih vježbi*, pjesmom Dragutina Domjanića te monologom *Napravljeni su od mesa*.

Iako je ove godine bila skromnija nego inače, manifestacija je razveselila i oraspoložila okupljene đake i profesore jer se konačno i glumilo i gledalo uživo. „Svima nam je silno nedostajala ova interakcija. Sasvim je drugačije kada glumite u praznoj dvorani, ispred kamere, za neke zamišljene gledatelje i ovako uživo, kada vidite publiku“, rekla nam je jedna od sudionica.

Nacionalni literarni natječaj „Trenutak uspomene“

Pogled u prazno među najboljima

Natječaj je proveden povodom 162. obljetnice smrti bana Josipa Jelačića, a smjelo se pisati na bilo kojem od šest jezika koje je on poznao i govorio.

Stjepan Bogovac, IV. e

Bivša vršilnica bana Josipa Jelačića 18. rujna 2021. bila je okupljalište mladih literarnih umova. Sama zgrada nalazi se na prostoru Novih dvora bana Jelačića u Zaprešiću. Već se oko 11 sati ujutro okupilo pedesetak sudionika i ubrzo je počelo predstavljanje najboljih radova literarnog natječaja „Trenutak uspomene“. Na lokaciji smo bili prof. Ilija Barišić i ja, Stjepan Bogovac. Pozvani smo na svečanost jer se moj tekst, pod nazivom „Pogled u prazno“, našao među pobjedničkim radovima.

U vješto sređenom prostoru obnovljene vršilnice nudilo se piće i doručak dok su gosti čekali početak prvog dijela događaja. Malo poslije 11 sati Povjerenstvo je pokrenulo svečanost dobrodošlicom. Natjecatelji su podijeljeni u različite kategorije ovisno o uzrastu i jeziku kojim su pisali svoj rad. Budući da je natječaj proveden povodom 162. obljetnice smrti bana Josipa Jelačića, smjelo se pisati na bilo kojem od šest jezika koje je on poznao i govorio. Zadani je motiv bio „Trenutak uspomene“. Idućih sat vremena govorilo se o dojmovima koje su odabrani tekstovi ostavili na članove Povjerenstva (pojedinačno su pročitali više od 200 radova što su pristigli iz cijele Hrvatske). Potom su se uz prisutnost predsjednika turističke organizacije Tonija Ganjta i gradonačelnika Zaprešića Željka Turka dijelile nagrade pobjednicima natječaja, ali i njihovim mentorima. Organizacija nas je razveselila i uvježbanim izvedbama mladih umjetnika; pjesnika, glazbenika i glumaca. Uslijedila je kratka stanica poslije koje smo prošetali perivojem imanja. Kako bi nam približile povijesno vrijeme bana Jelačića, glumice su igrale uloge upečatljivih žena iz banova života i trudile se biti interaktivne, no ljudima je bilo neugodno biti dio te farse. Naposljetku smo se vratili u vršilnicu na okrepljujući ručak.

U razgovoru sa zaposlenicom tamošnje turističke organizacije, saznao sam da je cilj ovog događaja privući i povezati ljude umjetničkim izražavanjem tako da s vremenom poraste svijest o bogatoj kulturnoj ostavštini bana Josipa Jelačića u tom kraju. Događaj je bio ugodan i profesionalan, nagrade obilne i raznolike, a osobito je zadovoljstvo bilo vidjeti kako se prepoznaju nadareni pisci među mladima te njihov nervozan smiješak koji proizlazi iz narušenog mira introvertnosti.

Dva nagrađena gospodina

Beskrajna priča Srebrenke Peregrin

Bajkarice

One ne trebaju princa na bijelom konju koji će im pomoći jer su fokusirane na svoj cilj i znaju kako će do tamo stići.

Janko Sić, I. d

Bilo jednom... jednog petka, dvanaestog studenog, u svečanoj dvorani naše škole svoju je priču bez kraja započela pripovjedačica Srebrenka Peregrin. Njezino gostovanje moglo se pratiti izravno u dvorani ili na YouTube kanalu III. gimnazije. Srebrenka Peregrin već se deset godina bavi umjetnošću pripovijedanja. Bilo to doma, u školi ili u kazalištu. Osim što ih pripovijeda i piše, prevodi i objavljuje narodne predaje iz cijelog svijeta. Knjigu „Bajkarice – Junakinje iz narodnih predaja cijelog svijeta“ napisala je u suradnji s Erikom Katačić Kožić. Na to ih je inspirirao Svjetski dan pripovijedanja 2016. godine kad je tema bila vezana za snažne žene.

Prije početka pripovijedanja, Peregrin priča o, jednako zanimljivom, sastavljanju same zbirke. Učenike koji su prisustvovali oduševio je njezin čudan i simpatičan način pripovijedanja kojim je slušatelje uspjela uvući u svoje poučne priče koje su slušali od početka do kraja zahvaljujući njezinim zanimljivim preokretima. Isto tako, pohvalili su i same priče u čijem su središtu junakinje koje se bore protiv normi bajke. One ne trebaju princa na bijelom konju koji će im pomoći jer su fokusirane na svoj cilj i znaju kako će do tamo stići. Jedna učenica je nakon književne večeri rekla kako će sigurno uzeti jednu od Peregrininih knjiga u svoje ruke. Slična ovoj knjizi, zbirka je *Bajkari* istih autorica koja je izašla prošle godine. Kao što ste mogli pretpostaviti, ona sadržava priče s muškim junacima. Za svakoga ponešto!

I još jedna zanimljivost vezana za ovo gostovanje. Kao videonajava ovoj večeri, na našem se YouTube kanalu puštao odličan filmić koji su snimile članice dramske skupine, Chiara Pumper, Leonarda Jurčec, Dora Šušković i Paula Karaj, inspirirane upravo *Bajkaricama*.

Dorotea Prosnik – mlada glazbena diva

Svjetla pozornice i mikrofona kao dio života

Ipak rad i trud mogu zamijeniti novac i, na koncu konca, oni su jedino pravo mjerilo talenta i uspjeha.

Maja Kožić, III. f

Doroteu Prosnik, učenicu sada već trećeg razreda naše škole, upoznali smo kao osebujnu, karizmatičnu i talentiranu školaraku koja je do sada postigla uspjehe koje nisu ni neke velike pjevačke zvijezde. Imali smo je prilike čuti kako pjeva na školskim priredbama i koncertima, no njezin je talent prepoznat i izvan okvira školskog zbora. Dobar glas daleko se čuje pa je tako Dorotea dobila priliku sudjelovati na najprestižnijim pjevačkim natjecanjima, kako u Hrvatskoj, tako i izvan nje, gdje je pomena konkurenciju te zablistala na svjetlima pozornice. Da ne bi sve ostalo na pukom hvaljenju i praznim riječima, provjerili smo tko je ova mlada diva koja je svojom prvom solo pjesmom uspjela očarati preko 150.000 ljudi i time otvorila svoja vrata u čarobni svijet glazbe.

Kako je i kada započela tvoja glazbena karijera?

Vjerovali ili ne, ja se ovime bavim već skoro četrnaest godina. Kad sam imala tri godine, mama me upisala na dječji zbor i tada je sve počelo. Sa zborom sam imala mnogo javnih nastupa i pjevali smo na mnogo festivala i snimanja. Kasnije sam se s voditeljicom zbora Majom Rogić počela pripremati i za samostalne nastupe. Prvi solo nastup imala sam u Somboru na festivalu

Spremna za snimanje

„Šareni vokali“ 2014. godine gdje sam osvojila nagradu za najslušaniju pjesmu.

Na kojim si sve natjecanjima sudjelovala?

Sudjelovala sam na preko pedeset festivala tako da ću samo nabrojati ove posljednje koji su uglavnom održani *online*. Iako ništa *online* nije zanimljivo koliko uživo, *online* festivali su meni kao pjevaču omogućili da se natječem u Rumunjskoj, na Cipru, u Bugarskoj, Njemačkoj pa čak i Bjelorusiji, što uživo sigurno ne bih mogla. Imala sam priliku natjecati se s pjevačima iz cijeloga svijeta. Neki festivali koje bih posebno izdvojila jesu „Adria fest“, „Istra star“, „Hermannstadtfest“, „Angel voice“, na kojima sam, mogu se pohvaliti, osvojila prva mjesta.

Ako zvijezda padne

Brojni su to festivali. Ipak, koji ti je od njih najviše ostao u sjećanju i zašto?

Definitivno festival „Mali Mef“. Na tom festivalu osvojila sam Grand prix, što zapravo znači da sam bila apsolutna pobjednica festivala, unutar svih kategorija. Također, pjesma koju sam tamo izvodila meni je jako draga. Radi se o pjesmi „Vukovar“ koja je probudila jednu posebnu emociju, kako u meni kao izvođaču, tako i u slušateljima. I

naravno, ono što me posebno veseli, nakon Maloga Mefa mnogi su međimurski mediji pisali o mojem nastupu.

Ovo je zaista impresivan broj nastupa i nagrada. Kako uspijevaš sve to stići, s obzirom na to da pohađaš (ne baš tako jednostavnu) školu, sudjeluješ u zboru, postižeš odlične rezultate na natjecanjima iz različitih predmeta, nastupaš na priredbama?

Joj, moram ti priznati da je poprilično teško sve to stići, no najviše mi u tome pomaže moj, kako ga ja volim zvati, taxi-brat. On me vozi na sve nastupe i u školu pjevanja kad mi bude pregusto s pravom školom. Školske obaveze obavljam pretežno u gluho doba noći, ali nije mi teško jer znam koliko je vrijedno.

Tvoja prva solopjesma „Ako zvijezda padne“ ostvarila je veliku popularnost na društvenim mrežama, ali i na radiju. Možeš li nam ispričati kako je nastao ovaj projekt?

Zapravo je Maja (voditeljica zbora) primijetila moj interes i želju za ozbiljnijim bavljenjem glazbom te me spojila sa skladateljem Markom Tomasovićem koji je, nakon što je čuo neke moje izvedbe, zaključio da bi bilo šteta ne izbaciti pjesmu i pokušati se progurati na scenu. Budući da sam tada

dobila stipendiju, mogla sam to financirati i odlučila sam pokušati, i eto, uspjelo je. Bez stipendije bih mogla o tome samo sanjati. Pjesma je ostvarila ogroman uspjeh, skoro 150 000 pregleda na YouTubeu i preko 200 emitiranja na radijskim postajama u Hrvatskoj. Osim toga, s tom sam pjesmom na festivalu *Angel voice* osvojila nagradu „The Best Teen Song“ te nagradu za najbolji tekst i nagradu izvrsnosti. Isto tako sam na poznatom festivalu *Darfest* sa svojom pjesmom, kao najmlađa natjecateljica, osvojila Grand Prix publike, što je zaista veliko dostignuće za nekoga tko je izdao tek jednu pjesmu.

Uživanje i rad nisu suprotni pojmovi

Kakvu glazbu slušaš u slobodno vrijeme?

U slobodno vrijeme slušam točno onakvu glazbu kakvu i izvodim. Kada bih radila i pjevala glazbu koja nije onakva kakvu volim i slušam, ništa od toga ne bi imalo smisla. Prvenstveno mislim da je bitno raditi i uživati u onome što radiš kako bi mogli i ostali.

Misliš li da mladi danas slušaju samo turbofolk glazbu te da zbog toga ne cijene dovoljno glazbenike ostalih žanrova?

Ne bih htjela svrstavati sve ljubitelje turbofolka u isti koš, ali mogu reći da sam za svoju pjesmu privukla najviše pažnje osoba između 25 i 50 godina. S druge strane, neke djevojke koje poznajem, a naginju više turbofolku, dobivaju isključivo pažnju mlađe publike. Zato da, mislim da mladi uglavnom slušaju turbofolk glazbu, ali trebamo znati da je i to glazbeni žanr kao i pop, rock ili punk. Sve ih treba cijeniti i

U svom glazbenom svijetu

poštovati njihove izvođače iako možda nisu naša šalica čaja.

Ipak, određuje li nas glazba kao osobe?

Pa ne znam, možda. Definitivno su vidljive sličnosti ponašanja osoba koje slušaju sličnu glazbu, različitosti osoba koje slušaju različitu glazbu te emocije i gorljivost osoba kojima je glazba sve u životu.

Vidiš li se u budućnosti u glazbenoj industriji ili imaš drugačije planove za budućnost?

Nakon gimnazije svakako planiram upisati fakultet. Trenutno mi je želja upisati Stomatološki fakultet, ali bih se svakako htjela nastaviti baviti glazbom.

Misliš li da mladi glazbenici imaju šanse proslaviti se i uspjeti na hrvatskoj glazbenoj sceni? Je li istinita fraza „kol'ko para, tol'ko i muzike“?

Nećemo se lagati, novci su definitivno veliki *poguranac* prema slavi. Pomoću novca možete postati slavni preko noći. Ja taj *poguranac* stvarno nemam tako da se, htjela – ne htjela, moram progurati bez toga, što je za nas mlade poprilično teško. No,

kad gledam na sve što sam do sada postigla, mogu reći da mladi glazbenici mogu i trebali bi i bez novca uspjeti. Istina, moji su ljetni praznici izgledali tako da sam sjedila u sobi i slala hrpu *mailova* i zvala milijun brojeva da bih uspjela pogurati pjesmu. Ali, znate što, to se isplatilo. Pjesma je prešla brojku od 200 emitiranja na hrvatskim radijima te sam već sa šesnaest godina dobila ponudu izdavačke kuće Menart za suradnju što je veliki uspjeh. Sada mi se otvaraju još neke mogućnosti u glazbenoj industriji zbog čega sam jako uzbuđena, što vam govori kako rad i trud mogu zamijeniti novac te kako su upravo oni, na koncu konca, jedino pravo mjerilo talenta i uspjeha.

I još jedno pitanje za kraj - što bi poručila vršnjacima koji se žele ostvariti u glazbi, ali su nesigurni zbog stigme javnosti i pritiska okoline?

Poručila bih im da će se, dokle god uživaju u onome što rade, naći netko tko će uživati u plodovima njihova rada. Neka znaju da se snovi ostvaruju, a trud i rad se uvijek isplate.

Pobjednički nastup

Prvo mjesto na festivalu Mali Mef

Razgovor s Rosie Kugli na YouTube kanalu III. gimnazije

Bez tabua

Osjećaj pripadnosti izuzetno je važan, ali ne smijemo zbog njega izgubiti sebe.

Patricia Pavleковиć, IV. b

Tko su oni?

Gostovanje Rosie Kugli

Možete li pogoditi koja je jedina riječ koja je došla u hrvatski jezik iz tonganskog jezika, onoga koji se govori na području Polinezije? Riječ *tabu*. Naime, u govoru primitivnih naroda označavala je neku radnju ili predmet koji je zabranjen, a ako bi se ignorirala, mogla bi prizvati smrt ili bolest. Iako u našim krajevima nećete *umrijeti* ako pričate o nečemu o čemu se ne govori, možete očekivati čudne poglede uperene iz okoline. Nekima od takvih problematičnih ili tabu tema, od kojih je jedna tinejdžerska trudnoća ili, recimo, konzumacija alkohola među mladima, bavi se književnica Rosie Kugli koja je u prosincu 2021. godine posjetila našu školu i s kojom smo proveli ugodnu večer.

Nikad kontra sebe

Iako vam autorica sigurno nije nepoznata (jer smo već i u školskome listu objavili intervju s njom, a susret iz prosinca možete pogledati na našem YouTube kanalu), odlučili smo i ovdje prenijeti djelić ugođaja s te večeri jer razgovora o tinejdžerskim problemima nikad dosta. Uz mnoge odgovore na pitanja vezana za njezine knjige *Nisam ti rekla...*, *Hod po rubu* te *Dvije crte plavo*, ova autorica spomenula je i kako je najveći problem današnjih mladih potreba za pripadnošću. „Mladi ljudi često idu kontra sebe samo kako bi bili prihvaćeni u društvu. Zanimaju vlastite interese i

prihvaćaju tuđe kako bi se lakše uklopili“, ističe Kugli te kao primjer uzima glazbu i glazbene žanrove, koji su poseban način za iskazivanje vlastitog mišljenja i izražavanja onoga što osjećamo. Je li onda moguće da svatko od nas može uživati u potpuno identičnoj vrsti zvuka? Kugli spominje kako se upravo taj osjećaj pripadnosti pokazuje u situacijama u kojima se različiti pojedinci prilagođavaju istoj vrsti glazbe, koju inače najvjerojatnije ne bi ni slušali. Ipak, postoje i gore stvari nego izabrati zvuk harmonike umjesto zvuka klavira ili klarineta. Problem postaje mnogo ozbiljniji i veći kada se počne birati između votke i marihuane. Opće je poznato kako mladi često posegnu i za alkoholom, cigaretama ili različitim drogama iako vrlo vjerojatno to u početku nisu željeli. Nažalost, u društvu

se i danas ne priča dovoljno o takvim temama, kategorizirajući ih kao tabu teme, no kad se u nekim trenucima zagrebu, vidi se da mladi žele i saznati i razgovarati više o njima. Upravo zato ovakvih večeri i susreta treba biti još više, a da kao poticaj da mnogo lakše razgovaramo o stvarima i problemima o kojima se ne priča dovoljno, može poslužiti i knjiga, dokaz je Rosie Kugli koja se potrudila da njezine knjige daju konkretne odgovore. Na naše pitanje kako izbjeći slijepo prilagođavanje većini, a ne živjeti zbog toga u nesreći i nezadovoljstvu, Rosie Kugli jednostavno odgovara: „Dobro je osjetiti, ako ti nešto ne odgovara, da to nisi ti! Trebaš biti iskren sam sa sobom, nemoj ići kontra sebe. Nađi osobe koje dijele slično mišljenje i interese kao i ti. Važna je komunikacija!“

Noć knjige

Čitanje je zabava,
odmor i opuštanje

Iva Džaja

U petak 23. travnja obilježili smo Noć knjige u organizaciji knjižničarke Natalije Živković i profesorice psihologije Ivane Delač, a tema ovoga *online* susreta bila je važnost i smisao čitanja. Tako je profesorica Ivana Delač iz perspektive obožavateljice čitanja, ali i spisateljice prikazala sve prednosti čitanja. Naučili smo da čitanje obogaćuje vokabular, poboljšava koncentraciju i uči nas razumjeti druge. Osim toga, nakon što su učenici sami napisali zašto vole čitati, zaključili smo da je čitanje odmor od svakidašnjih problema. Također, mnogim učenicima čitanje predstavlja bijeg u drugi svijet, što je, kako kaže prof. Delač, dobro i korisno za smanjenje stresa. Ipak, sve ima svoje granice pa tako i to, stoga ne treba zanemariti znakove koji upućuju na to da je čitanje postalo samo bijeg od stvarnoga svijeta čiji pritisak ne možemo podnijeti. Na kraju svega, profesorica Delač istaknula je da je u životu bitno težiti tome da postanemo bolji ljudi u čemu čitanje svakako pomaže.

Strastvena ljubiteljica fantastike

Kad zapadneš u crnilo, čitaj!

Profesorica Ivana Delač
preporučuje

Popularna psihologija (self-help)

- **Majda Rijavec i Dubravka Miljković,**
Razgovori sa zrcalom, Srce moje i tvoje u ljubavi stoje, A što biste vi učinili...
- **Mirjana Krizmanić,**
kanje života, A što sad?, O toleranciji, Zašto guramo glavu u pijesak...
- **Jorge Bucay,**
Ispričaj ću ti priču, Put sreće, Put suza...

Young adult literatura koja se bavi tematikom psiholoških problema pa se iz njih mnogo može naučiti o nošenju s njima:

- **Jay Asher,**
Trinaest razloga
- **Jennifer Niven,**
Ovdje sve počinje
- **Suzanne Collins,**
Igre gladi

Knjige koje nas tjeraju na razmišljanje i tako razvijaju sinapse među neuronima:

- **Franz Kafka,**
Proces
- **Alice Kuipers,**
Život na vratima hladnjaka
- **Ivana Simić Bodrožić,**
Hotel Zagorje
- **John Wyndham,**
Dan trifida
- **Ursula LeGuin,**
Ljudi bez ičega
- **Marija Jurić Zagorka,**
Kamen na cesti

Meni osobno ljekovite knjige, na razne načine:

- **Marija Jurić Zagorka,**
Plameni inkvizitori
- **Suzanne Collins,**
Igre gladi
- **Douglas Adams,**
Vodič kroz galaksiju za autostopere
- **Gustav Schwab,**
Najljepše priče klasične starine
- **romani Agathe Christie**
- **Richard Adams,**
Watership Down

Noć knjige s Marijom Ott Franolić

Knjiga kao lijek

Treba prevladati predrasude o tome da je svaka lektira loša. Uvijek će postojati, barem jedna, koja će vam se svidjeti.

Maja Kožić, III. f

U ponedjeljak, 26. travnja, održala se završna radionica kojom je u našoj školi obilježena Noć knjige. Nakon prve Noći i online susreta na kojem se naveliko raspravljalo o važnosti i smislu čitanja, održan je susret na kojem je gostovala književna kritičarka i profesorica komparativne književnosti Marija Ott Franolić.

S profesoricom Ott Franolić razgovarali smo o tome kako knjige i na koje sve načine mogu poslužiti kao lijek za bol, stres, ljutnju ili tugu koju osjećamo u nekom trenutku. Vrlo zanimljivo je bilo čuti njezino mišljenje o tome zašto mladi vrlo često zamrže čitanje i knjige nakon što ih se primora da čitaju školske lektire koje im nisu drage.

„Svakako, uvijek će postojati knjige koje nam se neće svidjeti, koje nam neće sjesti ili koje nam se jednostavno neće dati čitati. Ali to ne bi trebao biti razlog zbog kojeg bismo zamrili knjige ili čitanje općenito. Treba prevladati predrasude o tome da je svaka lektira loša. Uvijek će postojati, barem jedna, koja će se sigurno nekome od vas svidjeti (ovisno o ukusima, naravno). Bitno je slomiti početnu barijeru i početi čitati“, rekla nam je profesorica Ott Franolić.

Najzanimljiviji dio predavanja (barem meni) bio je kada smo čuli njezine preporuke knjiga koje su bile različite i zadovoljavale svačiji ukus. Strastvenim čitateljima i gutačima knjiškog štiva uvijek je drago kad im netko (a pogotovo netko stručan) preporuči knjigu. Na kraju susreta, profesorica Ott Franolić istaknula je kako čitati možemo bilo gdje, na bilo čemu, bilo kada, ali i da trebamo težiti k tome da ne odustajemo od čitanja jer je čitanje jedna od rijetkih vrlina i osobina koja nam može obogatiti rječnik i izgraditi naš stav i pogled na svijet.

Marija Ott Franolić

Marija Ott Franolić preporučuje

- Douglas Adams, *Vodič kroz galaksiju za autostopere*
- Frode Grytten, *Sutra je ponedjeljak*
- John Banville, *Svjetlost iz davnine*
- Natalie Haynes, *Tisuću lada*
- Negar Djavadi, *Dezorijentalna*
- Stuart Turton, *Sedam smrti Evelyn Hardcastle*,
- Anita Peti-Stantić i Vedrana Stantić, *Znati (želja)*
- Olga Tokarczuk, *Tjeraj svoj plug preko mrtvačkih kostiju*
- Darko Cvijetić, *Što na podu spavaš*
- Cormac McCarthy, *Cesta*
- Ferdinand von Schirach, *Krvinja i Zlodjelo*
- Elif Shafak, *10 minuta i 38 sekundi u ovom neobičnom svijetu*
- Nuccio Ordine, *Korisnost beskorisnog*

Chiara Pumper – nagrada SFeraKona i europska nagrada Crysalis za SF priču

I COVID može donijeti nešto dobro

Prvih par dana nisam se usuđivala uopće pogledati što sam to poslala na natječaj.

Josip Đurinić, IV. f

Chiara Pumper, sada već bivša učenica, na natjecanju SFeraKon osvojila je fantastično 1. mjesto. Za one koji ne znaju, SFeraKon je najveća hrvatska konferencija koja okuplja sve one koji su zainteresirani za područje znanstvene fantastike, horora i ostalih njima srodnih žanrova. Važno je naglasiti kako je Chiara osvojila Sferice 2019. i 2021. godine, odnosno u 2. i 4. razredu srednje škole, pod mentorstvom profesorice Ivane Delač. No, prošla godina naročito će joj ostati u pamćenju, zato što je priču za natjecanje napisala „iz kreveta“. „Taman sam taj dan dobila simptome covida i ostala pisati umjesto da sam otišla na kavu kako sam planirala. Stil pisanja kaotičan mi je i u najboljim danima, a kad još svemu pridodamo i temperaturu – prvih par dana nisam se usuđivala uopće pogledati što sam to poslala na natječaj!“ Ali, to što je poslala, bilo je toliko dobro da je njezina priča kasnije tog ljeta dobila i europsku nagradu Crysalis za mlade autore znanstvene fantastike. „Nisam ni znala da su je poslali na natječaj“, otkriva nam Chiara, pa je njezino iznenađenje bilo još i veće. Na samom natjecanju Sferakon Chiara je upoznala puno nevjerojatnih ljudi koji su je potaknuli da piše i dalje, odnosno dali su joj nove prilike za napredovanje. A da je taj napredak strelovit pokazuje i činjenica da je Chiara, kao studentica, već osvojila nove nagrade, kao što je nagrada za kratki film *Slobodni pad* (u suradnji s Fanitom Majhen, a pod mentorstvom profesora Tomislava Levaka s Odsjeka za kulturu, medije i menadžment na osječkoj Akademiji). Osim toga, njezine pjesme (i intervju) objavljene su na u *Poetskom mozaiku* Knjižnica grada Zagreba (Knjižnica Dubec). Sigurni smo da ćemo o Chiari još pisati u našem listu.

Primanje nagrade

Chiara i prof. Delač

Održano 31. Nacionalno zasjedanje Europskog parlamenta mladih Hrvatske

Malo uživo, malo *online*

Važnost EPMH-a nije samo u činjenici da razvija političku svijest mladih, argumentiranu raspravu i pronalaženje rješenja za kompleksne probleme današnje Europe, nego i u upoznavanju različitih ljudi i kultura.

Stjepan Bogovac, IV. e

U Rijeci se održalo zasjedanje mladih koji su u više grupa raspravljali o različitim tema i problemima povezanim s budućnošću Europe. U razdoblju od 15. do 18. prosinca sudjelovalo je stotinjak srednjoškolaca i studenata iz cijele Hrvatske te nekolicina iz BiH, Srbije, Italije, Češke i Nizozemske. Europski parlament mladih Hrvatske, zaslužan za ovo okupljanje, samostalna je udruga čiji je cilj promoviranje svijesti o pripadnosti europskoj civilizaciji i kulturi među srednjoškolcima i studentima, no ujedno i poticanje interesa za društvena i povijesna zbivanja, demokratske procese te poticanje na slobodno iskazivanje stavova. Članica organizacijskog tima, Dora Kurobasa, kaže: „Vjerujem da je važnost EPMH-a subjektivna i u očima promatrača. Nekima je iznimno bitno razvijati političku svijest, uvjeravati ljude o točnosti svoga mišljenja, pružati konkretne odgovore na kompleksnije političke probleme... Nekima je, pak, bitnija socijalizacija te upoznavanje osoba iz različitih sredina ili dijelova svijeta.“

Organizacijski usponi i padovi

Mnogo se moglo naučiti o radu istaknutih europskih institucija na koje smo se pozivali pri donošenju rješenja za otkrivene probleme tema rasprava imajući na umu kapacitete njihova djelovanja. Međutim, ono što je najviše došlo do izražaja priprema je članova za sudjelovanje na međunarodnim skupovima. Bitno je napomenuti da je susret održan na engleskom jeziku.

Od dolaska i dočeka nas delegata pa sve do smještaja i organizacije programa, domaćini su prošli kroz niz uspona i padova. Uoči dolaska na autobusni kolodvor u Rijeci, nismo znali kamo i kako, no srećom smo naišli na grupu koja je doputovala iz Splita i imala okvirnu ideju kojim busom možemo doći do hostela. Već smo pri prvom susretu prepoznali kako se radi o izvanrednom društvu. Svi su bili željni dobrog provoda i upoznavanja, a sporazumijevanje se vršilo na raznolikim jezicima, a pripomogle su i izražajne gestikulacije. Uspostavljeno je da Rijeka kao grad slabo vodi računa o pušačima jer postoji tek nekolicina odlagališta za opuške te da je veća šansa osvojiti na

lutriji nego pronaći takvo odlagalište, vješto skriveno od neiskusnog oka došljaka.

Vožnja autobusom kroz središte grada iskazala se kao odličan uvod u iskustvo koje je započelo u tonu ležernog provoda. Nakon kratkog putovanja, sišli smo na maloj stanici i pronašli stubište koje vodi do terase našeg smještaja, HI hostela. Svatko je pokupio ključ svoje sobe i ostavio stvari te su nas okupili i poslali u smjeru Ekonomskog fakulteta gdje će se održavati rasprave i obrada tema sukladno grupi kojoj delegati pripadaju. Spomenute teme, koje je svaki delegat birao prije početka zasjedanja, uključuju: AIDA (o umjetnoj inteligenciji u digitalno doba), CULT (o kulturi, obrazovanju i kulturalnom integritetu Europe), DEVE (o razvoju i naseljavanju svemira), DROI (o ljudskim pravima i trgovanju ljudima), FEMM (o pravima žena i radu javnih kuća) i ITRE (o nanotehnologiji).

Tko zna, zna

Aranžman ponuđenih tema bio je osebujan i uzbudljiv. Radi se novim i aktualnim problemima koji polako postaju neminovna zapreka prema održivoj i pozitivnoj budućnosti čovječanstva. Kurobasa objašnjava: „Teme rasprave smišlja akademski tim. Za svako zasjedanje pokušava se složiti tako da teme budu što raznovrsnije, no finalna je odluka u rukama predsjednika zasjedanja. Teme se izvlače iz relevantnih situacija vezanih za vijesti i debate iz svijeta ili Europe.“ Ne samo što su odlično formirane, uz svaku su navedeni pouzdani izvori za daljnje istraživanje, a materijalima smo svi mogli pristupiti preko mnogobrojnih zajedničkih medijskih kanala. K tome, pozvani su srednjoškolci i studenti iz različitih pozadina što je znatno produbilo opseg ponuđenih rješenja.

Ozbilnom poslu, koji se održavao tek idućih dana, prethodio je *team-building*. Nakon upoznavanja sa svojim grupama već u javnom prijevozu, predstavnici iz naše

Izvrježbani smiješak

škole razišli su se i pridružili svatko svom *taboru*. Organizatori su nas, nakon manje zbrke i zabune unutar njihova tima, odveli do radne prostorije. Uslijedilo je višesatno probijanje društvenog leda raznim metodama upoznavanja, a grupa DEVE, čiji sam bio član, bila je daleko najoriginalnija u tom pogledu pod vodstvom Cipranina Antreaša. Barbara Bosanac, iz dotičnog tima, dijeli svoje impresije: „Budući da je ovo bio 3. EPMH na kojem sam sudjelovala, nisam bila odviše iznenađena pristupom. Obično se igraju te standardne igre za upoznavanje. Ipak, dosad su zasjedanja bila *online* tako da se ovdje ustvari moglo sporazumijevati kako spada. Iznenađilo me je kako je vrijeme brzo prolazilo. *Team-building* je trajao cijeli dan, a imala sam dojam kao da su prošla dva sata! Također, možda me pomalo iznenadila igra 'Honey-Honey'.“ (Tko zna, zna.) „To mi je bilo malo... neugodno“, iskrena je Barbara.

Ekološka (ne)osviještenost na djelu

U međuvremenu smo bili pozvani na ručak ispred zgrade. Mnogima je upala u oko ironija prethodno naglašene svijesti o okolišu dok su s plastičnim čačkalicama jeli krumpiriće i pileće medaljone u jednokratnim ambalažama. Budući da nam je savjetovano da poneseimo vlastitu šalicu od doma, čega se nismo sjetili prije ručka, većini nije bila pri ruci kada smo se htjeli osvježiti nakon obroka. Rješenje? Donesene su plastične čaše. „U pravilu se na Europskom parlamentu mladih ni ne koristi plastična ambalaža te se smanjuje uporaba papira na minimum. S druge strane, problem ovog specifičnog zasjedanja bio je manjak financija i vremena, pa su svi materijali riješeni *last minute*. Financije su povećali problem EPMH-a u posljednjih par godina zbog manjka financijskog vodstva te manjka prihoda zbog COVID-19 pandemije“, otkriva nam Kurobasa.

Potom smo, željni barem malo rasprave, pokrenuli debatu o količini krivnje koju bismo pripisali svakom sudioniku fiktivnog primjera u kojemu dijete, u trenutku nepažnje roditelja, strada pri koliziji sa samovoznim automobilom tvrtke Tesla, za čijim je volanom zaspali vozač. Dogodio se i blaži raspravljački okršaj između grupa FEMM i DEVE, no nitko nije stradao, ni emocionalno ni fizički.

Navečer je dio delegata pošao u zgodni kineski restoran, a dio u konobu na krepki gulaš. U kineskom su se restoranu voditelji grupe i konobari izgubili u prijevodu

što je dovelo do nepredvidljivog jelovnika. Tko je naručio pohanu piletinu i *wok*, dobio je svinjetinu u umaku od soje. Konobarica orijentalnog podrijetla od srca se nasmijala na nezgodnu situaciju i to je zaista bilo jedino što se moglo. Stribor Del Vechio, žrtva jelovnika, izjavljuje: „Po mojem mišljenju, problem je bio u tome što su konobari slučajno krivo čuli, budući da smo naručivali na engleskom, ali umjesto da oni riješe tu pogrešku, dodatno su nam naplatili pogrešnu narudžbu.“

I naravno – korona

Idući je dan posebno bio izražen duh improvizacije u organizatora. Budući da na fakultetu nije bilo dovoljno slobodnih prostorija, moralo se žurno snaći u kriznoj situaciji. Na kraju su se domaćini ipak snašli i zaista donijeli odgovarajuće rješenje. Grupa DEVE temelje je svoje teme gradila u sobi hostela iza recepcije. Međutim, bila je vrlo ugodna radna okolina. Delegati su iznosili svoje ideje i prebiral se po njima sve dok nisu ostale samo najtočnije i najopipljivije zamisli.

U takvom su se ritmu nadalje održavale pripreme tema za glavnu skupštinu zakazanu za 19. prosinca koji bi bio posljednji dan zasjedanja. Lara Čulina, pripadnica grupe FEMM, zadovoljna je cjelokupnim pristupom: „Pripreme tijekom zasjedanja bile su izrazito zanimljive jer smo kroz opuštenu atmosferu pronalazili probleme i rješenja zadanih tema.“ Svaki smo dan bili na novoj lokaciji što je pružalo osjećaj dobrodošle dinamike usred napornog rada. Osim toga, Lara dodaje: „U nekim je trenucima bilo zamorno konstantno pričati o jednoj

temi, ali kada nam je postalo teško, napravili bismo pauze i zajedno s ostalim članovima izašli na razgovor i šalu.“

Nažalost, 19. prosinca nije bio ono što su sudionici očekivali. Većina je tada bila kod kuće ili na putu umjesto za stolom raspravljajući o budućnosti kontinenta. Naime, dan prije dobili smo dojavu da se među nama pojavila zaraza COVID-19 te smo ubačeni u vrtlog neizvjesnosti u pogledu daljnjeg razvoja događaja. Čekali smo ispred zgrade fakulteta i pripremali obranu svojih zaključaka na temu kada su se oglašili voditelji s objavom da ćemo krenuti u obilazak grada dok se situacija ne riješi. No, situacija se nije riješila te su kasnije toga dana mnogi odlučili pokupiti svoje stvari i poći kući.

Glavna skupština – online

Nagli je rastanak svima teško pao. Dok su se delegati s tugom opraštali jedni od drugih na terasi hostela, organizatori su jurili oko nas nastojeći ublažiti negativne posljedice naglog prekida događaja. Još te je večeri dogovoreno da će se glavna skupština održati *online* u danima prije Nove godine.

Tako se 29. prosinca održala i glavna skupština. Neki delegati nisu mogli prisustvovati, no završne debate između grupa bile su itekako sadržajne i profesionalne u izvedbi. Nakon žustrih međusobnih napadanja i obrana rješenja, uslijedila je svečanost ukrašena sentimentalnim govorima. Ljudi su zahvaljivali organizaciji i cijelom društvu na odličnom iskustvu, ali i na jedinstvenoj prilici za upoznavanjem širokog spektra motiviranih, dobrih ljudi.

Sve po zakonu

Kurobasa sažima dojam oko zasjedanja EPMH-a odgovarajući na pitanje o tome koliko ju dotiče rastanak s ljudima koje poznaje na ovakvim događajima, tipično formulirano, na ljestvici od 1 do 10. „Sve ovisi o tome kakve ljude upoznajem. Ne mogu reći da sam si sa svima dobra i da mi je poanta da mi svi budu dragi. Naprotiv, protivnik sam neke lažne pozitivne koja se često zna pojavljivati na EPMH-u. Rekla bih ovako: 1 za ljude za koje ne marim na zasjedanjima, 6 za simpatične ljude i 10 za dobre (ako ne i najbolje) prijatelje, koje znam da neću dugo vidjeti jer žive negdje dalje. Za meni drage EPMH-ere iz Hrvatske uopće me ne boli jer znam da ću se sa sigurnošću još naći s njima, ako ne na zasjedanju, onda u životu!“

Putevima hrvatskih blaženika

Posjet Župi i samostanu blaženog Augustina Kažotića

Janko Sić, I. d

Ove su se godine, 4. listopada, polaznici fakultativne nastave Sveci i blaženici Katoličke Crkve uz pratnju profesorice Eme Došenović uputili posjetiti Župu i samostan blaženog Augustina Kažotića u Zagrebu, u naselju Volovčica. Župa je osnovana 22. rujna 2001. godine te je povjerena braći dominikancima Hrvatske dominikanske provincije. Sagrađena je u naselju Volovčica jer se, zbog naseljavanja, povećala potreba za pastoralnim središtem u tom dijelu grada. Učenike i profesoricu ugostio je fr. Reginald Biklić, župnik i voditelj dominikanskog samostana u sklopu župe. Prvo ih je upoznao sa samom župom i životopisom blaženog Augustina Kažotića. Razgovor su nastavili u opuštenijem tonu te su malo bolje upoznali fr. Reginalda. Tijekom razgledavanja u maloj samostanskoj kapelici vidjeli su časoslove redovnika. Fr. Reginald Biklić uputio ih je na zanimljivosti same crkve – neke detalje u arhitekturi, kao što je strop crkve u kojem su urezani simboli blaženog Augustina Kažotića (biskupska mitra, koščice bl. Augustina i slično). Za uspomenu na ovaj dan učenici su na dar dobili sličice s likom blaženog Augustina Kažotića. „Svima nam je bilo zanimljivo i dobro smo se nasmijali, a usput smo i saznali nešto više o dominikancima i jednom od najpoznatijih hrvatskih blaženika. Nadamo se da ćemo i ostale planirane aktivnosti nastaviti u ovakvom tonu i ozračju“, rekla nam je sretna i zadovoljna Petra Pavliček iz 3. b razreda.

Mjesec knjige u Knjižnici S. S. Kranjčevića počeo predstavljanjem novoga romana Darka Cvijetića

Promil ludila

Prihvatio sam se pisanja romana kako bih napokon bio saslušan jer je danas ljudima lakše uzeti u ruke roman nego zbirku pjesama.

Matija Špoljarić, III. f

U Mjesecu hrvatske knjige (15. listopada 2021.) u lokalnoj knjižnici S. S. Kranjčevića održan je razgovor s pripovjedačem i pjesnikom Darkom Cvijetićem povodom izdavanja njegova novog romana „Noćna straža“, koji je svojevrsni nastavak prethodnih dvaju djela, „Schindlerov lift“ i „Što na podu spavaš“. Razgovarali smo o odnosu dokumentarnog i fikcije, o traumi, iskupljenju i transformativnom potencijalu književnosti. No, što je najvažnije, Cvijetić nam je približio i pojasnio svoj trodijelni opus, koji je, iako su romani kratki, sam po sebi opširna i duboka tema za istraživanje jer donosi priču o strahovitoj ostavštini rata u Bosni i abnormalnoj svakodnevici koju su stanovnici Prijedora primorani proživljavati. Naime, to je grad koji okružuje trideset masovnih grobnica te broji 37 optuženih ratnih zločinaca, što mu stoji kao ožiljak i mračno sjećanje na prošla vremena.

Romani kao putovanje prema prekidu šutnje

Prijedor, kao i cijela država, ostali su traumatizirani ratom te se, čak i nakon 25

godina, takve teme teško podižu u razgovorima. Postale su tabui, a svaki spomen na njih rezultira grđenjem i uštkavanjem. I sam je Cvijetić priznao kako mu je trebalo dugo vremena da se usudi istražiti ta polja, a kada se konačno usudio, kaže: „Shvatio sam da je to tema za koju je potreban jedan cijeli život da se obradi.“ Unatoč strahu i mučnini teme, Cvijetić je primio pero u ruke s plemenitom namjerom. Cilj mu je svojim romanima uspostaviti dijaloški okvir među stanovništvom o temama rata i traumi koju je ostavio. „Ja svojim romanima pokušavam dotaknuti tu priču ne bi li se uspostavila dijaloška polja i počelo razgovarati o tome što su jedni drugima napravili“, govori nam autor. Tako se i rodio „Schindlerov lift“, kao početak tog putovanja ka prekidu šutnje. Naime, Cvijetić u „Schindlerovu liftu“ priča priču o zgradi u kojoj je i sam živio te o njezinim stanovnicima, kroz što su prošli i kroz što prolaze oni koji su preživjeli, te ju u razgovoru i djelu naziva „crvenim soliterom“. Taj „soliter“ jak je motiv u Cvijetićevoj djelu. Imenom predstavlja izoliranost i samoću koju je svaki njezin

stanovnik proživio, a, prema Cvijetićeve riječima, predstavlja paradigmu Jugoslavije u raspadu. Samo ime romana asocira na „Schindlerovu listu“, ali i na roman T. Kenallyja „Schindlerova arka“, čime želi aludirati na sigurnost i spas koju „soliter“ svojim stanovnicima pruža od strahota vanjskog svijeta, ali i na tu „arku od lifta“, kako kaže Cvijetić, „koja prati sudbine svih ljudi“. Već se iz samog naslova, kao i motiva „solitera“, može uočiti složenost i dubina koju je Cvijetić unio u svoj rad, i to u svega stotinjak stranica. Poetičnost romana, sažetost, dubina i formulaičnost stoje kao dokaz da su njegovi romani ustvari poezija, jer teško je izbaciti poeziju iz pjesnika. Da uvede malo šale u tmurne teme, govori da se prihvatio pisanja romana kako bi napokon bio saslušan jer je danas ljudima lakše uzeti u ruke roman nego zbirku pjesama.

Kontra-Antigona – spas od zaborava

Dok je „Schindlerov lift“ priča o „crvenome soliteru“, roman „Što na podu spavaš“ donosi intimniju priču iz perspektive njegove vlastite obitelji. Prisjeća se traumatičnog iskustva njegova brata koji je sa sedamnaest godina završio u ratu te se i dandanas, kao i mnogi drugi, mora nositi s neizbrisivim slikama koje mu ostaju do kraja života. „Kada se sa sedamnaest godina nađete u poziciji da netko puca na vas i vi na njega, to je tako nenormalna pozicija da iz nje ne možete izaći normalni“, govori Cvijetić. Njegova obitelj jedna je od mnogih u Prijedoru, ali i Bosni i Hercegovini, koja je osjetila zub rata i nosi njegovo breme. Jedino što se možda može smatrati gorim jest situacija koja danas ostaje. Svako malo otkrivaju se nove masovne grobnice u okolini grada. Poznati su pojmovi primarnih, sekundarnih i tercijarnih grobnica, nastalih premještanjem trupala iz jedne u drugu. „Naš jezik nema riječi za toliko ludilo, nego

Bombastični roman za svakoga

Ugodan razgovor o ne baš tako ugodnim temama

pozajmljuje rječnik od matematike!“ čudi se Cvijetić toj suludosti. Također govori kako je gradu potrebna svojevrsna „Kontra-Antigona“, koja će ih sve otkriti i otkopati, vratiti dostojanstvo i čovječnost njihovim žrtvama, i spasiti ih od zaborava. Da situacija bude još gora, u grad se s robija vraćaju isti oni koji su u logorima mučili njegove stanovnike, te se svi ponovo susreću na ulicama. Takvu abnormalnu situaciju najbolje opisuje ulomak iz Cvijetićeve romana koji završava riječima: „Njih dvojica se gledaju, i čekaju. Čekaju, i gledaju se.“ Teško se zamisliti u toj poziciji. Nitko se u njoj ni ne bi trebao nalaziti. Za one koji kroz tu bol prolaze svakodnevno, ta situacija je itekako stvarna, dok je nama koji nismo doživjeli ništa slično, nestvarna, apstraktna, čak apsurdna. Čini se poput neke fikcije, proizvoda ljudskog uma. No, kao svjedok te

stvarnosti, uvjerava nas Cvijetić: „Mi živimo do te mjere suludu stvarnost da ona nadilazi svaku moguću fikciju.“

Fikcija postaje stvarnost ili stvarnost fikcija?

Upravo o odnosu fikcije i dokumentarnog, Cvijetić je ispričao suludu anegdotu. U svom novom romanu „Noćna straža“ kao junake jedne priče stavio je dvojicu prijatelja na suprotnim stranama rata. Na ratištu se susreću i, kao što su kao dječaci jednom davno razmjenjivali sličice, sada razmjenjuju mrtve. Iako su likovi temeljeni na stvarnim osobama iz njegova života, situacija je fiktivna. Kada su čuli da su junaci u njegovu romanu, i pročitali spomenutu situaciju, iako je potpuno izmišljena, dogovorili su se kako se ipak dogodila, te su počeli oblikovati detalje njihova susreta, kakav je bio

dan, koliko su mrtvih razmijenili i tako dalje. To je primjer slučaja kada se stvarnost i fikcija isprepliću do te mjere da su jedno od drugog nerazlučivi, ali i dokaz apsurdne i sulude stvarnosti u kojoj mnogi i danas žive. Ona nadilazi sve što možemo zamisliti, upravo zato što je toliko opširna. I sam Cvijetić priznaje: „Toliko se toga događalo da sam obuhvatio samo jedan promil toga ludila.“ Istražiti cijelu priču, pothvat je koji zahtijeva cijeli jedan život. Razumjeti ju – pothvat ludila na djelu. Možda je nikada nećemo u potpunosti shvatiti, ali Cvijetić se potrudio približiti nam je ovim razgovorom koliko je to moguće. A onima koji su ju proživjeli, svojim djelima pruža utjehu i nadu da će se probuditi rasprave o traumama rata, da će se uspostaviti dijaloška polja između sukobljenih strana i priču staviti u povijesne knjige jednom za svagda.

Transformers 2 u Zagrebačkom plesnom centru

Simbioza na sceni

Patrik Raguž, II. f

Harmonija pokreta

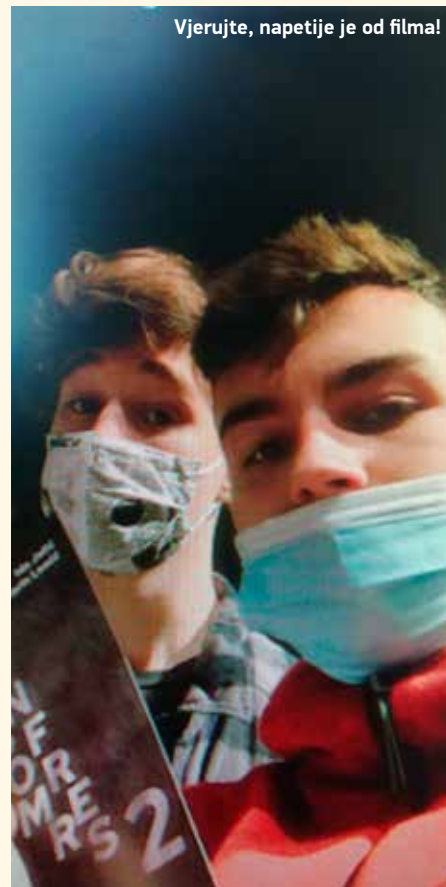

Transformeri na djelu

Oni koji su tek s pola oka uhvatili naslov predstave u haustoru zgrade u Ilici 10, mogli su pomisliti da se sprema plesna izvedba automobila koji se pretvaraju u robote. Ipak, oni koji su, 21. listopada 2021., čekali ulazak u Zagrebački plesni centar znali su da ih čeka plesni prikaz odnosa i svojevrsne simbioze dvaju tijela.

Ta dva tijela bili su plesači i koreografi predstave, Ida Jolić i Marin Lemić. Iako su već dugogodišnji prijatelji, rade zajedno tek posljednje dvije i pol godine te su nakon uspješnice *Transformersa* odlučili nastaviti zajedničku suradnju. Kažu da prijateljstvo od mladosti pridonosi međusobnoj "kemiji" zbog čega su toliko usklađeni na pozornici. Predstava se temelji na improvizaciji, a glavnu priču, koju su imali u glavi pišući koreografiju, nisu otkrili kako bi interpretaciju predstave ostavili gledateljima. Predstavu *Transformers 3* planiraju za kraj sljedeće godine koja će ujedno zaokružiti *Transformers trilogiju*. Obećavaju da će pripremiti završetak s jednako energije, ali da će više vremena posvetiti razradi koreografije kako bi mogli eksperimentirati sa što više različitih stilova i isprobati nove tehnike plesa i zajedničkog odnosa.

Vjerujte, napetije je od filma!

Noć knjige u Knjižnici S. S. Kranjčevića

Dvije-tri o feminizmu ili obrana Nives Celzijus

Živimo u jako patrijarhalnom društvu i na puno toga toliko smo navikli da to više ni ne zamjećujemo.

Chiara Pumper

U petak, 23. travnja 2021. godine, konačno smo uhvatili priliku uživati i u jednom događanju uživo. Knjižnica S. S. Kranjčevića iskoristila je dolazak toplijeg vremena kako bi, povodom Noći knjige, organizirala druženje s Lanom Pukanić. Lana Pukanić inače radi u Institutu za političku ekologiju, po struci je anglistkinja i književna komparatistkinja, a mi smo je upoznali kao feministicu i autorica romana zanimljiva naslova: *Tinejdžerke i drugi monstri*.

Knjiga se sastoji od kraćih tekstova, a fokus interesa upravo je djevojaštvo i odnos društva prema mladim ženama. „I sama sam se za temu feminizma počela zanimati kad sam bila dosta mlada, a većina publikacija bila je namijenjena starijim, iskusnijim ženama. U školama je, recimo, pojam *feminizam* bio jako egzotičan, nije bio nešto na što se samo tako nailazilo. Ja sam za njega prvi put čula u jednom časopisu koji su kupovali moji roditelji. Bila su to druga vremena, tada informacije nisu bile tako dostupne kao danas“, prisjeća se autorica.

Malo-pomalo

Ponesena željom da s drugima podijeli svoje otkriće, bacila se na posao: „U tom trenu za mene je to bilo revolucionarno otkriće. Već kao djevojčici bilo mi je jasno da postoji nepravda i bila sam uvjerena da će, ukažem li samo na to i drugima, svi shvatiti kako sam u pravu i da ćemo nešto promijeniti. Zato sam, u suradnji s još tri autorice, tijekom faksa pokrenula *Muf*.“ *Muf* je portal za feminističku kritiku popularne kulture, ali i portal za kulturu i politiku s fokusom na feminizmu. Prije skupljanja u obliku knjige, svi tekstovi zapravo su originalno bili članci na stranici. Iako ona, nažalost,

Ponešto o feminizmu od Lane Pukanić

više nije aktivna, stariji tekstovi i dalje su dostupni svima zainteresiranim. Sigurno će se za svakog naći ponešto, u što smo se uvjerali i uživo. Govorili smo, između ostalog, o *teen* serijama, modernoj umjetnosti, a materijala za razmišljanje dao nam je i ružan komentar na tadašnji nastup Nives Celzijus: „Živimo u jako patrijarhalnom društvu i na puno toga toliko smo navikli da to više ni ne zamjećujemo. Ja ovdje ponavljam i ponavljam svoju poruku, i nadam se da će me netko čuti.“ A pomaka, kaže, svakako ima. Kao i mnoge druge, i nas se dojmila poruka koju autorica šalje u svijet. Zanima li i vas nešto više o feminizmu ili tražite novu perspektivu, savjetujemo da se uputite na stranicu *Muf*-a. Ili posudite knjigu!

U ženskom društvu pronašlo se poneko muško lice

Gavellin „dramski koncert“ Zagreb 2020

Umjetnošću osvjetljeni tuga i jad

Šarenilo likova i karaktera

Mislim da Filip voli scenski kaos! I da, stalno nas je gurao u tom smjeru, da punimo scene... Moraš biti prisutan i živ, a svaka izvedba je malo drugačija i kao neko novo putovanje.

Vida Ćurčić, III. f

Kad se prisjetimo Zagreba u 2020. godini, mnogima na pamet ne padaju baš lijepi dani. Glavom nam prolaze slike razrušenog grada i praznih ulica, početka pandemije i karantene. Stvorila se situacija u kojoj su, kao u vakuumu, stvari takve kakve jesu i s njima se moramo suočiti. Znajući da se jadicovanjem ništa neće postići, glumci zagrebačkog kazališta Gavella prigrlili su sve loše što im je ta godina donijela i od toga napravili predstavu „Zagreb 2020“ koja na

satiričan i burleskan način prikazuje kaotičan i nepredvidljiv život u turbulentnoj 2020. godini.

Oduševljeni predstavom, odlučili smo saznati nešto više o ovom jedinstvenom projektu u razgovoru s glumicom Anjom Đurinović koja utjelovljuje lik mladenke, frustrirane ograničenim brojem ljudi na okupljanjima. „Rad na ovom prekrasnom i ludom projektu započeo je početkom pandemije, u proljeće 2020., za vrijeme velikog

lockdowna. Pandemija pa potres, stradanje kazališta, zabrane dodira, okupljanja i druženja, a kamoli igranja predstava dovele su do ideje da sva ta nesreća dobi je svoj antipod u nečem dobrom i lijepom, kao što je predstava napravljena iz čiste želje za igrom i ljubavi prema kazalištu“, rekla nam je Anja.

San pretvoren u stvarnost

Glumci su predstavu stvarali na temelju improvizacija. Inspirirani osobnim iskustvima, uspješno su prikazali mnoga ljudska lica i probleme. S obzirom na to da su glumci imali veliku slobodu interpretacije, svaki fragment predstave donosi novu, iskrenu emociju. Anja nam je detaljnije opisala nastanak ideje kao i tko su glavni mozgovi: „Filip Šovagović i Dubravko Mihanović inicijatori su cijele priče. Nalazili su se i pisali monologe za nas. Svatko je dobio svoj lik i neki svoj problem duboko implementiran u sadašnjicu života u Zagrebu. To smo snimali i puštalo se svaki tjedan po jedan takav video na Gavellinom YouTube kanalu pod nazivom ‘Sanjamo predstavu’. To je nekako dobro prolazilo i nas nekoliko se jako zagrijalo za takav autorski rad. Mislim da je ideja da se te priče zaokruže i da se od njih napravi predstava, došla od našeg ravnatelja

Najdraža glumica autorice ovog članka

Anja Đurinović kao uplakana mladenka

Dražena Ferenčine. I tako su nas najesen Filip i Dubravko okupili i počeli smo s radom.“

Predstava je osmišljena kao „dramski koncert“, što podcrtava njezinu autentičnost. Svi su glumački dueli i monolozi međusobno

povezani pjevanjem, plesom i glazbom, čiji su izvođači i autori Šimun Matišić, Fadil Abdulov, Fran Krsto Šercar i Filip Šovagović. Anja je bila uključena u razradu scenskog pokreta, o čemu je s nama podijelila sljedeće:

Pogled na scenu

„Od početka su Filip i Dubravko znali da ne žele raditi klasičnu predstavu, nego nešto kaotičnije, luđe i raspršenije. Mislim da je „dramski koncert“ najtočniji naziv za to što smo stvorili. Šimun Matišić napisao je fenomenalnu glazbu, ja sam radila i na scenskom pokretu. Probe su zaista izgledale svakako! Red glume, red plesa, red pjevanja i, naravno, probe benda. Radili smo oko tri mjeseca, puno smo isprobavali i improvizirali oko zadanih nam likova i situacija. Povezivali smo ih te kreirali njihove putanje i suživote. Koliko one svjesne, toliko i one samo supostojeće. Svatko je imao slobodu da se izrazi i napravi nešto unutar zadanih okvira.“

Organizirani kaos

Scenski je kaos značajan element predstave. Svi se članovi ansambla cijelo vrijeme nalaze na pozornici, sudjelujući manje ili više. Scena je na prvi pogled pretrpana, no upravo ta konstantna prisutnost i neverbalna interakcija stvaraju osjećaj povezanosti među likovima. Kostimografija je igrala značajnu ulogu u izgradnji karaktera svakog lika. U izobilju šljokica i tila, raznoraznih haljina, bundica i odijela, svatko je na sceni prikazao jedinstven stil. Anja Đurinović nam je, rado se prisjećajući, malo detaljnije komentirala organizaciju scene. „Mislim da Filip voli scenski kaos! I da, stalno nas je gurao u tom smjeru, da punimo scene, to je onaj suživot koji sam malo prije spomenula. Dubravko je kao dramaturg ipak malo pročišćavao stvari i mislim da su njih dvojica izrazito dobra kombinacija jer su našli neku zlatnu sredinu organiziranog kaosa. Ja također volim malo kaosa na sceni. Moraš biti prisutan i živ, a svaka izvedba je malo drugačija i kao neko novo putovanje“, priznala nam je Anja, a u to smo se i sami uvjerali pogledavši predstavu drugi put. Stvarno je riječ o novom, ali ponovno uzbudljivom putovanju.

Na pitanje što ju je motiviralo za rad na predstavi te kakva su očekivanja imali prije premijere, kronološkim je redom objasnila što je njoj, ali i ostalim glumcima značila predstava u ovom vremenu: „Nismo imali nikakvih očekivanja kada smo 27. studenog izašli s premijerom u Laubi. Međutim, osjetili smo da je to predstava o kojoj se počelo pričati, stvarno se stvorila neka dobra atmosfera, i to je ono što najviše volim u radu. Bilo je lijepo i inspirativno, zabavno. Ispunjavalo nas je i ispunjava i dalje. Takve se stvari osjete. I zato sam toliko zahvalna umjetnosti jer ima sposobnost osvjetliti tugu i jad.“

Razgovor s Mihaelom Devald Roksandić o baletu na pozornici i iza nje

Balet s očima na leđima

Balet vas nauči velikoj disciplini, naučite organizirati život i napraviti maksimalno u kratkom vremenu.

Erika Valešić, IV. a

Baletna prvakinja, revolucionarka, supruga i majka

Mihaela Devald Roksandić, nekadašnja baletna prvakinja, sada baletna majstorica u Hrvatskom narodnom kazalištu, nije samo balerina. Pod pritiskom i restrikcijama baletne umjetnosti koje možda nisu vidljive na prvi pogled, uspijeva biti supruga i majka, podučavati balet, kao i zalagati se za nužne izmjene u baletnom školovanju

mladih plesača. Razgovarali smo s njom nakon predavanja u knjižnici S. S. Kranjčevića na temu „Balet – pogled iz drugog kuta“. Zanimalo nas je zašto je balet toliko neodoljiv publici, koliko odricanja stoji iza bajke na pozornici te što sve skriva ova inspirativna umjetnost o kojoj se, činilo nam se, ipak premalo govori, posebice među mladima.

Govori li se dovoljno o baletu ili je on tema koju spominju tek plesači?

Susrećem se s dvjema perspektivama. Jednom, u kojoj ljudi o baletu ne znaju apsolutno ništa ili nedovoljno. U takvoj perspektivi balet se percipira samo kao hobi u kojem se pleše, sve je lako, lijepo i polagano. No onda se ponekad, vrlo neočekivano, sretnem s ljudima koji znaju o baletu i puno ga prate. Postave i neka vrlo zanimljiva pitanja i razumiju problematiku.

Iako se ne govori dovoljno, izgleda da on sam pronade svoje zaljubljenike.

Kako ste Vi ušli u baletnu priču?

Igrom slučaja. Moja mama je svirala klavir i htjela me odgajati u umjetničkom duhu. Odvela me na *Labuđe jezero* koje me se dojmilo. Nakon toga me upisala u baletnu školu na Ilirskom trgu. Za profesoricu sam dobila Tatjanu Lucić-Šarić, poznatu profesoricu baletne škole. Tada su stvari postale jako ozbiljne i shvatila sam, uz njezino vodstvo, da bi balet mogao postati moja profesija.

Kako uopće tu strast prema plesu prepoznati kod djece, a kasnije i mladih?

To se naprosto osjeti ako dijete ima potrebu plesati ili se izražavati pokretom. Dobro je vidjeti koja je vrsta plesa najbolja za dijete što ovisi i o određenim fizičkim predispozicijama.

Baletni koraci

Kako izgleda pohađanje plesne škole?

Važno je reći da je baletna škola – prava škola. Već od drugog razreda nastava

baleta odvija se svaki dan. Kasnije se dobivaju, kao i u „običnoj“ školi, još neki predmeti. Nakon osam godina dobili ste obrazovanog plesača. Mladi plesači često odlaze i na specijalizaciju u inozemstvo. Za plesača je bitan, ne samo fizički aspekt nego i mentalna zrelost zato što je balet jako zahtjevna profesija.

Pa kako onda uz takav raspored spojiti privatni život, obitelj, školu, izlasku?

To je, ne samo profesija, nego i poziv pa ne postavljamo pitanja što je važnije i hoćemo li nešto žrtvovati za balet. Smatram kako sam na neki način privilegirana da se bavim tom jedinstvenom profesijom. To je vrlo poseban i specifičan život. On ima elemente gotovo pa sportske discipline. Ako krećete profesionalnim putem, ranije se polažu ispiti u školi, a zbog obaveza u kazalištu vrlo je teško paralelno i studirati. Nedavno je otvoren Odsjek plesa na Akademiji dramske umjetnosti pa se moje kolege odlučuju studirati u zrelih godinama. Tako sam ja sa četrdeset i tri godine upisala fakultet, te sam, nakon preddiplomskog Studija baletne pedagogije, magistrirala pedagogiju, i uz obitelj i uz posao. Hoću reći da vas balet nauči velikoj disciplini, naučite organizirati život i napraviti maksimalno u kratkom vremenu.

Često se događa da djeca upišu baletnu školu, ali nakon nekoga vremena odustanu. Koji je najčešći razlog odustajanja?

Jedan je od razloga odustajanja da postane preteško pratiti zahtjeve baletne umjetnosti. Balet traži idealno tijelo i cijela baletna poduka orijentirana je prema razvijanju baletne tehnike, ali i specifične estetike tijela. Također, može se dogoditi da nastavnik ima neadekvatan pedagoški pristup, tj. da je prestrog. Prije se u pedagošku profesiju odlazilo temeljem profesionalne karijere, no profesionalno plesачko znanje svakako se mora dopuniti i onim pedagoškim. Uglavnom, razlozi odustajanja su brojni. Osobno bih voljela da je balet manje restriktivan i da prihvaća djecu različitih tjelesnih predispozicija jer ne moraju svi biti profesionalni plesači.

Zadrži li se strast prema plesu i nakon odustajanja?

Ovisi kakva su iskustva, ali i razlozi odustajanja. Ako je razlog svojevoljan, ostaju lijepi, a ako se otišlo s traumom, ostaju loše uspomene.

To bi značilo da najizdržljiviji ostaju. Možemo li onda reći da uspjeti u baletu znači trpjeti i plesati?

Balet se često naziva tihom profesijom zbog odsustva vokalne ekspresije. Nastava teče tako da nastavnik pokazuje sadržaj, a učenik to izvodi. Učenici su u baletu vrlo poslušni, no poslušnost ne smije postati i osnovni cilj. Naime, mladi moraju imati priliku nešto reći, komentirati nerazumljiv sadržaj, postavljati pitanja. Budući pedagozi trebaju razumjeti koliko je važno otvoriti taj komunikacijski kanal i omogućiti djetetu da aktivno sudjeluje.

Budućnost klasičnog baleta

Kako je s druge strane pozornice? Postoji li strah od nastupa?

Naš tempo rada su pripreme za predstavu, učenje koreografije i stjecanje kondicije. Pri dolasku na scenu prisutan je veliki stres zbog mnogih nepredviđenih situacija. Plesači različito reagiraju na to, netko bolje trpi stres, a drugi lošije. Cijeli život sam imala tremu, trebala sam biti hrabrija. To je do karaktera, do nesigurnosti. Danas puno pažnje poklanjam potpori plesačima, pomažem im prevladati strahove.

Hoće li klasični balet, uz prisutnost suvremenog i ostalih vrsta plesova, nestati? Ili možda postati drugačiji?

Sigurno će se zadržati jer ima nešto privlačno i neodoljivo. Klasične predstave su *de facto* velikim dijelom predstave 19. stoljeća koje još uvijek opstaju na scenama diljem svijeta, a publika baš takve predstave želi gledati, što je jedinstveni fenomen. Također, suvremeni ples je kompleksno

područje sastavljeno od različitih plesnih tehnika i pristupa i on sve više postaje komplementaran baletu i obrnuto. Današnji učenici u baletnim školama uče suvremeni i moderni balet kako bi postali univerzalni plesači. I naša plesna akademija zamišljena je kao susret tih dvaju svjetova što je velika kvaliteta.

Ipak, hoće li klasični balet, zbog svojih strogih pravila i težnje za savršenstvom, gubiti na broju učenika?

Moguće, generacije i interesi su danas drugačiji, kao i način života. Škole moraju biti dostupnije, problem su lokacije, prostor, a time i smanjen broj učenika. Smišljena strategija u kojoj škola dolazi ususret djeci postoji u glazbenom obrazovanju, a ja bih voljela da ju preuzmu i plesne škole. To govorim i kao stanovnica Novog Zagreba koja zna kako je zahtjevno djecu voditi u centar grada na razne aktivnosti.

I za kraj, biste li preporučili balet, uz sve njegove mane i vrline?

Sigurno bih ga preporučila, provela sam cijeli život u baletu. Imala sam uspješnu plesачku karijeru, danas i pedagošku, radim s mladim plesačima, dakle, mogu reći da sam prošla sve njegove segmente. Kritički pišem i govorim o svim aspektima baletne umjetnosti, no smatram kako stvari u baletu kreću nabolje. Jedan od presudnih trenutaka koji bi mogao donijeti žudeću promjenu je i mogućnost baletnopedagoškog obrazovanja u Republici Hrvatskoj kojim se otvara prostor za kritičko propitivanje ustaljenih praksi te traženje nekih novih, boljih rješenja. Na tome baštinim svoj optimizam.

Klasičan pas de deux

Strah u Mesničkoj ulici

Obavezan smjer

Jedini zagwarantirani osjećaj je onaj koji se krije iza imena predstave – neumoljivost prolaznosti i neponovljivosti života.

Vida Ćurčić, III. f

„Zašto je tunel zatvoren?!“ ili „Još uvijek se ne može proći!“ rečenice su koje smo krajem prosinca konstantno imali priliku čuti kod ulaza u tunel s Mesničke ulice. Razlog je tome što je ove godine, umjesto Charlesa Dickensa, božićnu priču Tunela Grič pričalo kazalište Gavella.

„Obavezan smjer“ projekt je Enesa Vežovića koji svojom tematikom i postavkom scenografije nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Predstava je zamišljena kao interaktivna „igra“. U mračan se tunel ulazi u grupama od maksimalno četvero ljudi, a kada uđemo, hodajući tunelom, prolazimo „postaje“ na kojima susrećemo likove i njihove demone. Groteskni je ugođaj postignut glasnim smijehom i vriskovima glumaca, a raste svakim prolaskom kroz novu zavjesu tunela. Dakle, svaka se priča odvija na drugome mjestu - u (umo)bolnici, vlaku, tamnici, dnevnoj sobi ili pred oltarom. Ne znamo ništa o prošlosti i životu likova, ali njihove ogoljele emocije, koje osjetimo na svega pet minuta, dovoljne su da na publiku prenesu snažne signale koji će kod svakog gledatelja pobuditi različite, ali snažne osjećaje. Jedini zagwarantirani osjećaj je onaj koji se krije iza imena predstave – neumoljivost prolaznosti i neponovljivosti života. Poručuje nam da, sviđalo se to nama ili ne, život ima samo jedan smjer, a na nama je izbor. Vraćanja unazad nema i za neke je korekcije ponekad kasno. Poput niti predstavom se provlači misao kako kvaliteta životnog smjera ovisi o našem stavu i trenutačnom odabiru u jednoj bitnoj dilemi – hoćemo li zapravo sudjelovati ili samo biti svjedoci?

Kako bi se sačuvala neizvjesnost, više se ništa ne smije reći, osim da vas čeka turbulentan put do Radićeve ulice (koji će djelovati iznenađujuće kratko). I da razriješimo moguće nedoumice, predstava je bila itekako dostojna zamjena adventu u Tunelu Grič.

Tunel strave

Koga treba operirati?

Zarobljena u svojim strahovima

Futsal djevojke

Katja Hunjadi, III. f

Prekrasno je vidjeti djevojke u još jednom manje poznatom sportu, dominantnijem u „muškom svijetu“. Ekipa je pod vodstvom prof. Antonija Perića prvenstvo započela pobjedom s minimalnom razlikom od jednog pogotka protiv XI. gimnazije, a u nastavku natjecanja doživjela je poraz od ekipe I. ekonomske. No, djevojke se nisu dale te su s još dvije pobjede, i to protiv Upravne i ŠZMS Vrapče, izborile finale skupine i top 8 u Zagrebu. Još nas samo jedna pobjeda dijeli od odlaska na državno. Bit će napeto jer se igra protiv ekipe od koje smo jedino poraženi, ali tada će i pobjeda biti slađa!

Jake naše futsalice

Atletičarima se smiješi državno, a košarkašice su ga već osvojile

Punom snagom naprijed

Prošlih godina korona nas je lišila državnih natjecanja, zato ove godine navijamo još jače!

Katja Hunjadi, III. f

Girl power!

Mladići koji su nastupili u prvom kolu atletskog prvenstva Grada Zagreba u ukupnom su poretku ostvarili drugo mjesto, a nadamo se da će takva situacija biti i nakon drugog kola te da će se mladići plasirati na državno. Nastupili su u sljedećem sastavu: 100m – Bruno Hrupec, Jakob Ivan Košak, 400m – Patrik Raguž, Nikola Burić, 800m – Anton Čančarević, Marko Larva, 1500m – Sven Franjković, Luka Fabijanić, skok u dalj – Ivo Vernik i Mark Dračić, skok u vis – Tomislav Klasić, Ivan Kovačević, bacanje kugle – Alan Varović, Vilim Jančijev, te štafeta u sastavu Hrupec – Košak – Burić – Raguž. Djevojke su također nastupile u prvom kolu te ostvarile 7. mjesto u ukupnom poretku, a obje ekipe pod vodstvom su prof. Zorana Galića.

S košarkaškog terena još bolje vijesti! Dok su mladići ovaj put „kiksali“, djevojke su dominirale terenom i u utakmici koja je bila jednosmjerna od početka pokazale kvalitetnu igru kojom su se plasirale na državno. Konačan rezultat bio je 22:17 u korist naših djevojki (10:6, 4:3, 4:6, 4:2). Ekipu u sastavu Antonija Alilović, Ema Raguž, Hana Budimir, Karla Čapić, Lana Matić, Anabel Prskalo, Iva Galić, Lucija Grubišić, Kristina Jurrić, Ana Vrban vodio je profesor Luka Kumbrija.

Nika Čerba na Svjetskom prvenstvu u Rusiji

Plivanje kao istinska strast

Plivanje s perajama najbrži je vodeni sport koji se temelji na ljudskoj snazi.

Josip Đurinić, IV. f

Sudjelovanje i uspjeh na natjecanjima za svog upornog natjecatelja predstavlja izrazito veliki izazov te zahtijeva uporan i predan rad. Upravo je navedene izazove uspješno prevladala učenica IV. e razreda Nika Čerba koja je na natjecanju u Bologni u Italiji uspjela otplivati potrebnu normu te ostvariti plasman za Svjetsko prvenstvo u Rusiji. Natjecanje se održavalo od 3. do 9. srpnja 2021. godine u gradu Tomsku što je izravan povod našem razgovoru s Nikom.

Možeš li nam za početak pobliže opisati sport kojim se baviš.

Sport kojim se bavim zove se plivanje s perajama. To je najbrži vodeni sport koji se temelji na ljudskoj snazi, a specifičan je zbog posebnog stila plivanja. Ruke držimo ispružene ispred sebe i s obje noge istovremeno izvodimo snažne udarce i tako uz pomoć donjeg dijela tijela pokrećemo monoperaju koja omogućuje znatno veću brzinu od običnog plivanja. Također, koristimo posebnu disalicu koja je fiksirana na glavi te se za vrijeme plivanja nalazi između dviju ruku. Razlikuju se discipline koje se plivaju s monoperajom – pp discipline i one koje se plivaju s dvije gumene peraje (tzv. stereo-peraje ili bifins) – bf discipline. Cilj

Nika Čerba

Morske sirene

je na natjecanjima preplivati dionicu u najkraćem vremenu.

Interesantno! A koliko je zemalja sudjelovalo u natjecanju?

Na natjecanje su došli plivači iz 31 države – Kina, Kolumbija, Estonija, Japan, Italija, Njemačka, Ukrajina, Poljska, samo su neke od država.

Jesi li zadovoljna organizacijom natjecanja? Što ti se najviše svidjelo?

Sve je bilo odlično organizirano – od samog smještaja do natjecanja. Samo natjecanje trajalo je od 5. do 8. srpnja tako da smo dva dana prije natjecanja imali treninge i dovoljno vremena da se priviknemo na vremensku razliku od osam sati. U popodnevnim dijelovima natjecanja plivalo se finale, a to se prenosilo *live* preko olimpijskog kanala. Najviše mi se svidjelo samo

otvorenje natjecanja (dan prije početka) jer su nam priredili predstave u dvorani gdje nas je dočekao velik broj gledatelja. Naime, u Rusiji je taj sport jako popularan.

Kako si se osjećala kada si saznala da ideš na tako visoku razinu natjecanja?

Kada sam na natjecanju ostvarila dovoljno dobre rezultate za normu, bila sam presretna. Pogotovo zato što sam godinu prije, svoju zadnju godinu kao juniorka, trebala ići na Svjetsko juniorsko prvenstvo u Italiji, ali su ga otkazali zbog korone.

Kakva je bila reakcija tvoje okoline, tvojih prijatelja, obitelji?

Moji roditelji, brat i prijatelji bili su sretni i ponosni, a najviše moja trenerica koja je shvatila da se zapravo i njen trud isplatio, a bez koje ipak ne bih postigla svoje rezultate.

Alan Varović i Vid Jurković – do odličnih rezultata napornim treninzima

Sportovi na vrhunskoj razini

Slobodno vrijeme – što je to?!

Katja Hunjadi, III. f

Treća gimnazija, poznata je kao „tvornica talenata“, ni ove godine nije razočarala širokim spektrom perspektivnih mladih sportaša u nekim neobičnim, odnosno ne toliko poznatim sportovima. Izdvojili smo Alana Varovića (hrvanje) i Vida Jurkovića (*squash*), učenike III. f razreda koji su predstavljali svoje klubove, državu, a samim time i nas, na državnim i međunarodnim natjecanjima.

Dečki, za početak, koliko se dugo bavite svojim sportom?

Alan: Hrvanjem se bavim od 6. razreda osnovne škole, odnosno od dvanaeste godine, dakle već pet godina.

Vid: Treniram *squash* šest godina.

Mislim da se može reći da je ovo tek početak vaše karijere koja će, nadam se, biti duga i uspješna. U tom relativno kratkom vremenu, koji su neki od važnijih uspjeha koje možete izdvojiti?

Alan: Zbog ozljeda ove godine nažalost nisam uspio nastupiti na europskom prvenstvu i ostalim međunarodnim natjecanjima pa mi je zasad naslov državnog prvaka najbolji.

Vid: Trenutno sam po *rankingu* drugi u Hrvatskoj i pedeseti u Europi, bio sam drugi na *Slovenian Junior Openu* 2019. i treći na *Czech Junior Openu* 2020. U prosincu 2021. bio sam u Americi na turniru.

Vid Jurković

Pa to je odlično! Svi znaju da takvi rezultati ne dolaze sami od sebe već su plod napornih treninga. Sigurna sam da puno trenirate, ali što radite u slobodno vrijeme, ako ga imate?

Alan: Većinu slobodnog vremena koristim za učenje ili za neke projekte za školu pa bi se moglo reći da zapravo i nemam puno slobodnog vremena. Tu i tamo izađem s prijateljima, a onda se potrudim opustiti se da kraja da malo razbijem monotoniju treninga i škole.

Vid: Uh, slobodno vrijeme! Ne znam ni što je to... Koristim ga što više na učenje jer mi je škola ipak na prvom mjestu, ali pokušavam pronaći barem malo vremena za druženje sa svojim i svojom ekipom.

Kako je na vas i vašu fizičku spremu utjecao lockdown početkom 2020. godine? Mnogi su tada ostali doma i nisu bili u mogućnosti raditi na sebi, odlaziti u teretanu ili trenirati.

Alan: Meni je osobno to razdoblje ostalo u dobrom sjećanju. Kao član reprezentacije, a i prve postave kluba imao sam mogućnost trenirati dva puta dnevno. U tom sam se periodu najviše poboljšao.

Vid: Meni baš i nije. Naime, trenirali smo na otvorenom, na školskom igralištu Kušlanove tako da smo ispali iz forme jer nismo mogli trenirati u *Squash Centru* gdje inače treniramo.

Kada biste morali odabrati neki drugi sport kojim biste se bavili, koji bi to bio?

Alan: Sigurno bih se bavio nekim borilačkim sportom jer jedino takve aktivnosti me zanimaju. Kad bih morao birati, onda vjerojatno boks jer mi je i to želja.

Vid: Inače sam fan sportova svih vrsta pa sad ne mogu izdvojiti nijedan, otvoren sam za sve mogućnosti.

Kakvi su vam planovi ili ciljevi za budućnost, sport, školovanje?

Alan: Cilj mi je doći do Amerike, tamo se upisati na koledž, još ne znam gdje točno, i nastaviti sa svojom karijerom u hrvanju.

Vid: Definitivno se nastavljam baviti sportom, on je jednostavno dio mene, no još se nisam odlučio na koji ću fakultet.

Pročitajte

Lara Marić, II. a

R. J. Palacio, Čudo

Knjiga R. J. Palacio objavljena 2012. godine očarala je publiku diljem svijeta temom o kojoj se mnogi ljudi boje raspravljati – o izdvajanju „drugačijih“ ljudi. Priča je to o mladom Augustu Auggiju Pullmanu koji se cijeli život bori s bolešću koja je izmijenila njegov izgled, a njegova će borba u svakom čitatelju potaknuti misao o potrebi za promjenom u društvu. Ako vam se sviđa priča, svakako pogledajte i istoimeni film.

Vida Ćurčić, III. f

Taj hejt u glavi

Ovaj roman govori o životu šesnaestogodišnje crnkinje Starr Carter koja svakodnevno pokušava živjeti dvostruki život – jedan u svom kvartu, a drugi u svojoj bjelačkoj, privatnoj školi. Iako puno vremena i truda ulaže u stvaranje dobrih odnosa s djecom iz škole, pokušava ne zapostavljati svoje prijatelje iz djetinjstva. No, jedne kobne večeri druženje se pretvara u užas, a Starr mora donijeti važnu odluku – treba li javnosti reći istinu i hoće li ju, kao crnkinju, uopće itko slušati? Ovaj kontroverzni roman ne bavi se samo problemima rasne diskriminacije, već nas uči da naš glas postoji kako bismo ga iskoristili te da se toga nikada ne bismo smjeli bojati.

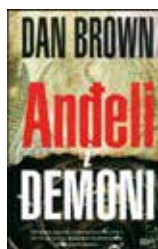
Janko Sić, I. d

Michael Brooks, 13 stvari koje nemaju smisla

Ovo je popularno-znanstvena knjiga pisca koji je doktorirao kvantnu fiziku te radi kao savjetnik za časopis New Scientist. Ova knjiga na duhovit način, ali na temelju činjenica, prikazuje kontroverzije oko nepoznanica u znanosti na nivou prosječnog čitatelja. Teme, kao što su nepoznati signal iz svemira ili placebo efekt, objašnjava na razumljiv način iako su rješenja nekih problema možda još nepoznata. Sigurno ćete pronaći poglavlje s vama zanimljivom temom, a nakon što ste pročitali jedno, htjet ćete pročitati i ostalih dvanaest.

Anđeli i demoni

Anđeli i demoni je kriminalistički bestseller autora Dana Browna koji prati Roberta Langdona, profesora simbologije na sveučilištu Harvard, koji prima poziv direktora CERN-a nakon što je pronašao svojeg najboljeg znanstvenika mrtvog sa žigosanim simbolom iluminata na prsima. Avantura koja slijedi uglavnom se odvija u području Vatikana i Rima pa pruža pravi užitak svim ljubiteljima povijesti i geografije jer se likovi „vraćaju u prošlost“ traženjem tragova u kiparskim, slikarskim i književnim djelima starim stotinama godina. Jedna od zanimljivijih komponenata odvijanje je radnje u jednom danu i inkorporiranje ambigrama (vizualno simetrične riječi, tj. riječi koje su iste i kad su okrenute). Pročitajte i vidite kako briljantno pisanje Dana Browna provodi Roberta Langdona i njegove suradnike ovom hvaljenom avanturom, a sigurno će vam gođiti obilazak Rima i njegovih znamenitosti.

Janko Sić, I. d

Kad vjetar zapuše

Kad vjetar zapuše britanski je film Jimmyja Murakamija temeljen na istoimenom stripu Raymonda Briggsa. Radnja prati muža Jima i ženu Hildu Bloggs koji žive u ruralnom dijelu pokrajine Sussex u Engleskoj tijekom hladnog rata. Prati situaciju na području Afganistana koja se pogoršava te se napetost između SAD-a i SSSR-a povećava sve dok ne započne nuklearni rat i pokušaji preživljavanja bračnog para. Film je izašao davne 1986. i snimljen je na budžetu od samo pet tisuća dolara, ali su animacija, glasovi i glazba savršeno izrađeni. Glazbu je skladao Roger Waters koji je projekt preuzeo od Davida Bowieja, ali je Bowiejeva istoimena pjesma "When the Wind Blows" ipak ostala. Nakon gledanja, htjeli biste se vratiti i promijeniti događaje, pomoći bračnom paru, ali se osjećate beskorisno čime film u svima potiče antiratne stavove.

Lara Marić, II. a

Spider-Man: Put bez povratka

Film redatelja Jona Wattsa prvi se put u hrvatskim kinima prikazao 16. prosinca i ostavio sve fanove Marvela istinski zadivljenima. Fantastična priča, slika i izvedba glumaca neki su od mnogih razloga zašto upravo postaje jedan od najvoljenijih filmova 2021. godine. Film u svijet Marvelovih filmova uvodi temu alternativnog svemira s Tomom Hollandom u ulozi Petera Parkera. Četvrti dio Spider-Mana najavljen je i već u razvoju.

Vida Ćurčić, III. f

Piano

Film iz 1993. godine, Piano, nominiran je za osam, a osvojio tri Oscara. Napisala ga je i režirala Jane Campion, a govori o životu Ade McGrath i njene kćeri Flore. Ada je još kao šestogodišnjakinja prestala govoriti te od tada komunicira znakovnim jezikom i sviranjem. S obzirom na to da joj je otac dogovorio brak, Ada i Flora poslani su na Novi Zeland gdje ih je nakon cijele noći čekanja pokupio Adin muž Alistair Stewart. Njihov je odnos od početka bio hladan, a kako Ada nije razgovarala s njim, Alistair joj je oduzeo klavir. Ipak, njegov prijatelj Baines, koji je od početka strpljivije komunicirao s Adom te joj se kasnije sviđao znatno više od muža, omogućuje joj sviranje. No, nakon nekog vremena sve Binesove dobre osobine polako nestaju, što protagonisticu dovodi do raznih opasnih i izazovnih situacija.

Veliko plavetnilo

Enzo Molinari i Jacques Mayol prijatelji su od djetinjstva, a uvijek ih je povezivala njihova nsvakidašnja ljubav prema moru i ronjenju na dah. Radnja se zapleće kada Enzo, tada već svjetski prvak, pozove Jacquesa u talijanski grad Taorminu kako bi mu bio konkurencija na svjetskom prvenstvu. Natjecanje dolazi pratiti Johana, djevojka koja se na poslovnom putu u Peruu zaljubila u Jacquesa. Film paralelno prati ljubavnu priču Johane i Jacquesa, koja će se svidjeti svim ljubiteljima romanse, i natjecanja u ronjenju na dah. *Veliko plavetnilo* film je koji, uz dašak akcije i avanture, priča jednu nevjerojatnu priču koja će vas ostaviti bez daha.

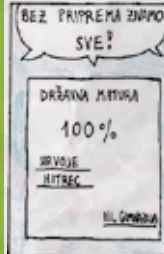
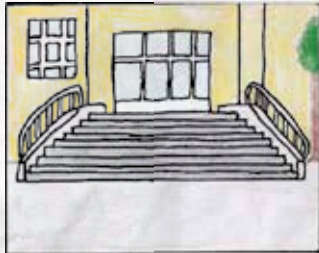
Ubojstvo na Orient Expressu

Najbolji detektiv na svijetu Hercule Poirot, nadajući se odmoru, odlazi vlakom Orient Express od Istanbula do Londona. Ali, Orient Express zaustavi lavina snijega, i to u Hrvatskoj (tadašnjoj Jugoslaviji) na izmišljenom dijelu tračnica Vinokovci – Slavonski Brod (ili je u Strizivojnoj, kako neki tvrde) na kojem se uzdiže visoka, snježna planina. Naravno, pronađeno je tijelo te Poirot s privremenim suradnikom, voditeljem vlaka, počinje istragu. Film Kennetha Branagha iz 2017. temelji se na romanu Agathe Christie (pa posegnite i za izvornikom, uočiti ćete neke razlike), glumačka je postava puna holivudskih zvijezda, kao što su: Michelle Pfeiffer, Penélope Cruz, Judi Dench, Willem Dafoe, Johnny Depp i mnogi drugi. Ako ste poslije gledanja filma spremni za još pustolovina ovog detektiva belgijskog podrijetla, ove godine izlazi novi film koji prati roman „Smrt na Nilu“.

KUŠLANOVCI

→ 100 GODINA, MILIJUN USPOMENA Maja K.

KRAJ...

Koji ste bivši kušlanovac?

Tia Nekoksa, III. d

Marin Ivanović – Stoka – ovan

(21. 3. – 20. 4.)

Refren Stokine pjesme *Moja cura ima dečka* idealno opisuje temperament ovnova – „Moja cura ima dečka možda i dva / oni imaju para, da saznao sam ja / prvog izrezat ću nožem / drugom zapalit ću kuću / međunarodni incident / u klubu izazvat tuču.“

Zlatko Crnković – bik

(20. 4. – 21. 5.)

Zlatko je za svoga života preveo više od 600 knjiga što možemo pripisati upornosti njegova astrološkog znaka. Bik je uporan, ali tvrdoglav, i jedino bi jedan bik imao volje za daljnjim prevođenjem knjiga nakon prevođenja silnih ruskih egzistencijalističkih romana.

Andrea Andrassy – blizanac

(21. 5. – 20. 6.)

Brbljavim blizancima odgovara Andrea, odnosno njezin posao radijske voditeljice. Bliznaci žele da se čuje njihov glas. Imaju sto i jednu ideju pa im je ponekad teško držati jezik za zubima. Prednost radija je što ga uvijek možete stišati i prestati slušati brbljavog blizanca!

Hrvoje Hitrec – rak

(21. 6. – 22. 7.)

Hitrec je svojom upomošću, maštovitošću i brižnošću napisao mnoge knjige te scenarij za seriju *Smogovci* koju dandanas prate mali i veliki. Svatko od njegovih likova posjeduje neke osobine horoskopskih znakova, ali kada govorimo o znaku raka, lik Mazala vrlo je *rakast, rakovit, rak like!?* Ako ne pronalazite podudarnosti s Mazalom, sigurno ćete pronaći podudarnosti s njegovim stvaraoцем.

Zlatko Cico Kranjčar – lav

(23. 7. – 22. 8.)

Znak lava odgovora Cici jer, mislim, jeste li vidjeli nekoga tko navija za Dinamo, a ne voli lavove i Cicu? Lavovi su ponosni i borbeni što možemo poistovjetiti sa Cicinim načinom igre i treniranja više desetaka nogometnih klubova. Cico je bio odličan trener te još bolji igrač što ga je činilo centrom pozornosti mnogih, a znate li ikoga tko voli biti centar pozornosti više od lavova?!

Ivan Kušan – djevica

(23. 8. – 22. 9.)

Ivan Kušan vrlo je neobična kombinacija djevice i muškarca... No, ne brinite se jer ovaj je samozatajni pisac utjelovio samo najbolje kvalitete znaka djevice. Djelima o dječaku Koku i djevojčici Meliti pazio je na svaki mali detalj te stvorio remek-djela hrvatske dječje književnosti koja i danas donose osmijehe na dječja lica.

Zvonimir Boban – vaga

(23. 9. – 22. 10.)

Zvonimir Boban kao nogometna legenda ističe glavne karakteristike vage. U derbiju Dinamo – Crvena zvezda žustro je reagirao kako bi pravdu donio na vidjelo. Vage imaju jak osjećaj za pravdu i apsolutno ne mogu trpjeti tuđe budalaštine, stoga ako uđete u debatu s vagom, znajte da ste u startu izgubili.

Ivana Banfić – škorpion

(23. 10. – 21. 11.)

Ako slučajno zalutate na nekom *trash partyju*, nezaobilazno ćete čuti Ivaninu pjesmu *Šumica*. Tekst njezine pjesme pomalo je upitan i malko čudan, stoga savršeno pristaje znaku škorpiona: „Najljepše je u moru biti gol / poslije je s tebe fino papat sol.“

Jura Stublić – strijelac

(22. 11. – 21. 12.)

Jura Stublić pravo je utjelovljenje ovog znaka. Strijelci su vječni individualisti koji teže za slobodom premda su ponekad i previše slobodni. Ako se nađete na koncertu grupe „Film“, nemojte se čuditi ako Jura nakon tri pjesme odluči napustiti pozornicu. Kod strijelaca su sve opcije moguće!

Enes Kulenović – jarac

(22. 12. – 19. 1.)

Jarčevi su okosnica društva. Poslove od kojih bi svi glave okrenuli, oni će obaviti. Tako je i Enes svojom knjigom o pluralizmu, nacionalizmu i slobodi, napravio uslugu društvu jer rijetki od nas bi se upustili u koštac s tako specifičnom tematikom i problematikom. Svijetu treba više ovakvih jaraca!

Anoniman – vodenjak

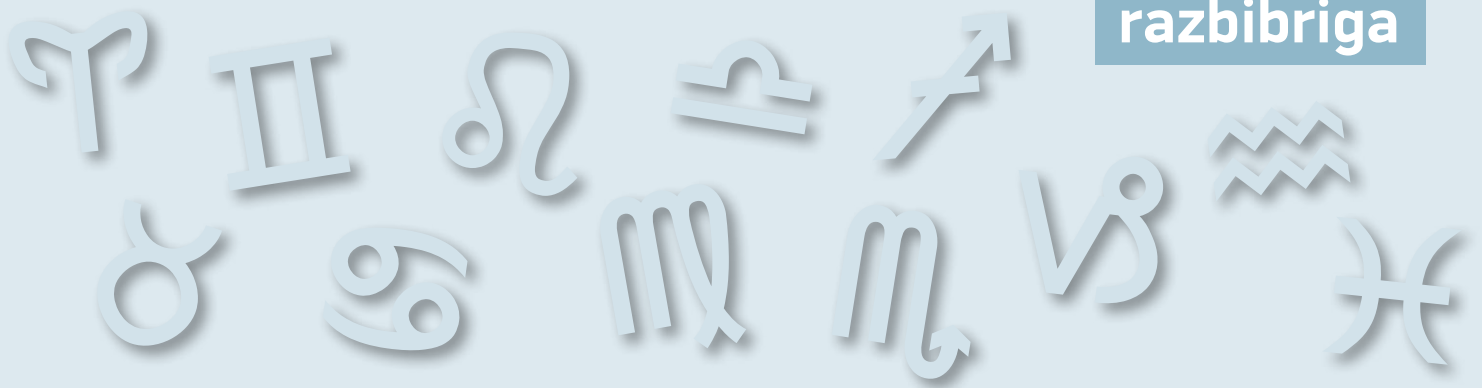
(20. 1. – 18. 2.)

Vodenjaci uvijek ostaju anonimni. Oni neće biti zvijezde na naslovnim stranicama novina koje će ljudi pamtit i po nečijem imenu i prezimenu. Ali neka vas to ne zavara jer je vodenjacima itekako ugodno u životu. Oni su ipak ti koji stoje iza svih mega zvijezda kao njihovi uspješni menadžeri.

Otto Reisinger – riba

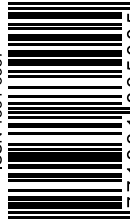
(19. 2. – 20. 3.)

Poznati karikaturist Otto odgovora kreativnim ribama. Ribe su sve samo ne prizemljene. U mislima su na sedmom nebu, a kada trebaju govoriti, to zvuči svakako samo ne jasno. Otto je svojim karikaturama priča pričice koje nije mogao izreći riječima pa neka sve ribe koje čitaju ovo izvuku nešto iz ovog konteksta.

mimladi

ISSN 1331-8357

9 771331 835005